

**PARIS. ESCALE PRIVILÉGIÉE
D'AIR FRANCE SUR LES ROUTES
VERS L'EUROPE AND LES U.S.A.**

Profitez des vols d'Air France sur Paris. Dégustez nos repas et vins français. Après une bonne nuit à bord de nos Boeings 747, vous arriverez tôt le matin à Paris et pourrez profiter d'une journée entière. Le Bureau de Tourisme de Paris tient à votre

disposition des offres spéciales pour mieux vous aider à apprécier votre séjour à Paris. De plus, Air France vous offre des correspondances régulières pour toute l'Europe, ainsi que les villes principales des Etats-Unis.

AIR FRANCE
LE BON VOYAGE

Pour informations complémentaires, contactez votre agent de voyage ou AIR FRANCE, 3 Fatpong Road, tél. 233.7100-19. Réservations immédiates, tél. 234.7901-5. Agent Général: World Travel Service Ltd., tél. 233.5900-9

โลกนี้คือละคร

**La vie : fenêtre sur
les spectacles**

วารสาร

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ 42 ปีที่ 11 เล่มที่ 2 เมษายน-มิถุนายน พ.ศ. 2531

**BULLETIN DE L'ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS**

Vol. 42 11e ANNÉE No. 2 AVRIL - JUIN 1988. ISSN 0857-0604

วารสารสมาคมครูฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L'A.T.P.F.

ฉบับที่ 42 ปีที่ 11 เล่มที่ 2 เดือนเมษายน-มิถุนายน พ.ศ. 2531 ISSN 0857-0604

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
นางลัดดา วงศ์สาขันธ์
นางธิดา บุญธรรม
นายเดช ตะละกุก

กองบรรณาธิการ

นางสิทธา พิณีภูวตล-บรรณาธิการ
นางกุลศักดิ์ ฉายางาม บรรณาธิการผู้ช่วย
นางสาวอัจฉรา โชติบุตร
นางสาวจิรพรรณ บุญเกษียรดี
นางจงกล สุขเวทย์
นางพรองซอส บัวขวัญ
นางมรุส สาขลวิจารณ์ จงชัยกิจ
นางสาวจรัสลักษณ์ สกุนตะลักษณ์
นางสาวชานี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
นางสาวมฤดี ปาลสุข
นางสาวศิริธร อุบุญพรหม
นายปณิธิ หุ่นแสวง
นางสาวเดือนใจ จุลตุลย์
นางสาวนุชญา ทัญดารงกุล
นางมยุรี บารมี เลขานุการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก
3. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาฝรั่งเศสศึกษา และระเบียบวิธีสอน

สำนักงานวารสาร เลขที่ 30/9 พหลโยธิน 2 กรุงเทพฯ 10400 โทร. 2790733 ติดต่อบรรณาธิการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โทร. 3180860

กำหนดออกวารสาร ปีละ 4 ฉบับ ราคาฉบับละ 25 บาท ค่าบำรุงสมาชิกวารสารปีละ 100 บาท พร้อมค่าส่ง สนใจบอกรับได้ที่นางสิทธา พิณีภูวตล ณ สำนักงานวารสาร

พิมพ์ที่

บริษัทสำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด 31/1-32/2 ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 10200
นายเวียงชัย จงทีพัฒนสุข ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. 2224722-2222788

เจ้าของ : สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
ASSOCIATION THAÏLAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

รายนามคณะกรรมการบริหาร ส.ค.ศ.ท.

ชุดที่ 5 ประจำปี 2531-2534

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
องค์นายกิตติมศักดิ์

1. นางธิดา บุญธรรม อุปนายก
2. นางสาวประมาณ ลีศิริเสรีญ เลขานุการ
3. นางสาวอรรรรณี บ้านสวัสดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
4. นางวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์ เทรียญฎิก
5. นางสาวสุธาสิณี ผลวัฒน์ ผู้ช่วยเทรียญฎิก
6. นางมฤดี ปาลสุข นายทะเบียน
7. นางสาวจรัสลักษณ์ สกุนตะลักษณ์ ผู้ช่วยนายทะเบียน
8. นางอรรรรณ รัตนกาพ ประชาสัมพันธ์
9. นางพรทิพา ถาวรบุตร ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์
10. นางสิทธา พิณีภูวตล สาราณียกร
11. นางอุไร พลกล้า สมาชิกสัมพันธ์
12. นางมรุส สาขลวิจารณ์ จงชัยกิจ ผู้ช่วยสมาชิกฯ
13. นางสาวอัจฉรา โชติบุตร ปฏิคม
14. นางสาวนิรมล ตัญญูแสนสุข ผู้ช่วยปฏิคม
15. นางสาวชานี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา บรรณารักษ์
16. นางกุลศักดิ์ ฉายางาม กรรมการ
17. นางสาวชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์ กรรมการ
18. นางสาวประภา งานไพโรจน์ กรรมการ
19. นายกรกช อุปถัมภ์นรากร กรรมการ
20. นางจงกล สุขเวทย์ กรรมการ

★ ทัศนะใด ๆ ที่แสดงออกในข้อเขียน ในวารสาร ส.ค.ศ.ท. นี้ เป็นของผู้เขียน มิใช่ของกองบรรณาธิการ หรือของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

สารบัญ

หน้า

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา.....	เนื่องในวโรกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ.....	ก
จากบรรณาธิการ.....	สิทธา พินิจภูวดล.....	ข
ละครชีวิตเผย (หู้) รักที่ดูดีดีมของวิกตอร์ ฮูโก....	พุลศรี ตาปสนันท์.....	1
ไปดูละคร Le Rouge et le Noir จากนวนิยายของ		
Stendhal.....	ส.สวนเพชร.....	8
ฉากหนึ่งในบทละครของ CAMUS เรื่อง		
CALIGULA กับการสอนในชั้นเรียน.....	บ.ก.ส.ค.ฝ.ท.....	12
เรื่องของจอเงินฝรั่งเศส.....	สิทธา พินิจภูวดล.....	16
ปาล์มทองคำ ครั้งที่ 36 ณ เมืองคานส์.....	“วัชรวัน”.....	26
Julio Iglésias ครูเนอร์ซูปเปอร์สตาร์.....	จีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์.....	31
บทเพลงแห่งชีวิต.....	Jean Ferrat, Aznavour, และ France Gall	34
เพลงยอดนิยมในทศวรรษ’80 “Allo Maman Bobo”	Alain Souchon.....	37
เพลงไทยไปฝรั่งเศส.....	ประมาณ ลีศิริเสริญ.....	39
Enrichir le vocabulaire de vos élèves : Spectacle	รวบรวมโดย “สิทธา”.....	42
เกร็ดน่ารู้.....	อัจฉรา ไชติบุตร.....	48
Le dessin truqué.....	49
ในแวดวงผู้สอนภาษาฝรั่งเศส.....	จีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์.....	50
ข่าวจากเลขานุการ ส.ค.ฝ.ท.....	ประมาณ ลีศิริเสริญ.....	52

เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
องค์นายกิตติมศักดิ์

6 พฤษภาคม 2531

พระเป็นมิ่ง ขวัญฤทัย ไทยทั่วหน้า
ทรงเมตตา ประทับทุกข์ สุขสดชื่น
จิตที่แห้ง แล้งร้าย ได้คลายคืน
ขอทรงยื่น พระชนม์นาน นิรันดรเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

จากบรรณาธิการ

ลิตธา ฟินิจกวตล

เนื่องจากวารสารฉบับนี้เสนอเรื่องราวส่วน
ใหญ่เกี่ยวกับ

โลกนี้คือละคร

La vie : fenêtre sur les spectacles ดังนั้น
จึงขอเชิญเชิญข้อความตอนหนึ่งของพระราชนิพนธ์
แปลในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
จากบทละครเรื่อง “ตามใจท่าน” ของเชคสเปียร์
องก์ 2 ฉาก 7 พร้อมด้วยคำแปลภาษาฝรั่งเศสมา
ลงไว้ ดังนี้

โลกนี้เปรียบโรงละครใหญ่
ชายหญิงไซ้เปรียบตัวละครนั้น
ต่างมียามเข้าออกอยู่เหมือนกัน
คนหนึ่งนั้นย่อมเล่นตัวนานา

Le monde entier est une scène,
Les hommes et les femmes n'y sont que des
acteurs,

Chacun fait ses entrées chacun fait ses sorties,
Tous, notre vie durant, nous jouons
plusieurs rôles.

Shakespeare, Comme il nous
plaira, Acte II, scène VII,
Traduit par Jules Superville.

เป็นอันว่าวารสาร ส.ค.ส. ฉบับนี้ ซึ่งเป็นฉบับที่
42 ปีที่ 11 เล่มที่ 2 เมษายน-มิถุนายน พ.ศ. 2531
ได้นำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับบันเทิงคดีเช่น
ละคร ภาพยนตร์ และเพลง ตามลำดับ สิ่งเหล่านี้
ครั้งหนึ่งเราคิดว่าเป็นเรื่องไร้สาระ ทำให้ใจแตก
และหมกมุ่นอยู่กับความฝัน...แต่ในปัจจุบันเรากลับ
คิดว่า สิ่งเหล่านี้คือชีวิตนั้นแท้ๆ ทั้งนี้คงจะเป็น
เพราะว่า...

สาระในชีวิตของคนเราสะท้อนออกมาจาก
บันเทิงคดี

Victor Hugo et Juliette Drouet.
Lithographie de Léon Noël.

ละครชีวิตเพียง (ซู่) รักที่ดูดีมของวิกตอร์ อูโก

พลตรี ตาปสนันท์*

ถ้าละครคือชีวิต และชีวิตก็คือละครแล้ว ชีวิตของนักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ในศตวรรษที่ 19 อย่าง วิกตอร์ อูโก (Victor Hugo — 1802 — 1885) ก็คือวรรณคดีที่น่าศึกษาเช่นกัน

วิกตอร์ อูโกนั้นเรียกได้ว่าเกิดมาเพื่อเป็นนักเขียน เพราะตลอดชีวิตของเขาที่ส่อแววกวีมาตั้งแต่ อายุ 15¹ เขาก็เขียนหนังสือมาโดยตลอดเพื่อยังชีพของตนเองและครอบครัว ผลงานของเขามีมากมาย อาทิเช่น รวมบทกวีที่ไพเราะซาบซึ้งอย่าง “Les Feuilles d’automne” (1831) “Les Chants du crépuscule” (1835) อดทนียาที่สร้างความสะเทือนใจอย่าง “Notre-Dame de Paris” (1831) หรือ “Les Misérables” (1862) และบทละครเรื่อง “Hernani” (1830) ที่ส่งให้เขาประสบความสำเร็จในด้านนี้อย่างใหญ่หลวง ทำให้ เขากลายเป็นผู้นำกลุ่มนักเขียนแนวโรแมนติกอีกด้วย

อะไรคือเบื้องหลังหรือแรงกระตุ้นให้คน ๆ หนึ่งถ่ายทอดความคิดมาเรียงร้อยเป็นถ้อยความจำนวน หลายแสนคำนี้ได้ มีคำกล่าวตอนหนึ่งจากหนังสือของ P.G.Castex ที่ให้ความเห็นทำนองว่า “สำหรับ อูโกแล้ว ความรักคือพลังอันศักดิ์สิทธิ์ที่มาผลักดันให้มนุษย์เราสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ”² จึงไม่น่า

*รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹(“L’amour lui apparaît comme le moteur sacré de toute activité humaine.”) P.G.CASTEX et autres. Histoire de la littérature française. Paris: Hachette, 1974 p. 578.

แปลกใจนัก ที่วิกตอร์ อุโกจะพบรักแต่เยาว์วัย เข้าพิธีแต่งงานเมื่ออายุได้เพียง 20 ปี กับอาเด็ล ฟุเช (Adele Foucher) เพื่อนหญิงที่เล่นกันมาแต่เด็ก จากการแต่งงานครั้งนั้นเขาได้บุตรชายหญิงมา 4 คน ซึ่งเขาทุ่มเทความรักให้อย่างมากมายเช่นกัน

ค.ศ. 1830 เป็นปีที่วิกตอร์ อุโกประสบความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่เมื่อบทร้องเรื่อง Hernani ของเขาได้นำออกแสดงที่โรงละคร Comédie-Française อันเป็นชนวนสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงความนิยมในรูปแบบของวรรณคดีแนวโรแมนติกที่เหนือกว่าวรรณคดีตามอุดมการณ์คลาสสิกเสียแล้ว แต่พร้อม ๆ กับการความสำเร็จในอาชีพนักเขียนที่ให้อูโกได้รับการยกย่องจากคนในสังคมโดยทั่วไป เขากลับต้องระทมขมขื่นอยู่กับปัญหาชีวิตในครอบครัว เมื่ออาเด็ลภรรยาของเขาไปพบรักใหม่กับแซงต์-เบิฟ (Sainte-Beuve - 1804 - 1869) กวีและนักวิจารณ์รุ่นน้องผู้ซึ่งอุโกให้ความสนับสนุนและคบหาเยี่ยงมิตรสนิท อุโกคงเสียขวัญขาดความมั่นใจในตนเองไปไม่น้อย และปวดร้าวหดหู่กับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดมาร่วม 2 ปี จนเมื่อเขาได้พบกับจูเลียต ดรูเอต์ (Juliette Drouet) ดาราละครผู้หนึ่งในปี 1833 แล้วนั้นแหละ สภาพจิตใจของเขาจึงได้กลับฟื้นฟูแข็งแกร่งขึ้นใหม่ ด้วยความรักที่เขาทั้งสองมีให้แก่กัน สำหรับอุโกแล้ว การได้จูเลียตเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตนั้นมีความสำคัญต่อเขามาก เพราะจูเลียตทำให้เขามีความรู้สึกเหมือนได้เกิดใหม่ ได้มีชีวิตใหม่ที่เปี่ยมด้วยความรัก ความประทับใจในคำคิดแรกที่เขาทั้งสองเป็นของกันและกันนั้นจึงอยู่ในความทรงจำของอุโกตลอดไป ดังที่เขาเขียนไว้ในจดหมายฉบับหนึ่งซึ่งเขามีถึงจูเลียตต่อมาภายหลังว่า

“Le 26 février 1802, je suis né à la vie, le 17e février 1833, je suis né au bonheur dans tes bras. La première date, ce n'est que la vie, la seconde c'est l'amour. Aimer, c'est plus que vivre.”

ประจักษ์พยานแห่งความรักระหว่างวิกตอร์ อุโก กับจูเลียต ดรูเอต์ ที่ยืนยาวต่อมาอีก 50 ปี นั่นก็คือ จดหมายที่เขาทั้งสองเขียนถึงกันเป็นพันฉบับ แม้ว่าเขาจะมีโอกาสได้พบกันแทบทุกวันแล้วก็ตามที สมดังเจตนารมณ์ของอุโกที่ต้องการให้โลกได้รับรู้ในความรักอันเป็นอมตะของตนต่อจูเลียต ดังข้อความในจดหมายฉบับหนึ่งว่า

“Je ne veux pas que cette trace de ta vie dans la mienne soit à toujours effacée. Je veux qu'elle reste, je veux qu'on la retrouve un jour... Je veux qu'on sache que je t'ai aimée...”

จูเลียต ดรูเอต์ หญิงสาวที่ก้าวเข้ามาในชีวิตของวิกตอร์ อุโก ยามที่เขาสัญเสียดិតส์ศรีของลูกผู้ชาย นำความรักความอบอุ่นกลับมาให้กวีเอกผู้นี้อีกครั้งหนึ่ง นั้นเป็นใคร มาจากไหน

จูเลียตเป็นบุตรสาวของ Julien และ Marie Gauvain เกิดเมื่อวันที่ 10 มกราคม ค.ศ. 1806 เป็นกำพร้าแต่เล็ก จึงมาอยู่ในความดูแลของป้าซึ่งแต่งงานกับ René Drouet อาชีพทหาร ได้รับการศึกษาอบรมตามแบบฉบับของกุลสตรีสมัยนั้นในสำนักงานนางชีแห่งหนึ่งที่ปารีสตั้งแต่อายุได้ 9 ขวบ เธอออกจากสำนักงานชีในปี 1822 ขณะที่มิอายุได้ 16 ปี ร่องรอยของเธอขาดหายไปจนถึงปี 1825 จึงมาปรากฏชื่อในวงการศิลปะโดยการเป็นนางแบบเปลือยให้แก่ปราดิเยร์ (Pradier) ปฏิมากรวัย 35 ปี ผู้มีชื่อเสียงโด่งดังสมัยนั้น และนางแบบก็คือเมียเก็บของผู้ปั้นโฉมอันสราญของเธอนั่นเอง จูเลียตมีลูกสาวกับปราดิเยร์คนหนึ่งชื่อแกลร์ (Claire)

หลังจากแยกทางกับปราดิเยร์แล้วมีผู้ชายอีกหลายคนที่ผ่านมาในชีวิตของจูเลียต เช่น ช่างแกะสลักชาวอิตาลีเลียนที่อายุแก่กว่าเธอ 25 ปี ฟองตอง (Fontant) นักหนังสือพิมพ์และนักเขียนบทละครที่ฉลาดเฉลียวแต่ซึ่มโห อัลฟองซ์ คาร์ (Alphonse Karr) นักเขียนบทความผู้ขี้ริ้วแต่มีมันสมองเป็นเยี่ยมหรือท่านเคาต์ปาเวล เดอมีตอฟ (le Comte Pavel Demidov) ชาวรุสเซียซึ่งมั่งคั่งด้วยตระกูลของเขาเป็นเจ้าของเหมืองในแคว้นอูราล เป็นต้น

³ ที่ถูกต้องคือวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 1833

นอกจากเป็นสาวงามที่มากรักและเจ้าอารมณ์แล้ว จูเลียตยังมีความสามารถพิเศษคือการเป็นนักแสดง จูเลียตเริ่มอาชีพนี้หลังจากแยกทางกับปราวดีแยร์เพราะความจำเป็นในการหาเลี้ยงตนเองและลูกสาว เธอเริ่มไปแสวงหาชื่อเสียงแห่งแรกในวงการละครที่กรุงบรัสเซลส์ในปี 1828 แต่ไม่ประสบผลสำเร็จนัก และด้วยความคิดถึงลูกสาว เธอจึงตัดสินใจกลับมาเผชิญโชคที่ปารีสในปีต่อมา โดยเริ่มออกแสดงครั้งแรกที่โรงละคร Vaudeville เธอหยุดแสดงละครไปช่วงหนึ่งจากตุลาคม 1831 ถึงกุมภาพันธ์ 1832 เพราะตามท่านเคาต์เดอมิตอฟไปอยู่คฤหาสน์หุรหุราที่เมืองฟลอเรนซ์ ก่อนที่จะกลับมาแสดงใหม่ที่ปารีส ณ โรงละคร Porte-Saint-Martin

ในด้านอาชีพละครนั้น แม้มันต่าง ๆ ที่เธอเล่นจะไม่สั่งให้เธอเป็นดาราดวงเด่น แต่ดูเหมือนว่าความงามของเธอจะชนะใจผู้ชมไปได้ จากวารสารศิลปะ *I'Artiste* ในปี 1832 มีภาพของสาวงามนามจูเลียต ดูเรต์ ที่ติดตาตรึงใจผู้อ่าน ด้วยใบหน้ารูปไข่ดูใสซื่อบริสุทธิ์ เรือนผมดำลึบ ดวงตาโตฉายแววเศร้า รูปปากเล็กแต่ริมฝีปากอ้อมเต็มดูยั่ววนราวกับเมฆอ้อมหรือให้คำมั่นสัญญาอะไรสักอย่าง ช่วงไหล่เปลือยเปล่านั้นอวบอ้อมได้สัดส่วน เป็นความงามที่ทำให้เข้าใจว่าทำไมอุโกจึงเปรียบภาพนี้ของจูเลียตต่อมาภายหลังว่า "งามตั้งภาพแกะสลักจากหินอ่อนสีขาว"

จูเลียตใช้ชีวิตในสังคมปารีสอย่างหุรหุราฟุ่มเฟือยตามแบบฉบับของ "ดาราละคร" สมัยนั้นที่แข่งขันกันด้วยเสื้อผ้า ทรงผม เครื่องประดับและเพชรนิลจินดา จากท่านเคาต์เดอมิตอฟ จูเลียตมาตกหลุมรักใหม่กับฟองตอง นักเขียนบทละครเรื่องหนึ่งที่เธอแสดงด้วย เธอจึงประสบปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหนี้จากการใช้จ่ายของเธอด้วยเงินเชื่อมากขึ้น แต่ดูเหมือนว่าเธอจะไม่ทุกข์ร้อนอะไรนักจากเรื่องนี้ เพราะมันใจในเสน่ห์ของตนที่ทำให้เธอสามารถหยิบยืมเงินจากสุักรักคนหนึ่งไปจ่ายแก่อีกคนหนึ่ง เธอก็เฉกเช่นเดียวกับสาวสังคมทรงเสน่ห์อื่น ๆ ที่อ่านสายตาอันชื่นชมปรารถนาของชายที่เฝ้าดูการแสดงของเธอบนเวทีออก เธอจึงยังคงพอใจใช้ชีวิตโลกเล่นไปตามหัวใจอิสระ ด้วยความหวังว่าสักวันหนึ่งเธอคงจะพบผู้ชายดี ๆ สักคนที่หนุ่มหล่อ รักเธอและเธอก็รักเขาอย่างแท้จริงและข้อสำคัญต้องร่ำรวยด้วย แต่ดูเหมือนว่าความปรารถนาที่สมบูรณ์แบบของจูเลียตเช่นนี้จะถูกโชคชะตาพาไปในทางตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง จูเลียตผู้ซึ่งต้องการความรักที่เป็นของกันและกันเท่านั้น และพร้อมที่จะยอมสยบกายสยบใจให้แก่ผู้ที่เธอรักอย่างแท้จริง ดังที่เธอเคยบอกแก้อัลฟองซ์ คาร์ ว่า "...Vous me donnez des plaisirs suivis de fatigue et de honte. Je rêve, au contraire, à un bonheur calme, uni. Ecoutez, j'ai trop d'orgueil pour mentir; je vous quitterai, j'abandonnerai, vous, la terre et même la vie si je trouve un homme dont l'âme caresse mon âme..."⁴ ทันทีที่เธอเห็นวิกตอร์ อุโก เธอก็รู้แน่แก่ว่า อุโกคือชายผู้นั้นนั่นเอง ดังที่เธอได้สารภาพต่อมาภายหลังว่า สำหรับอุโกเธอพร้อมที่จะมอบชีวิตจิตใจให้ และตั้งใจว่าจะทำทุกอย่างเพื่อพิชิตหัวใจกวีเอกผู้กำลังมีชื่อเสียงคนนี้ได้

...ความเอยความรัก...เริ่มประจักษ์ขึ้นตั้งแต่ไหนหนอ...

วันที่ 2 มกราคม 1833 วิกตอร์ อุโกตรงไปยังโรงละคร Porte-Saint-Martin เพื่อดูการแสดงบทละครเรื่อง *Lucrece Borgia* ของตน บนเวทีนอกเหนือจากตัวเอกแล้ว ก็มีจูเลียตสาวงามวัย 26 ซึ่งกำลังซ้อมบทของเจ้าหญิง *Négroni* เป็นบทเล็ก ๆ บทหนึ่งตามท้องเรื่อง จูเลียตอยู่ในชุดกระโปรงยาวผ้าซาตินจากอินเดียเปลือกขาวโพล่ โบทันหวานขับด้วยหมวกกำมะหยี่สีดำประดับขนนก เป็นครั้งแรกที่สายตาของคนทั้งสองประสานกัน อุโกรู้สึกถึงความงามแปลกของหญิงสาวผู้นั้นที่เมื่ออาเร็ล (Harel) ผู้กำกับละครแนะนำเธอแก่เขาเมื่อสักครู่ เขาสะดุดตาสะดุดใจในหน้าผากโค้งมน รอยยิ้ม ช่วงไหล่และ

⁴Alain DECAUX, "Victor rencontre Juliette", *Historia*, N. 457 (janvier) 1985, p. 52

สายตาที่ฉายแววรูมร้อนของหัวใจที่ทำให้กูโกตกประหม่าจนหาคำมาพูดกับเธอไม่ได้ เป็นความรู้สึกที่กูโกนำมาเขียนบรรยายถึงตนเองเมื่อได้รับการแนะนำให้รู้จักกับจูเลียตเป็นครั้งแรกนี้ว่า

Toi, tu la contemplais n'osant approcher d'elle

Car le baril de poudre a peur de l'étincelle.⁵

สำหรับจูเลียต กูโกคือผู้ชายในชีวิตที่เธอต้องการ แต่จะทำอย่างไรให้เธอเข้าใจถึงซัดนักเขียนผู้ยิ่งใหญ่นี้ได้มากขึ้น เธอเริ่มด้วยการประท้วงแก่ผู้กำกับว่า บทของเธอนั้นน้อยเกินไปโดยอ้างว่า ในบทละครอย่างของเมอร์ซิเยอร์วิกตอร์ กูโกนี้ ย่อมไม่สมควรที่จะมีบทเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ไร้ความหมาย เธอส่งจดหมายถึงกูโกขอพบและอธิบายแก่เขาเป็นการส่วนตัว และกูโกก็ยินยอมที่จะรับฟัง ก้าวแรกของการพบปะ จูเลียตนั้นมั่นใจในเสน่ห์ที่สร้างความประทับใจแก่กูโกด้วยลักษณะท่าทีเย้ายวนของหญิงสาวที่รู้ตนว่าเป็นคนสวยสำหรับกูโกนั้นแล้ว แม้เขาอาจจะต้องชดเชยกับจูเลียต แต่เขายังคงสงวนท่าทีตามแบบฉบับชนชั้นกลางที่ก้าวขึ้นมาเป็นชนชั้นสำคัญในสมัยนั้น โดยเฉพาะกับพวก “นางละคร” แล้ว เป็นบุคคลที่ชนชั้นนี้ค่อนข้างจะดูถูกและระมัดระวังตัวที่จะให้ความสนิทสนมแก่ใครเป็นพิเศษ

อย่างไรก็ตาม สำหรับจูเลียตนั้น กูโกปฏิบัติต่อเธอต่างจากนักแสดงคนอื่น ๆ เขาให้เกียรติเธอด้วยการจุมพิตมือ เรียกขานเธอว่า “มาดามว์แซล จูเลียต” ใช้สรรพนาม vousvoyer แทนการ tutoyer และที่ละน้อย ทั้งสองเริ่มพูดคุยสนิทสนมกันขึ้น จูเลียตเล่าถึงปัญหาการเงินที่เธอกำลังประสบอยู่ ซึ่งในขณะนั้นเรื่องราวของเธอก็มีปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์อยู่แล้ว เนื่องจากหนังสือที่เธอค้างชำระเกี่ยวกับสินค้าจากแคชเมียร์ ซึ่งทำให้วิกตอร์ กวีเอกพลอยรู้สึกเดือดร้อนร่วมไปด้วย

ในการแสดงรอบปฐมฤกษ์ของละครเรื่อง *Lucrece Borgia* คืนวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 1833 เมื่อฉากปิดลงหลังละครจบของกัที่ 1 ผู้ชมพากันปรบมือราวกับจะถล่มทลาย หลังการแสดงในคืนนั้น กูโกเข้าไปแสดงความยินดีกับมาดามว์แซลจอร์จ (George) ดาราหน้าแสดงหญิง ช่างนอกโรงละคร ผู้คนรอคอยหอมล้อมแสดงความยินดีกับกูโก และแห่แห่นเขาไปตลอดทางจนถึงที่พักของกูโกที่ Place Royale สำหรับจูเลียตแม้บทของเธอจะไม่เด่นนัก แต่เธอก็เล่นได้ดีเยี่ยมจนเป็นที่กล่าวขวัญของนักวิจารณ์และผู้ชมโดยทั่วไป โดยเฉพาะในตอนที่เธอแสดงออกด้วยอารมณ์ สีหน้าและท่าทางเมื่อเอ่ยประโยคที่ว่า “Mon Dieu, qu'est-ce qui remplit tout le coeur?” เป็นประโยคคำถามตามบทในละคร ที่เธอจะได้รับคำตอบในชีวิตจริงต่อมาว่า สิ่งที่จะมาหล่อเลี้ยงหัวใจของเธอให้เต็มเปี่ยมด้วยความสุขตลอดไป นั่นก็คือความรักที่เธอมีต่อวิกตอร์ กูโก และความรักของวิกตอร์ กูโกที่เขามีให้เธอนั่นเอง

ในการแสดงวันรุ่งขึ้น เมื่อละครจบลง กูโกไปแสดงความยินดีกับนักแสดงเช่นเคย คราวนี้เขาไม่ได้ไปยังห้องพักของมาดามว์แซลจอร์จ แต่ตรงไปที่ห้องพักของจูเลียต เมื่อประตูเปิดออก ทั้งสองสบสายตาที่อ่อนหวานลึกซึ้งต่อกัน ไม่มีใครทราบว่ทั้งสองพูดคุยอะไรกันบ้าง แต่เข้าใจว่ากูโกคงมาแสดงความยินดีและขอบคุณจูเลียตที่เธอแสดงได้สมบทบาท เป็นไปได้ว่าคืนนั้นเขาใช้เวลาอยู่กับเธอนานพอสมควร และเชื่อได้อีกเช่นกันว่า ในคืนต่อ ๆ มาเขาเฝ้ารอคอยเวลานี้ด้วยความกระวนกระวายใจเพื่อจะมาพบและแสดงความยินดีต่อจูเลียตซึ่งกำลังมีความสุขอย่างล้นเหลือในความคิดที่เธอไม่ต้องสงสัยอีกแล้วว่า วิกตอร์ กูโกตกหลุมรักเธอแน่นอน

ตามธรรมเนียมของวงการแสดงสมัยนั้น เมื่อละครลาโรงไปแล้ว สัปดาห์ต่อมาจะเป็นช่วงแห่งเทศกาลงานฉลอง ที่บรรดานักแสดงจะจัดงานเลี้ยงงานเต้นรำโดยเชิญบรรดาญาติสนิทมิตรสหายไปร่วม และในคืนวันพฤหัสบดีที่ 14 กุมภาพันธ์ กูโกคงจะไปกับจูเลียต แต่คงไม่ใช่ในคืนนั้นที่กวีเอกสารภาพรักกับดาราละคร อาจจะ เป็น 2-3 วันหลังจากนั้นถ้าดูจากข้อความในจดหมายที่กูโกเขียนถึงจูเลียตภายหลังว่า

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 50

“Tu sais qu’il y a un mot infini, je te le dis aujourd’hui comme je te l’ai pour la première fois le 16 février 1833: je t’aime.”

ถึงแม้ทั้งคู่จะสนิทสนมกันเพียงใด แต่เขาทั้งสองก็ยังไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง จูลีแยกแยะเอง คงดอดแปลกใจและผิดหวังไม่ได้ที่อุโกยังเป็นสุภาพบุรุษต่อเธอ ช่างผิดกับชายคนอื่น ๆ ที่เธอเคยคบหามา ซึ่งต่างจ้องที่จะเป็นเจ้าของเธอทั้งนั้น เป็นไปได้ที่เขาอาจจะอ่อนหัด หรือไม่กล้า เห็นที่ว่าเธอจะต้องรูกหน้าเสียแล้ว

คืนวันที่ 19 กุมภาพันธ์ มีงานเลี้ยงฉลองและเต้นรำตามด้วยอาหารว่างยามดึกที่โรงละคร Gymnase อุโกได้รับเชิญไปในงานนี้ด้วย โดยเขาจะควงจูลีแยกไปเช่นเคย แต่สำหรับจูลีแยกนั้นเธอคงตั้งใจไว้ล่วงหน้าแล้วว่า คืนนี้เป็นไงเป็นกัน เธอไม่ปล่อยให้อุโกหลุดมือไปแน่ เธอคงจะไปงานกับเขาและหลังจากนั้น... เขาและเธอควรจะเป็นของกันและกันเสียที ดังข้อความในจดหมายที่เธอเขียนถึงอุโกว่า

“Viens me chercher, ce soir, chez Mme K. Je t’aimerai jusque-là pour prendre patience et ce soir – oh! ce soir, ce sera tout! Je me donnerai à toi tout entière. J.”

คืนวันที่ 19 กุมภาพันธ์ อุโกมารับจูลีแยกที่บ้านของมาตามคราฟท์ (Kraft) ทั้งสองคงไม่รู้ลึกอยากไปงานเลี้ยงเท่าไร เป็นปัญหาชวนให้ขบคิดต่อมาว่า น่าจะเป็นใครที่เอ่ยนำทำนองว่า “ก็แล้วถ้าเราไม่ไปงานกันละ” เป็นประโยคที่กำหนดชะตาชีวิตของคนทั้งสองร่วมกันในอนาคต เดากันว่า น่าจะเป็นจูลีแยกเสียมากกว่า เธอพาเขาไปยังห้องพักเล็ก ๆ ของเธอ เพื่อให้คืนนั้นเป็นไปดังเจตนาที่เธอต้องการ “Ce soir, ce sera tout. “และคืนนั้นก็คงผ่านไปอย่างหวานชื่นสำหรับคนทั้งสอง และซาบซึ้งตรึงใจในความรู้สึกของอุโกที่ 8 ปีต่อมา เขายังคงรำลึกถึงความหลังครั้งนั้นดังในจดหมายที่เขาเขียนถึงจูลีแยกว่า

“T’en souviens-tu, ma bien-aimée? Notre première nuit, c’était une nuit de carnaval, la nuit du Mardi Gras de 1833... Oui, tu devais aller au bal et tu n’y allas pas, et tu m’attendis. Pauvre ange! que tu as de beauté et d’amour! Ta petite chambre était pleine d’un adorable silence. Au-dehors, nous entendions Paris rire et chanter, et les masques passer avec de grands cris... Paris avait la fausse ivresse; nous avions la vraie. N’oublie jamais, mon ange, cette heure mystérieuse qui a changé ta vie. Cette nuit du 17 février 1833 a été un symbole et comme toi. Cette nuit-là, tu as laissé au dehors, loin de toi, le tumulte, le bruit, les faux éblouissements, la foule, pour entrer dans le mystère, dans la solitude et dans l’amour.”

มีข้อที่น่าสังเกตว่า อุโกอาจจะตีมูลค่ากับความรักของจูลีแยกมากเสียจนตัวเขาสับสนวันและคืนไปเลย ดังในจดหมายที่เขาเขียนถึงจูลีแยก เมื่อทำความถึงคืนนั้นที่เขาทั้งสองควรจะไปงานเต้นรำโดยเขาจำเป็นวันที่ 17 กุมภาพันธ์ แต่แท้จริงแล้วงานเลี้ยงเต้นรำที่โรงละคร Gymnase นั้นมีขึ้นในคืนวันที่ 19 กุมภาพันธ์ โดยเฉพาะจากหลักฐานบัตรเชิญไปงานในคืนนั้นที่จูลีแยกยังเอามาติดไว้ในหนังสือ *Livre de l’anniversaire* ที่เธอเขียนขึ้น แสดงว่าอุโกคงจำผิด และจูลีแยกก็คงปล่อยให้รักของเธอเข้าไปเช่นนั้นโดยมิได้ทักท้วง แต่จะเป็นวันใดก็แล้วแต่ ในความทรงจำของอุโกเขาไม่เคยลืมเลือน “คืนวันที่เขาได้เกิดขึ้นใหม่อย่างมีความสุขในอ้อมกอดของจูลีแยก” นั้นเลย

จากคืนนั้น และคืนต่อ ๆ มาอีก 50 ปีที่ความรักของคนทั้งสองผูกพันกันแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะยามทุกข์หรือยามสุข ในอ้อมกอดยามค่ำคืนกับจูลีแยก อุโกรู้สึกเหมือนได้เติมพลังแห่งชีวิตเพื่อจะจากเธอไปในรุ่งเช้าคืนสู่อ้อมกอดของตน อุโกรู้สึกอย่างไรบ้างกับสภาพชีวิตเช่นนี้ และจูลีแยกละ ยามที่เธอถูกทอดทิ้งอยู่เพียงเดียวดายกับร่องรอยแห่งความหวานชื่นในวันรุ่งขึ้น เธอรู้สึกเช่นไร

อุโกนั้นขาดจูเลียตไม่ได้เสียแล้ว เพราะเธอคือกำลังใจและทุกสิ่งทุกอย่างของเธอ แต่ขณะเดียวกัน เขาก็ไม่ใช่คนตัวเปล่า และการหย่าร้างก็ไม่ใช่สิ่งพึงปฏิบัติสำหรับชนชั้นกลางสมัยนั้น การเลิกกับอาแต็ลเพื่อมาแต่งงานกับจูเลียตจึงเป็นไปได้ และอุโกก็ไม่ใช่นร่ารวย อุโกจึงเป็นฝ่ายเรียกร้องความรักและความเอาใจใส่ทุกอย่างจากจูเลียต ในขณะที่เขาไม่มีอะไรตอบแทนให้เธอไปได้มากกว่าความรักเท่านั้น ดังข้อความตอนหนึ่งในจดหมายลงวันที่ 7 มีนาคม 1833 ที่เขามิถึงจูเลียตว่า

“Vous êtes ma Juliette bien-aimée. Quand je suis triste, je pense à vous, comme l’hiver on pense au soleil, et quand je suis gai, je pense à vous, comme en plein soleil on pense à l’ombre. Vous voyez bien, Juliette, que je vous aime de toute mon âme.”

ส่วนจูเลียตนั้นแล้ว เธอจะไม่คิดฝันในบางครั้งทางประสาฎกผู้หญิงบ้างหรือที่ต้องการจะเป็นเจ้าของชายที่ตนรักแต่เพียงผู้เดียว เธอจะไม่หวังบ้างเลยหรือที่จะทำให้อุโกละทิ้งทุกอย่าง อาแต็ลและครอบครัวเพื่อมาอยู่กับเธอ แน่นอนแต่เธอก็รู้ว่ามันเป็นไปไม่ได้ และเธอก็ยอมรับสภาพด้วยความเต็มใจอันเนื่องมาจากความรักที่เธอมีต่ออุโกเหนือสิ่งอื่นใด บางทีเธออาจรู้สึกว่าเป็นการชดใช้ความผิดในชีวิตแต่หนหลังที่เธอมีผู้ชายหลายคนโดยปราศจากความรักที่แท้จริง ครั้นนี้เธอจึงยอมทุกอย่างเหมือนเป็นการใช้หนี้กรรม ดังที่เธอเขียนบอกอุโกว่า

“Victor, j’ai subi les conséquences de ma vie passée, de ma vie sans amour. Il y a une plaie, il faut la brûler avec un fer rouge... Car mon âme est restée pure quand mon corps a été profané. Elle est restée pure et vierge.”

สำหรับอุโกแล้ว เขาเองก็ไม่เคยคิดที่จะแยกจากภรรยามาอยู่กับจูเลียตเป็นการถาวร ขณะเดียวกันเขาก็ไม่ได้โกหกตนเองหรือต่อจูเลียต ไม่ว่าเขาจะพูดบ้างก็ร้อยย่นว่า เขาได้มีชีวิตใหม่ในคืนวันที่ 17 กุมภาพันธ์ (ที่เขาจำผิด) 1833 นั้น นั่นก็เป็นเพราะด้านหนึ่งของชีวิตที่เขาประสบผลสำเร็จอย่างสูงในอาชีพนักเขียนนั้น อีกด้านหนึ่งซึ่งเป็นเวลากว่า 2 ปี ที่เขาได้สูญเสียภรรยาให้แก่ชายอื่น ลึกลงไปแล้ว อุโกจึงต้องหวนไหวและขาดความเชื่อมั่นในตนเองไปไม่น้อย การได้พบกับจูเลียต จึงเหมือนกับการที่เขาได้ค้นพบตัวเองอีกครั้งหนึ่ง ความรักของจูเลียตช่วยให้เขายืนหยัดอย่างผู้ชนะในวันนี้เพื่อลบเลือนความพ่ายแพ้ในอดีต เขาจึงยึดมั่นในความรักครั้งใหม่นี้อย่างยิ่ง และพร้อมที่จะเผชิญกับทุกสิ่งทุกอย่างสำหรับคนที่ทำหน้าที่มาในวงสังคมอย่างเขาจะต้องได้ยืนได้ฟัง เพราะออกจะเป็นเรื่องยากสำหรับคนที่เติบโตมาในระดับชนชั้นกลางอย่างเขา ที่ต้องมี “เมียน้อย” (ที่เปิดเผยได้) ซึ่งเป็นผู้หญิงที่มีอดีตอันไม่สวยงามนัก แต่อุโกก็อดทนต่อทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจากครอบครัว จากการทะเลาะเบาะแว้งกับจูเลียตซึ่งมีอารมณ์ไม่คงเส้นคงว่าเท่าไร แต่ไม่ว่าจะขัดแย้งกันก็ครั้งก็หน อุโกก็ไม่ตัดจูเลียตออกไปจากชีวิตได้เลย และก็ไม่มีวันเป็นไปไม่ได้ด้วยเพียงแค่ว่าจะสูญเสียจูเลียตไป อุโกก็หมดอาลัยตายอยากในชีวิตไปทันที ซึ่งนั้นก็ไม่ได้หมายความว่าเขาคิดที่จะทิ้งภรรยาของเขาไป เพราะอาแต็ลก็ยังคงเป็นแม่ของลูก ๆ ซึ่งมีความสำคัญยิ่งแก่อุโกมากกว่าสิ่งอื่นใดในโลก อาแต็ลก็เช่นกัน ถึงแม้เธอจะไม่มีสัมพันธ์กับแซงต์-เบิฟ แต่เธอก็ไม่เคยคิดทิ้งสามีไปอยู่กับเขา พอ ๆ กับที่อุโกไม่เคยคิดจากอาแต็ลไปอยู่กับจูเลียต อาจเป็นเพราะความจำเป็นทางสังคมที่ทำให้คนทั้งสองต้องรักษาครอบครัวไว้เช่นนั้น เป็นไปได้ แต่ก็เป็นไปได้มากอีกเช่นกันที่อุโกยอมทนให้ภรรยาของตนไปรักชายอื่นนั้น แท้จริงเป็นเพราะเขาเองก็ยังรักเธออยู่ แม้เขาจะเกิด “ความรักใหม่” กับจูเลียต แต่ “รักแรกรุ่ง” นั้นก็ยังคงฝังอยู่ในใจเขา แต่แปรเปลี่ยนไปเป็นความผูกพันอันลึกซึ้งจนยากที่เขาจะตัดขาดได้ การแยกจากอาแต็ลจึงเป็นสิ่งที่เขาทำไม่ได้พอ ๆ กับที่เขาทนสูญเสียจูเลียตไปจากชีวิตไม่ได้เช่นกัน จูเลียตจึงอยู่เคียงข้างเป็นกำลังใจให้เขาตลอดมา ไม่ว่ายามสุขหรือยามทุกข์ที่อุโกต้องสู้กับการเมืองไปอยู่นอกประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลาถึง 19 ปี จูเลียตคือผู้ที่หล่อเลี้ยงให้ความรักแก่กวีเอกของโลก

ผู้นี้ได้สร้างสรรค์ผลงานตลอดมาอีกหลายเล่ม แม้เธอจะเจ็บปวดในบางครั้งบางคราวที่อุโกไม่ซื่อสัตย์ต่อเธอ และแม้จะแยกกันไปแล้วกลับมามีกันใหม่ไม่ว่ากี่ครั้งก็หนักก็ตาม สำหรับอุโกแล้ว จูเลียตคือผู้หญิงพิเศษคนเดียวในหัวใจของเขา เหมือนกับที่จูเลียตก็มีอุโกแต่เพียงคนเดียวเท่านั้น แม้เธอจะไม่ได้แต่งงานกับอุโก แต่เธอก็ได้ให้คำสัตย์ไว้แล้วว่าจะเป็นของเขาแต่ผู้เดียวตลอดไป เธอรู้สึกเหมือนกับว่าได้แต่งงานกับอุโกแล้ว ในอีกโลกหนึ่ง เป็นการแต่งงานที่ยืนยาวต่อมาอีก 50 ปี เดือนกุมภาพันธ์ 1883 เนื่องในโอกาสที่เขาสอง ฉลองวาระครบรอบ 50 ปีที่เป็นของกันและกันนั้น ผู้เฒ่าอุโกได้มอบของขวัญให้แก่จูเลียตซึ่งชราภาพจน แทบไม่มีแรงเอ่ยปากขอบคุณแล้ว ของขวัญชิ้นนั้นคือรูปถ่ายของอุโกพร้อมด้วยคำอุทิศว่า “Cinquante ans d’amour, c’est le plus beau mariage.”

11 พฤษภาคม เปลือกตาของจูเลียตปิดสนิทลงโดยไม่มีวันลืมขึ้นมาอีก วันรุ่งขึ้น อุโกไม่มีแรงพอที่จะไปร่วมในพิธีศพ จากหน้าต่าง ชายชราเฝ้ามองขบวนแห่ศพที่นำร่างหญิงที่เขารักจากไป ที่สุสาน ออกุสต์ วากเกอรี (Auguste Vacquerie) คือผู้อ่านคำสดุดีไว้อาลัยแก่ผู้ตาย โดยเขาอ่านบทกวีของอุโก ที่แต่งขึ้นระหว่างลี้ภัยและจบลงด้วยคำกล่าวที่ว่า “—Quand celui qui a écrit ces vers a été chassé de France, elle l’ai suivi à Bruxelles, elle l’a suivi à Jersey, elle l’a suivi à Guernesey. Elle n’est rentrée qu’avec lui. Elle ne l’a quitté que morte...”⁶

ในห้องที่ถนนอีโล (l’avenue d’Eylau) อุโกยังคงทำงานอยู่ที่โต๊ะ เขียนบทกวีให้แก่จูเลียตซึ่งรัก เป็นบทกวีซึ่งถูกนำไปจารึกเหนือหลุมฝังศพว่า

Sur ma tombe, on mettra, comme une grande gloire,

Le souvenir profond, adoré, combattu,...

D’un amour qui fait faute et qui devient vertu...⁷

หมายเหตุ จดหมายรักระหว่างอุโกกับจูเลียตที่ตัดตอนมานี้ นำมาจากบทความของ Alain DECAUX ที่อ้างถึง

เอกสารอ้างอิง

CASTEX, P.G., SURER. et BECKER, G. *Histoire de la littérature française*. Paris : Hachette, 1974

DECAUX, Alain, “Victor rencontre Juliette, “*Histoire*. No. 457 (janvier) 1985, pp. 48 – 59. LAGARDE & MICHARD. *XIXe Siècle*. Paris : Bordas, 1969

RACHMUEHL, Françoise et GAILLARD, Pol. *Grands thèmes actuels de Victor Hugo*. Paris: Hatier, 1980

⁶ Alain DECAUX, *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 58

⁷ *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 59

ไปตุลละคร *Le Rouge et le Noir* จากนวนิยายของ Stendhal

ค.ศ. 1983 นี้ เมืองเกรอ-นอบล์ จัดให้เป็นปีที่ระลึกถึง “สต็องดาล” หรือ Stendhal นักเขียนที่ยิ่งใหญ่ของฝรั่งเศสซึ่งเกิด ณ เมืองเกรอ-นอบล์ เป็นชาวเกรอ-นอบล์โดยแท้จริง เกิดเมื่อวันที่ 23 มกราคม ค.ศ. 1783 ดังนั้นปีนี้จึงเป็นปีครบรอบวันเกิดปีที่ 200 นับว่า สต็องดาลเกิดไล่ ๆ กับกรุงรัตนโกสินทร์ของเรา ฉลอง 200 ปีหลังเราปีเดียว ทางการจัดให้มีการแสดงผลงานของสต็องดาลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดงละคร การร้องเพลง การปรับปรุงพิพิธภัณฑ์สต็องดาล การแสดงปาฐกถาเกี่ยวกับงานของสต็องดาล การสัมมนาทางวรรณคดีว่าด้วยงานของสต็องดาล การประชาสัมพันธ์ความสำคัญของสต็องดาลตามสถานที่ต่าง ๆ ฯลฯ

ดิฉันได้ไปตุลละครที่สร้างขึ้นจากนวนิยายของสต็องดาลเรื่องหนึ่งชื่อเรื่อง “สีแดงกับสีดำ” หรือ *Le Rouge et le Noir* หมายความว่า “ทหารกับพระ” อันเป็นงานชิ้นที่ได้รับความนิยมยกย่องสูงสุด จัดเป็นวรรณคดีอมตะของชนชาติฝรั่งเศส

ที่เกริ่นมาแล้วนี้ก็คล้าย ๆ หัวข้อข่าว ต่อไปนี้คือรายละเอียด (ซึ่งอาจจะไม่ค่อยละเอียดเท่าใด เพราะเกรงจะเซ็งเสียก่อน)

เล่าชีวิตประวัติสั้น ๆ ก็คงจะพอ สต็องดาล เป็นนามปากกา ชื่อจริงคือ อ็องรี มารี เบล (Henri-Marie Bayle, 1783 – 1842) นามปากกา “สต็องดาล” เป็นชื่อเมืองแห่งหนึ่งในประเทศเยอรมันนี เบลได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าจักรพรรดินโปเลียนให้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางด้านบริหารในเมืองนี้ หลังจากที่ทรงพิชิตเยอรมันในครั้งกระโน้น

ชีวิตวัยเด็กของเบลมักจะถูกผูกอยู่กับคุณตา ซึ่งเป็นนายแพทย์ที่มีชื่อเสียงของเมืองเกรอ-นอบล์ ได้รับความรักความอบอุ่นและการอบรมสั่งสอนเยี่ยงคนในวงสังคมชั้นสูงทั้งหลาย ดังนั้นในหนังสือที่สต็องดาลเขียนขึ้น จึงเต็มไปด้วยความประทับใจที่ได้รับจากคุณตาในวัยเด็ก

พออายุได้ 16 ปี สต็องดาลหรือเบลก็ไปอยู่กรุงปารีส รับราชการเป็นทหารและได้รับตำแหน่งสำคัญ ๆ ในสมัยที่พระเจ้าจักรพรรดินโปเลียนรุ่งเรืองชีวิตทหารของเขาหลายตอนได้นำมาใช้ประกอบการเขียนเรื่อง “*Le Rouge et le Noir*” นอกจากนี้เขายังได้รับตำแหน่งที่ทำงานเกี่ยวกับศาสนา เช่น ทูตทางศาสนา เพื่อเข้าเฝ้าพระสันตะปาปาแห่งวาติกันด้วย ในชีวิตจริงสต็องดาลได้ทำงานของทหารกับ

พระสลัปกัน ดังนั้นในนวนิยายเรื่อง “Le Rouge et le Noir” หรือ “ทหารกับพระ” จึงเป็นที่ซ่อนความจริงหลายอย่างในชีวิตของผู้เขียน

เรื่องนี้เขียนขึ้นในราว ค.ศ. 1827 หรือ พ.ศ. 2370 อันเป็นช่วงที่คนฝรั่งเศสกำลังเบื่อวรรณกรรมประเภท “จินตนาการ” สต็องดอลหรือเบลเป็นคนใจกว้าง พยายามศึกษาความเป็นไปในวงการบริหารราชการบ้านเมือง พร้อมกับความต้องการและความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ดังนั้นในงานเขียนของเขาจึงเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงงานบริหารทางทหาร ทางศาสนา และงานราชการอื่น ๆ ซึ่งคนฝรั่งเศสในสมัยนั้นก็รับฟังเป็นอันดี จัดได้ว่างานเขียนของสต็องดอลมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงงานราชการของฝรั่งเศส ทั้งทางแผนงานและการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังเสนอความคิดเห็นใหม่ ๆ เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม โดยแฝงไว้ใน “จินตนาการ” ที่ดงาม ซึ่งคนฝรั่งเศสได้ค้นพบในภายหลัง

งานเขียนของสต็องดอล เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ที่กว้างขวางรอบรู้รอบด้าน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ประกอบด้วยโลกทัศน์ที่กว้างไกลไปทุกวงการ ทั้งวงการทหาร การเมือง การปกครอง การอักษรศาสตร์ การดนตรี การศิลปกรรม การอุตสาหกรรม ฯลฯ สต็องดอลได้แสดงความรู้ที่ละเอียดเกี่ยวกับนักดนตรีชื่อดังเช่น ไฮเดน (Hayden) โมซาร์ท (Mozart) แสดงความรู้ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับจิตรกรรม เช่น จิตรกรรมอิตาเลียน แสดงความรู้ทางอักษรศาสตร์ เช่น เกี่ยวกับงานของเชคสเปียร์แห่งอังกฤษ งานของราซีนแห่งฝรั่งเศส ส่วนตัวเขาเองก็เป็นนักเล่านักรบรายที่ช่างสังเกต มีความเห็นที่หลักแหลม ประกอบด้วยการวิเคราะห์ทางจิตวิทยา

สิ่งสำคัญที่สุดที่สต็องดอลมีเป็นอันมากคือ “ความรัก” โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรักในเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เขาชื่นชมความเป็นมนุษย์ ยกย่องความสามารถของมนุษย์ ให้ความสำคัญต่อทุกคนที่เกิดมาเป็นมนุษย์โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ ดังนั้นเมื่อเขาเห็นการใช้แรงงานคนในโรงงานอุตสาหกรรมเยี่ยง

ทาส เขาจึงทำการต่อต้าน งานเขียนที่เด่นที่สุดในชีวิตของเขาได้แก่เรื่อง Le Rouge et le Noir, Armance, Lucien Leuwen, La Chartreuse de Parme และ Lamiel

เรื่อง Le Rouge et le Noir หรือ “ทหารกับพระ” เป็นนวนิยายเชิงชีวประวัติของเด็กหนุ่มบ้านนอกชื่อ จูเลียส ซอเรล ที่ค่อย ๆ ก้าวออกจากสังคมแคบ ๆ ของบ้านนอกไปสู่สังคมชั้นสูงของมหานครปารีส เคยทำทั้งความดีและความเลว ความถูกต้องและความผิดพลาด ชีวิตบางตอนล้มเหลวอย่างไม่เป็นท่า น่าละอายแก่ใจ บางตอนก็ประสบความสำเร็จเรื่องยิ่งใหญ่เป็นที่ยกย่องนับถือ พระเอกในเรื่องก็เป็นทหารบ้าง พระบ้าง สลับกันไป และดำรงตำแหน่งสำคัญทางการปกครอง ตอนที่กินใจที่สุดในเรื่องคือ ตอนที่พระเอกเพิ่งรุ่นหนุ่มเรียนหนังสือเก่ง โดยเฉพาะภาษาละติน จึงได้รับตำแหน่งครูสอนหนังสือให้ลูกผู้ดี เป็นก้าวแรกที่เด็กหนุ่มบ้านนอกก้าวเข้าสู่วงสังคมชั้นสูงของบ้านนอก เขาก็เหมือนเด็กหนุ่มทั้งหลายที่ใจคอหวั่นไหวในเรื่องรัก ได้หลงรักสุภาพสตรีสูงศักดิ์มารดาของลูกศิษย์จนแอบได้เสียกัน ถูกยิงและถูกขับไล่ออย่างน่าอดสู แต่เขายังครองความรักครั้งแรกนี้ไว้ในใจตราบนานชีวิตหาไม่ ถึงแม้จะเจอหญิงอื่นและมีรักใหม่ มีภรรยาที่สูงศักดิ์แห่งวงสังคมชั้นสูงของปารีส เขาก็ยังคงรักและบูชาหญิงคนแรกนี้มิรู้เสื่อมคลาย ถึงแม้ว่าความรักนั้นจะเป็นต้นเหตุแห่งความอับศอดสูและเหตุร้ายต่าง ๆ ในชีวิตก็ตาม...

ส่วนสุภาพสตรีสูงศักดิ์นั้นเล่า ถึงแม้เธอจะเป็นคนดี งาม ไว้เกียรติ แต่ก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจลึกลับของความรักที่บริสุทธิ์จริงจัง และต้องห้าม พระเอกของเราประสบความสำเร็จทางด้านการงาน จนได้ตำแหน่งหน้าที่อันสูงส่งในวงการบริหาร แต่ก็ถูกความรักต้องห้าม กับความหึงหวงและความริษยาอื่น ๆ รุมเล่นงานจนหมดประะตุสู่ ถึงขนาดถูกพิพากษาประหารชีวิตเมื่ออายุเพียง 23 ปี โคร ๆ ก็ช่วยเขาไม่ได้ ไม่ว่าสีแดงแห่งทหาร หรือสีดำแห่งศาสนา การก่อกวนครั้งนี้นี่เนื่องมาจากสาเหตุทางการเมืองด้วย อัน

เป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในสังคมฝรั่งเศสภายหลังการเนรเทศนโปเลียนไปยังเกาะเซนต์เฮเลนา ข้าราชการและทหารจำนวนมากถูกกลั่นแกล้งและตกต่ำลง จูเลีย ซอเรล เป็นเสมือนผู้แทนของคนที่รักและบูชา นโปเลียนเยี่ยงคนฝรั่งเศสทั้งหลายที่เข้าใจจุดประสงค์แห่งความรักชาติ ซึ่งเป็นความรู้สึกอันแท้จริงของนโปเลียน

ก่อนวันประหารชีวิต พระเอกหนุ่มน้อยของเราได้มีโอกาสอยู่กับตัวเองคนเดียวในห้องขังในคุก ผู้หญิงทั้งสองผลัดกันมาเยี่ยม ผู้หญิงคนแรกมาพร้อมกับความรักสุดซึ้งแสนหวาน ผู้หญิงคนที่สองหรือภรรยาตามกฎหมายมาพร้อมกับความรักที่รุนแรง หึง หวง เผ็ดร้อน เจ็บแสบ แต่เธอก็ทั้งสองต่างก็มีความรักอันล้นเหลือให้แก่จูเลีย

“ความรักสุดซึ้งแสนหวานนั้นน่าจะจริงจังมันคงยิ่งกว่าความรักที่เราร้อน” สต็องดาลคงอยากจะทำบอกผู้อ่านว่าอย่างนี้กระมัง จึงแต่งเรื่องให้ผู้หญิงคนแรกผู้มีความรักอันลึกซึ้งแสนหวานไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้เมื่อขาดคนรัก ดังนั้นพอจูเลียตายจากไปเพียงไม่กี่วัน เธอก็ตายตามเขาไป

ผู้เขียนได้วาดภาพพระเอกของเรื่องให้เป็นคนเข้มแข็งและอ่อนแอสลับกันไป อยากจะใช้คำฮิต ๆ ในบ้านเราขณะนี้ว่า “แข็งนอกอ่อนใน” หรือ “อ่อนนอกแข็งใน” สลับกันไปสลับกันมา

ละครที่จัดฉันได้มีโอกาสไปดูในวันนั้นจัดได้ว่าเป็น “สื่อกลาง” ที่ซื่อสัตย์แสนดีระหว่างนวนิยายกับผู้ชม ละครวันนั้นทำหน้าที่เป็นผู้พลิกหน้าหนังสือให้เราอ่านโดยแสดงภาพ แสง เสียง และสีสันประกอบ ในขณะที่เดียวกันก็ได้เห็นย้ำเฉพาะจุดที่สำคัญ ๆ ให้เราเห็นเด่นชัด และให้หยุดคิดใคร่ครวญนับเป็นการแสดงละครเพื่อจุดประสงค์ที่จะเผยแพร่งานชิ้นสำคัญนี้แก่ประชาชนอย่างจริง ๆ ใจ ในขณะที่เดียวกันก็ได้สอดแทรกศิลปะของการจัดฉากการแสดงบทบาทและการประกอบดนตรีด้วย

ฉากของละครเรื่องนี้เกิดจากความคิดที่วิเศษเพราะใช้แทนสถานที่ได้ทุกแห่งในเรื่องโดยใช้แสงสีคำบรรยาย และการแสดงบทบาทของตัวละครประกอบฉากทำด้วยไม้คัลยา ๆ ไม้เคาะบ้านเรา

ตอกเป็นรูปปริมาตรโปร่ง ๆ ยอดตัด ตั้งอยู่กลางเวที มีทางขึ้นลงรอบด้าน ครั้นเปลี่ยนฉากทีหนึ่งก็จะเปลี่ยนแปลงตอนยอดปริมาตร เช่น เปลี่ยนเป็นห้องนอนบ้าง (พระเอกป็นเข้าหานางเอก) เป็นลานกว้างฉลองความสำเร็จของนโปเลียนบ้าง เป็นที่ว่าการของ “แมรี” บ้าง ในที่นี้อาจจะเทียบได้กับผู้ว่าราชการจังหวัด บางทีก็เปลี่ยนเป็นวัดเป็นโรงเรียน เป็นศาล ฯลฯ นอกจากเปลี่ยนยอดปริมาตรแล้ว ก็ยังมีการเปลี่ยนแปลงบันไดด้านหน้าด้วย เช่น เอาบันไดด้านหน้าออก แสดงให้เห็นเหตุการณ์ภายในปริมาตรไม่โปร่ง ๆ สมมุติว่าเป็นภายในวิหารบ้าง เป็นคุกบ้าง บางครั้งก็สมมุติเป็นความรู้สึก ความสำนึก และความคิดของตัวละคร ครั้นนำบันไดกว้างขวางปูลาดด้วยพรมสีแดงมาประกอบด้านหน้า ก็หมายความว่าชีวิตของพระเอกกำลังรุ่งเรืองก้าวขึ้นสู่ความเจริญ สถานที่ก็เป็นที่หรูหราสูงส่งมีเกียรติ ดังนั้นเป็นต้น

ฉากแรกก็เหมือนกับหน้าแรก ๆ บทแรก ๆ ของหนังสือ “Le Rouge et le Noir” กล่าวถึงเมืองเล็ก ๆ ชื่อ แวร์ริแยร์ (Verrières) เขตเมืองเบอซองซง (Besançon) แห่งแคว้นฟรองซ์-กงเต (Franche-Comté) ซึ่งมีท่านแรนัล (M.de Rênal) เป็นผู้ว่าราชการ มีเรื่องขัดแย้งกับเจ้าของโรงเรียนคือ นายซอเรล (M.Sorel) เกี่ยวกับเรื่องที่ดิน ต่อมาท่านเจ้าอาวาสได้แนะนำว่าลูกชายคนเล็กของนายซอเรลซึ่งเข้ามาเป็นพระบวชใหม่นั้นเป็นคนฉลาดหลักแหลม เรียนหนังสือเก่ง โดยเฉพาะด้านวิชาเทววิทยาและภาษาละติน ความสามารถตามที่บรรยายทำให้ท่านผู้ว่าราชการค่อยคลายความรังเกียจในครอบครัวชาวโรงเรียนลงบ้าง จึงยอมรับ จูเลีย ซอเรล (Julien Sorel) ไว้ทำงานเป็นผู้ดูแลบุตรธิดาของท่านและสอนหนังสือให้ด้วย พระเอกของเรา ก็ได้ก้าวออกจากโรงเรียนเข้าสู่คุกหาสน์ที่ทรูทราที่ สุด ใหญ่โตงดงามที่สุดในท้องถิ่นนั้น และก้าวเข้าสู่ทั้งความยุ่งยากและความรุ่งเรืองแห่งชีวิตสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ของสังคมฝรั่งเศสด้วย

ฉากต่อ ๆ มา ก็ดำเนินเนื้อเรื่องไปตามหนังสือที่กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชีวิตของ

จูเลียชอแรลซึ่งหลงรักมาตาม เดอ แรนัล ต่อจากนั้นก็เดินทางเข้ากรุงปารีส รักกับมาทิลด์ (Mathilde) ธิดาสาวของท่านมาร์ควิสแห่งราชสำนักพระเจ้าหลุยส์ที่สิบสี่ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนทำให้เขารุ่งเรืองลอยเด่นอยู่ในวงสังคมของผู้ดีแห่งมหานครปารีส ต่อมาก็ถูกทำลายลงด้วยความหึงหวงของเธอที่เกิดจากได้ทราบว่า หญิงแท้จริงในใจของจูเลียชหาใช่เธอไม่ แต่กลายเป็นหญิงอื่นคือมาตาม เดอ แรนัล

ฉากสุดท้ายคือฉากแห่งคำพิพากษาประหารชีวิตจูเลียช ความผิดของเขาตามที่ศาลตัดสินนั้น ได้ข้อมูลมาจากคนที่กลั่นแกล้งเขา และความหึงหวงของมาทิลด์ มาตาม เดอ แรนัล ได้แอบมาเยี่ยมเขาในคุก สลับกับมาทิลด์ พอเขาตายแล้วท่านเจ้าอาวาส และคณะสงฆ์ได้จัดงานศพของเขาใน

ฐานะนักบวชที่มีความสำคัญยิ่ง ปิดฉากลงด้วยความตายของมาตาม เดอ แรนัล ซึ่งแฉกล้อมด้วยบุตรีธิดา

การจัดที่ระลึก 200 ปี ของสต็องดอล ณ เมืองเกรอ-นอบล์ มีต่อไปจนถึงปี ค.ศ. 1983 รายการพักหลัง ๆ (หลังเดือนมกราคม) จะหนักไปทางนิทรรศการ ทางเอกสารการนำเที่ยวสถานที่สำคัญซึ่งสต็องดอลเคยใช้ชีวิตอยู่ในเมืองเกรอ-นอบล์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าชมพิพิธภัณฑ์สต็องดอล (Musée Stendhal) ซึ่งปรับปรุงใหม่เป็นสถานที่ที่เพียบพร้อมไปด้วยเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของสต็องดอลบันทึกส่วนตัว ต้นฉบับงานเขียน ภาพบุคคลในครอบครัว เพื่อน ๆ สมัยเด็ก ๆ ครูอาจารย์สมัยเด็ก ๆ เป็นต้น

อ่านต่อฉบับหน้า

อภินิทัศน์ทางการ

IATA COFFEESHOP & RESTAURANT
PATA COFFEESHOP & RESTAURANT

อาหารจีนระดับคลาสสิก
รสชาติที่ชวนลิ้มลอง

สยามสแควร์ ซอย 4 และซอย 3 โทร. 252-6514, 252-8800, 252-0236

ฉากหนึ่งในบทละครของ CAMUS

เรื่อง CALIGULA ก็กับการสอนในชั้นเรียน

รวบรวมโดย บ.ก.ส.ค.พ.ท.

ก่อนอื่นขอทบทวนชีวประวัติของ Albert Camus เพื่อฟื้นความจำ ดังนี้ Albert Camus (1913 - 1960) เกิดที่เมือง Mondovi ประเทศแอลจีเรีย เข้ามาใช้ชีวิตในประเทศฝรั่งเศสหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเป็นนักหนังสือพิมพ์ นักเขียน นักท่องเที่ยว นักปรัชญา...เสียชีวิตโดยอุบัติเหตุรถยนต์ในประเทศฝรั่งเศส เป็นหนึ่งในบรรดานักเขียนที่ยิ่งใหญ่และได้รับรางวัล Nobel สาขาวรรณกรรม เมื่อ ค.ศ. 1957

งานเขียนของเขาแสดงปรัชญา existencialisme มีทั้งความเรียง นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ และบทละคร

Texte ที่นำเสนอในที่นี้ตัดตอนจากบทละครเรื่อง Caligula อดค์ 1 ฉาก 2 ส่วนคำอธิบายคำถาม ฯลฯ นั้นได้ "คว้า" มาจากคำสอนของปรมาจารย์นิรันดรม

บทละครเรื่อง Caligula เขียนเสร็จ ค.ศ. 1938 แต่กว่าจะได้ตีพิมพ์เป็นเล่มก็ต้องรอนานถึง 6 ปี พอดีพิมพ์ได้ปีเดียวก็มีการนำออกแสดงบนเวทีคือเมื่อ ค.ศ. 1945 thèmes ของบทละครนี้มีหลายอย่าง โดยเฉพาะ absurdité หรือความเฉาใจ ความไร้สาระ ความไม่เชื่อในพระเจ้า การขัดแย้งหรือขบถ เพื่อดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข ความตาย ฯลฯ

ตัวละครเอกของเรื่องก็คือ Caligula ซึ่งเป็นพระเจ้าจักรพรรดิโรมัน ครองราชย์ระหว่าง ค.ศ. 12-41 เป็นพี่น้องคนละพ่อคนละแม่กับจักรพรรดิเนโร ผู้สั่งเผากรุงโรม บทละครเรื่องนี้เป็นโคกนาฏกรรมมีสิ่งของที่ เริ่มด้วยความทุกข์จนคลั่งไคล้ของจักรพรรดิ Caligula หลังจากการสิ้นพระชนม์ของเจ้าหญิง Drusilla พระชายาที่ทรงโปรดปรานยิ่ง พระองค์ทรงเห็นว่าโลกนี้ช่างสุตจะทนทานได้ จึง

พยายามแสวงหาสิ่งที่ดีกว่า เช่น ความสุข อิสระเสรีภาพ... เพื่อให้ได้มาเพื่อสิ่งนั้นพระองค์จึงขบถหรือขัดแย้งต่อค่านิยมดั้งเดิมของสังคม ระเบียบวินัยต่าง ๆ ฯลฯ ในท้องเรื่องพระองค์ประณามขีดขั้นที่เหลื่อมล้ำต่ำสูงของสังคม ทรงพยายามเบนสายตาของมวลมนุษย์ออกมาจากพระเจ้า การขัดแย้งหรือขบถที่พระองค์ทรงกระทำคือ ทรงสั่งประหารพวกข้าราชการบริพาร และเหล่าผู้เชี่ยวชาญในราชสำนักของพระองค์อย่างไม่มีเหตุผล ทรงเยาะเย้ยเหล่ากวีและผู้ที่ยังรักภักดีต่อพระองค์ ทรงอยู่โดดเดี่ยวด้วยคิดว่า การอยู่ลำพังคืออิสรเสรีภาพที่แสวงหาในที่สุดข้าราชการที่ยังมีชีวิตเหลืออยู่ในราชสำนักของพระองค์ก็พากันขบถต่อพระองค์เป็นการตอบแทน Camus อยากจะบอกว่า ก็ในชีวิตของเรา พวกเราต่างก็พากันตายไปวันละมาก ๆ อย่างไม่มีเหตุผล ไม่ใช่หรือ

CALIGULA

(La scène reste vide quelques secondes, les courtisans viennent d'expliquer que l'Empereur a disparu). Caligula entre furtivement par la gauche. Il a l'air égaré, il est sale, il a les cheveux pleins d'eau et les jambes souillées. Il porte plusieurs fois la main à sa bouche. Il avance vers le miroir et s'arrête dès qu'il aperçoit sa propre image. Il grommelle des paroles indistinctes, puis va s'asseoir, à droite, les bras pendant entre les genoux écartés. Hélicon entre à sa gauche. Apercevant Caligula, il s'arrête à l'extrémité de la scène et l'observe en silence. Caligula se retourne et le voit. Un temps.

HÉLICON, d'un bout de la scène à l'autre. — Bonjour, Caius.

CALIGULA, avec naturel. – Bonjour, Hélican. (Silence.)

HÉLICON. – Tu sembles fatigué?

CALIGULA. – J'ai beaucoup marché.

HÉLICON. – Oui, ton absence a duré longtemps. (Silence)

CALIGULA. – C'était difficile à trouver.

HÉLICON. – Quoi donc?

CALIGULA. – Ce que je voulais.

HÉLICON. – Et que voulais-tu?

CALIGULA, toujours naturel. – La lune.

HÉLICON. – Quoi?

CALIGULA. – Qui, je voulais la lune.

HÉLICON. – Ah! (Silence. Hélicon se rapproche.) Pourquoi faire?

CALIGULA. – Eh bien!...C'est une des choses que je n'ai pas.

HÉLICON. – Bien sûr. Et maintenant tout est arrangé?

CALIGULA. – Non, je n'ai pas pu l'avoir.

HÉLICON. – C'est ennuyeux.

CALIGULA. – Oui, c'est pour cela que je suis fatigué. (Un temps.) Hélicon!

HÉLICON. – Oui, Caius.

CALIGULA. – Tu penses que je suis fou.

HÉLICON. – Tu sais bien que je ne pense jamais.

CALIGULA. – Oui, Enfin! Mais je ne suis pas fou et, même, je n'ai jamais été aussi raisonnable. Simplement, je me suis senti tout à coup un besoin d'impossible. (Un temps.) Les choses, telles qu'elles sont, ne me semblent pas satisfaisantes.

HÉLICON. – C'est une opinion assez répandue.

CALIGULA. – Il est vrai. Mais je ne le savais pas auparavant. Maintenant, je sais. (Toujours naturel.) Ce monde, tel qu'il est fait, n'est pas supportable. J'ai donc besoin de la lune, ou du bonheur, ou de l'immortalité, de quelque chose qui soit dément peut-être, mais

qui ne soit pas de ce monde.

HÉLICON. – C'est un raisonnement qui se tient. Mais, en général, on ne peut pas le tenir jusqu'au bout.

CALIGULA, se levant, mais avec la même simplicité. – Tu n'en sais rien. C'est parce qu'on ne le tient jamais jusqu'au bout que rien n'est obtenu. Mais il suffit peut-être de rester logique jusqu'à la fin. (Il regarde Hélicon.)

Je sais aussi ce que tu penses. Que d'histoires pour la mort d'une femme! Mais ce n'est pas cela. Je crois me souvenir, il est vrai, qu'il y a quelques jours, une femme que j'aimais est morte. Mais qu'est-ce que l'amour? Peu de chose. Cette mort n'est rien, je te le jure; elle est seulement le signe d'une vérité qui me rend la lune nécessaire. C'est une vérité toute simple et toute claire, un peu bête, mais difficile à découvrir et lourde à porter.

HÉLICON. – Et qu'est-ce donc que cette vérité?

CALIGULA, sur un ton neutre. – Les hommes meurent et ils ne sont pas heureux.

HÉLICON, après un temps. – Allons Caius, c'est une vérité dont on s'arrange très bien. Regarde autour de toi. Ce n'est pas cela qui les empêche de déjeuner.

CALIGULA, avec un éclat soudain. – Alors, c'est que tout, autour de moi, est mensonge, et moi, je veux qu'on vive dans la vérité! Et justement, j'ai les moyens de les faire vivre dans la vérité. Car je sais ce qui leur manque, Hélicon. Ils sont privés de la connaissance et il leur manque un professeur qui sache ce dont il parle.

HÉLICON. – Ne t'offense pas, Caius, de ce que je vais te dire. Mais tu devrais d'abord te reposer.

Caligula, s'asseyant et avec douceur. – Cela n'est pas possible, Hélicon, cela ne sera plus jamais possible.

HÉLICON. – Et pourquoi donc?

CALIGULA. – Si je dors, qui me donnera la lune?

HÉLICON, après un silence. – Cela est vrai.

(Caligula se lève avec un effort visible)

CALIGULA. – Écoute, Hélicon. J'entends des pas et des bruits de voix. Garde le silence et oublie que tu viens de me voir.

HÉLICON. – J'ai compris.

(Caligula se dirige vers la sortie. Il se retourne.)

CALIGULA. – Et, s'il te plaît, aide-moi désormais.

HÉLICON. – Je n'ai pas de raison de ne pas le faire, Caius. Mais je sais peu de choses et peu de choses m'intéressent. A quoi donc puis-je t'aider?

CALIGULA. – A l'impossible.

HÉLICON. – Je ferai pour le mieux.

Albert Camus.

Caligula. Acte I, scène 2. – Gallimard, éditeur.

COMPRENEZ ET UTILISEZ LE TEXTE

Dans la suite de cette pièce, qui est véritablement une farce tragique, Caligula va condamner à mort certains de ses sujets, chaque jour, régulièrement et sans la moindre raison. Finalement, les hommes vont se révolter contre l'injustice de cet absurde.

Et nous comprenons alors que Caligula ne fait rien d'autre que ce que fait la vie, car dans notre monde tous les jours des gens meurent sans la moindre raison; ainsi le drame nous impose la vision de cet absurde de la condition humaine que nous refusons de voir.

Il est indispensable, pour comprendre cette perspective, de se souvenir du fait qu'Albert Camus ne croyait pas en l'autre monde, qu'il était athée.

LA VIE ET LE SENS DES MOTS.

Grommeler: onomatopée, grogner entre ses dents des paroles indistinctes.

Neutre: nom formé sur la négation et qui signifie proprement ni l'un ni l'autre, donc

qui ne prend pas parti. L'Empereur se borne à constater, comme si cela ne le concernait en aucune façon.

LES IDÉES ET LES SENTIMENTS

1. Vous attendiez – vous à voir Caligula tel que Camus le décrit?'

2. Pourquoi l'Empereur grommelle-t-il en voyant son image dans le miroir?

3. Que pense Camus du bonheur et de l'immortalité? Êtes – vous d'accord avec lui? Justifiez votre réponse.

4. Pourquoi ne peut-on pas tenir ce raisonnement jusqu'au bout?

5. Pourquoi, en apparence, l'Empereur avait-il quitté son palais?

6. Quels sont ces moyens dont parle Caligula?

7. Faites un portrait psychologique de chacun des deux interlocuteurs en interprétant celles de leurs paroles qui vous paraissent les plus remarquables.

8. Quel est le but de Caligula?

9. Relevez tous les traits comiques de cette scène. Que pensez-vous de ce comique, vous semble-t-il sans mélange?

THÉÂTRE ET PHILOSOPHIE

1. Caligula (12 – 41); empereur romain né à Antium, fils de Germanicus et d'Agrippine, demi-frère de Néron. Ce tyran acquit, par ses folies et ses crimes, une triste renommée: il se déclara dieu, se fit bâtir un temple et nomma consul son cheval. Il fut assassiné par Chéréas.

2. La pensée. – Pour Camus, le problème essentiel est le suivant: Comment accorder l'esprit de l'homme et son élan vers l'éternel avec sa nature, le caractère fini de l'existence?

Avant de rencontrer l'absurde l'homme quotidien vit avec des buts, un souci d'avenir ou de justification... L'absurde m'éclaire sur ce point: il n'y a pas de lendemain. Voici désormais la raison de ma liberté profonde. (Le Mythe de Sisyphe).

La solution est la révolte, qui donne à la vie, à chaque instant de la vie, sa grandeur, en opposant à l'absurdité du monde une création qui la nie: Créer, c'est vivre deux fois. Cherchez dans le texte toutes les phrases qui expriment des aspects de cette philosophie.

STYLISTIQUE

1. Les synonymes: Camus emploie fou et dément: il y a aussi insensé, aliéné et déséquilibré. Camus emploie le nom offense; il y a aussi une injure, une insulte, un affront et un outrage; vous expliquerez chacun de ces synonymes en précisant leurs différences de sens.

2. Le style de Camus se caractérise par une extrême simplicité, qui ne comporte aucune affectation ni de vulgarité, ni de familiarité, ni d'éloquence littéraire. Le plus souvent, les phrases sont constituées de propositions indépendantes. Cependant, bien que réduites aux éléments essentiels (sujet, verbe, attribut, ad-verbe ou un seul complément), ces propositions indépendantes très précises ont un grand pouvoir d'évocation et les phrases sont importantes. Tu sembles fatigué? – J'ai beaucoup marché. – Oui, ton absence a duré longtemps, etc...

Quand la subordination s'exprime, c'est par les structures les plus simples; su-

bordination relative: c'est une des choses que je n'ai pas; conjonctive, objet direct: tu penses que je suis fou; conjonctive comparative: les choses, telles qu'elles sont, ne me paraissent pas satisfaisantes, ou conjonctive conditionnelle: Si je dors qui me donnera la lune?

Quelques phrases sont un peu plus complexes: J'ai besoin de la lune ou du bonheur ou de l'immortalité, de quelque chose qui soit dément peut-être, mais qui ne soit pas de ce monde.

Ici, l'idée exprimée pourrait prêter à une structure stylistique très pathétique; toutefois le choix du vocabulaire et de la syntaxe souligne le parti pris de dépouillement, de simplicité, de réserve et de pudeur qui précisément donne au texte toute sa force. Seul l'emploi du subjonctif dans la proposition subordonnée souligne ce qu'il y a d'irréalisable dans la quête de l'Empereur.

Même simplicité dans les phrases les plus importantes du texte;

Les choses telles qu'elles sont ne me semblent pas satisfaisantes.

Les hommes meurent et ils ne sont pas heureux.

3. Que pensez-vous de l'indication: toujours naturel?

เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็ว ในการติดต่อกับ ฝ่ายจำหน่าย ของ

วัฒนาพานิช **สำราญราษฎร์**

โปรดติดต่อ ฝ่ายจำหน่าย **แห่งใหม่** เท่านั้น

เลขที่ 31/1-2 ซอยศิริพัฒน์ (ข้างเรือนจำคลองเปรม-ร้านนายเหมือน)

ถนนมหาไชย (ระหว่างศาลาเฉลิมไทย-วังบูรพา)

เรื่องของจอห์นเฟรนช์

สิทธา พิธิฎาตล*

หวนระลึกถึงความหลังครั้งเป็นซวงเกรอนอบล์ (Grenoble) เมื่อ 2526 แล้วก็อยากเล่าเรื่องภาพยนตร์ฝรั่งเศสในตอนนั้น โดยเฉพาะตอนที่กำลังอื้ออึงกันด้วยเรื่อง การประกวดภาพยนตร์ประจำปีของอเมริกาที่ฮิตมาก ๆ ในฝรั่งเศส

ขอเริ่มด้วยนักดูหนังธรรมดา ๆ ก่อน นักดูหนังทั้งหลายต่างพากันวิจารณ์ผลการตัดสินรางวัลตุ๊กตาทองหรือออสการ์ของอเมริกา ผู้ที่ลุ้น "ทู้ตซี่" (Tootsie) กับ "อี ที" (E.T.) ก็พากันโกรธเป็นฟืนเป็นไฟ นักวิจารณ์บอกว่าเป็นการตัดสินที่ถูกการเมืองเรแกนครอบงำ อันที่จริงก็สอดคล้องกับกิจกรรม แอนตี้-โคไมเน่ อยู่ด้วย...

ผู้อ่านคงได้ทราบผลรางวัลภาพยนตร์กันแล้ว ดังนั้นจึงใคร่รวบรวมตัดตอนเล่าบางอย่างไว้ ณ ที่นี้พอไม่ให้ขาดความสำคัญไป

ภาพยนตร์ยอดเยี่ยมได้แก่เรื่อง คานธี ซึ่งเป็นภาพยนตร์อังกฤษและอินเดีย ได้รางวัลรวมทั้งหมดแปดรางวัล รวมทั้งผู้แสดงนำชายยอดเยี่ยม เบน คิงส์ลีย์ (Ben Kingsley) ผู้กำกับยอดเยี่ยม ริชาร์ด แอตเทนเบอเรอ (Richard Attenborough) ผู้เขียนบทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ผู้ถ่ายภาพยอดเยี่ยม ผู้ลำดับภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายยอดเยี่ยม และผู้กำกับฉากยอดเยี่ยม

ริชาร์ด แอตเทนเบอเรอ กล่าวไว้ว่า เขาใฝ่ฝันมานานตั้งแต่ปี 1962 ว่าจะสร้างภาพยนตร์ชีวประวัติของมหาตมะคานธี กว่าจะได้สร้างจริง ๆ ก็ต้องรอ

มานานถึง 20 ปี พอได้พบ เบน คิงส์ลีย์ เขาก็รู้สึกได้ทันทีว่าความฝันเริ่มกลายเป็นความจริงขึ้นมาแล้ว รูปพรรณสัณฐานของเบนก็ละม้ายคล้ายท่านมหาตมะคานธี หน่วยกำกับการแสดงก็เป็นธรรมชาติและตีบทแตก

เบน คิงส์ลีย์ (ชื่อจริงคือ กฤษณะ บันจิ หรือ Krishna Banji) มารดาเป็นคนอังกฤษ บิดาเป็นคนอินเดีย ซึ่งเกิดแคว้นเดียวกับคานธี เขาศึกษาชีวิตจิตใจและท่าทางของคานธีด้วยความเอาใจจริงเอาใจละเอียดถี่ถ้วนจนเลียนแบบได้เหมือนท่านคานธีจริงๆ ระหว่างถ่ายภาพยนตร์ คนอินเดียได้ให้ความเคารพเขาราวกับเขาเป็นท่านมหาตมะ มีชายผู้หนึ่งถึงกับก้มลงจูบเท้าเขา เขาก็บอกว่า เขาไม่ใช่มหาตมะ เขาเป็นเพียงผู้แสดงภาพยนตร์เท่านั้น แต่ชายอินเดียก็ตอบว่า

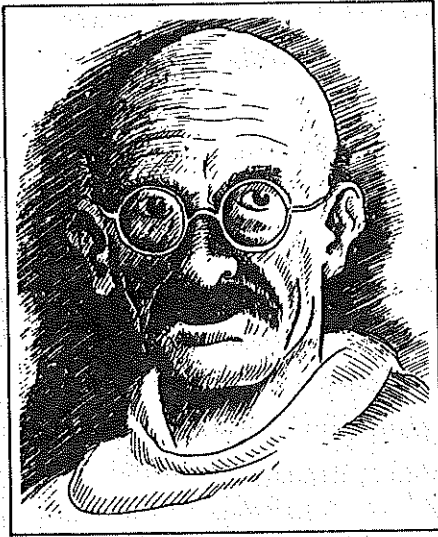

เบน คิงส์ลีย์ หรือ กฤษณะ บันจิ ได้รับรางวัลตุ๊กตาทองผู้แสดงนำชายยอดเยี่ยม

*ศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

“เราทราบดี แต่ท่านสามารถทำให้ท่านมหาตมะกลับมีชีวิตชีวาขึ้นมาใหม่”

ระหว่างการแสดงภาพยนตร์เรื่องคานธี เบนต้องลดน้ำหนักตัวลงถึง 8 กิโล เพื่อให้ผอมเท่า ๆ กับคานธีตัวจริงยามสูง อาวุโส การลดน้ำหนักตัวเช่นนี้ช่วยให้เขาสามารถมีท่าทางเดินเห็นอย่างเปลี่ย ๆ สมกับมาดของคนแก่ตามที่ปรากฏในท้องเรื่อง

เบน คิงสลีย์ เมื่อแสดงภาพยนตร์ในบทบาทของมหาตมะคานธี

เบน คิงสลีย์บอกว่า การศึกษาอุปนิสัยใจคอและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมหาตมะคานธีทำให้เขาเองเข้าถึงความเป็น “มหาตมะ” (วิญญาณที่ยิ่งใหญ่) ที่มีอิทธิพลล้าลึกเหนือคนเป็นจำนวนล้าน ๆ ได้ เขาต้องจำแลงตัวเองให้มีวิญญาณเช่นนั้น ประกอบกับการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้กำกับการแสดงอย่างเคร่งครัด...นี่เอง คือเคล็ดลับของความสำเร็จของศิลปินนักแสดงภาพยนตร์

การสร้างภาพยนตร์ประวัติศาสตร์เป็นเรื่องที่ยากเย็นแสนเข็ญ ยิ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคลสำคัญระดับโลก เช่น มหาตมะคานธี ด้วยแล้ว ก็ยิ่งลำเค็ญขึ้นอีกหลายเท่าตัว ยากที่สุดในการเสี่ยงต่อความผิดพลาดสารพัดชนิด เช่น ผิดพลาดในเรื่องวัฒนธรรมอันเก่าแก่สลับซับซ้อนของอินเดีย เรื่องของวรรณะทั้งสี่รวมทั้งจันทาล (คานธีพยายาม

ต่อสู้ให้คนวรรณะจัณฑาลได้มีสภาพสมกับเกิดมาเป็นคน) เรื่องสภาพสตรีซึ่งต่ำต้อยไร้สิทธิอันพึงมีพึงได้ เรื่องศาสนาที่ต่างก็ไม่ยอมอะลุ่มอล่วยกัน เรื่องสภาพทางภูมิศาสตร์ของอินเดีย ฯลฯ

ผู้กำกับการแสดง แอตเทนเบอร์เอะก็คิดหนักในเรื่องนี้ เขารู้ดีว่าจะป้องกันความผิดพลาดเหล่านี้ได้อย่างไร เขาได้ศึกษาคานธีและอินเดียด้วยตัวเองอย่างเอาใจจริงเอาใจมาเป็นเวลาหลายสิบปี ทั้งจากเอกสาร หนังสือ ตำรับตำรา ภาพยนตร์เก่า ๆ และจากบุคคลจริง ๆ ที่แวดล้อมอยู่ในชีวิตของคานธี รวมทั้งได้พูดคุยกับบัณฑิต เนห์รู ด้วย เขาได้บากบั่นสร้างภาพยนตร์ประวัติศาสตร์เรื่องนี้ด้วยเลือดเนื้อและวิญญาณ พยายามทำทุกอย่างด้วยความรอบคอบที่สุด ซึ่งก็คงเหมือนกับผู้กำกับทุกคนนั่นเอง

ดิฉันชอบฉากในอเมริกาได้มากที่สุด ตอนนั้นคานธียังหนุ่มตัวผอม ๆ บาง ๆ ซื่อๆ ไร้โรค แต่ภายในจิตใจนั้นเต็มไปด้วยความยิ่งใหญ่อันทรงพลัง ในอันที่จะต่อสู้เพื่อสิทธิอันชอบธรรมของชาวอินเดีย โดยคัดค้านกฎหมายของอังกฤษที่ลิดรอนสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งของคนอินเดีย คานธีต้องต่อสู้กับความอ่อนแอ และซื่อๆ ของตัวเอง โดยกล่าวปราศรัยเชิญชวนชาวอินเดียให้นำบัตรประชาชนมาเผา คานธีถูกตำรวจตีแล้วตีอีกจนเลือดชุ่มโชก ล้มลงกับพื้น แต่ก็พยายามเก็บบัตรประชาชนเพื่อจะหย่อนลงตะกร้าเผา ตำรวจตีจนทรุดคว่ำลงไป พอมีแรงลุกขึ้นเผาต่อ ถูกตีอีกหลายครั้งจนลุกไม่ไหว เหลือแต่มือที่พยายามยื่นออกไปจะหยิบบัตรประชาชน...ฉากนี้วิเศษจริง ๆ

เรื่องชีวิตของคานธีเองก็นับได้ว่าน่าสนใจที่สุดแล้ว ยิ่งเป็นภาพยนตร์ที่เกิดจากความตั้งใจจริงของผู้สร้าง ก็ยิ่งมีคุณค่ามากขึ้น ปรัชญาของคานธีที่ทุกคนรู้จักก็คือ ความไม่รุนแรง หรือ วิหิงสา หรือ สตยาระหะ—สัตยาเคราะห์ อันเป็นปรัชญาที่จำเป็นมากสำหรับโลกทุกยุคทุกสมัย เป็นการต่อต้านคัดค้านฝ่ายตรงข้ามด้วยการไม่ให้ความร่วมมือ งดเว้นการใช้กำลังต่อสู้ทำร้ายกัน ปรัชญาแห่งการต่อสู้ด้วยวิธีไม่รุนแรงและไม่ร่วมมือ

นี้ ก่อให้เกิดผลดีทางด้านการเมืองเป็นอันมาก ส่วนทางด้านจิตใจก็ช่วยลบล้างความเกลียดชังออกจากจิตใจของคนที่กำลังต่อสู้กัน

คานธี เกิดที่เมืองปอร์บันดาร์ ประเทศอินเดีย เมื่อ ค.ศ. 1869 (พ.ศ. 2412) เป็นคนในวรรณะ แพศย์ แต่งงานเมื่ออายุ 13 ปี ศึกษาวิชากฎหมายที่กรุงลอนดอน มีอาชีพเป็นทนายความ เคยไปตั้งภูมิลำเนาในทวีปแอฟริกาใต้ ชีวิตที่นั่นทำให้คานธี ได้รู้จักความเหลื่อมล้ำต่ำสูงและการถือผิวในสังคม ซึ่งเป็นสาเหตุแห่งความไม่สงบสุข ชีวิตที่แอฟริกา เป็นบ่อเกิดแห่งปรัชญาสัตยาเคราะห์ของคานธี พอเขากลับคืนสู่ประเทศอินเดียใน ค.ศ. 1915 (พ.ศ. 2458) เขาก็ได้พบสิ่งที่ไม่สมควรมีอยู่ต่อไปในประเทศอินเดีย และแสวงหาสิ่งที่ขาดหายไป นั่นคือความเป็นเอกราชของชาติ ดังนั้นเขาจึงพยายามหาทางให้อังกฤษปลดปล่อยอินเดียจากความเป็นอาณานิคม ได้บอยคอตสินค้าต่าง ๆ ของอังกฤษ เช่น ผ้า และเกลือ ไม่ใช้การต่อสู้ขับไล่ด้วยอาวุธ หรือความรุนแรงใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังใช้วิธีอดอาหารเป็นเครื่องมือในการต่อสู้เรียกร้องด้วย ผลก็คือทำให้การบริการงานของอังกฤษไม่ได้ผล

คานธีใช้วิธีนี้เป็นเวลานานถึง 30 ปี จึงสามารถนำอิสรภาพมาสู่ประเทศอินเดียได้ อังกฤษได้ปล่อยให้อินเดียปกครองตัวเอง แต่สิ่งที่คาดไม่ถึงก็เกิดขึ้นและคานธีประสานไม่สำเร็จคือ ความแตกแยกระหว่างคนอินเดียที่ถือศาสนาต่างกัน คือผู้ถือศาสนาฮินดูกับผู้ถือศาสนาอิสลาม เกิดการแบ่งแยกประเทศบางส่วนเป็นประเทศปากีสถาน

คานธีพยายามหาทางให้ผู้ถือศาสนาต่างกัน ทั้งสองฝ่ายปรองดองกัน ตัวคานธีเองนับถือศาสนาฮินดู การปรองดองกันก็ต้องยอมเสียเปรียบกันบ้าง ดังนั้นผู้นับถือศาสนาฮินดูจึงไม่พอใจที่เป็นฝ่ายเสียเปรียบ ได้มีผู้ถือศาสนาฮินดู เข้าลอบฆ่าคานธีในข้อหาว่าทรยศต่อศาสนาฮินดูเพราะยอมเสียเปรียบศาสนาอิสลาม คานธีถูกลอบฆ่าเมื่อวันที่ 30 มกราคม 1947 (พ.ศ. 2490)

ชีวิตของบุคคลสำคัญของโลกก็มีทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวทั้งไว้เป็นบทเรียนแก่ทุก

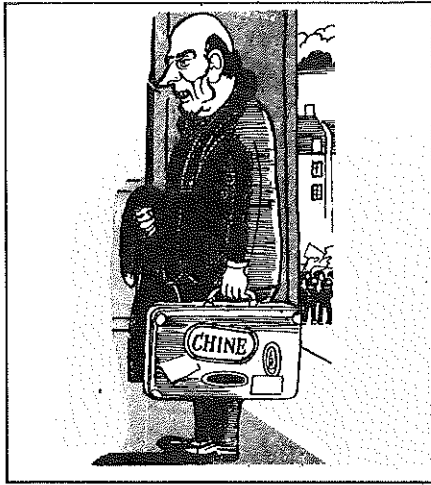
ชีวิต รายละเอียดในชีวิตของคานธีนั้น ท่านก็ทราบกันดีอยู่แล้วว่าหาอ่านได้จาก “ชีวิตของข้าพเจ้า มหาตมะ คานธี” แปลจากภาษาฮินดี โดย คุณกรรณา กุศลาศรีย ท่านได้อะไรมากมายจากการอ่านชีวประวัติของคานธีมากกว่าการชมภาพยนตร์ที่ก็หืออะไร ๆ มากมายอยู่แล้ว

นักผลิตวิดีโอจากภาพยนตร์ก็ล้ำหน้าไปมากในประเทศฝรั่งเศสได้มีการแปลบทภาพยนตร์เรื่องคานธีเป็นหลายสิบภาษา รายงานข่าวแจ้งว่าภาษาอาหรับขายดีที่สุดในขณะนี้ หนังสือคานธีใช้เวลาฉายถึง 3.09 ชั่วโมง

เล่าถึงตุ๊กตาทองสำหรับผู้แสดงนำฝ่ายชายคือ เบน คิงสลีย์ไปแล้ว ก็ใครขอเล่าถึงผู้ได้รับตุ๊กตาทองสำหรับผู้แสดงนำฝ่ายหญิงบ้าง คือ เมริล สตรีป (Meryl Streep) ผู้แสดงในเรื่อง “ทางเลือกของโซฟี” หรือ Sophie's Choice สร้างขึ้นจากนวนิยายที่แต่งโดย วิลเลียม สไตรอน (William Styron) ผู้กำกับการแสดงคือ อัลเลน แพกคูลา (Alan J. Pakula) เนื้อเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์หลังสงครามโลกครั้งที่สอง สติงโก (Stingo) พระเอก (แสดงโดย Peter Mac Nicol) ได้ทิ้งถิ่นฐานบ้านนอกของตนที่อยู่ทางภาคใต้ เพื่อไปหาแสงสีในเมืองใหญ่แห่งบรูกลิน และมุ่งมั่นจะเป็นนักเขียน ได้พบกับโซฟีซึ่งลี้ภัยสงครามมาอยู่ในสหรัฐอเมริกา ซอกซ์ข้ามขึ้นจากภัยสงคราม กลายเป็นคนเลือนลอยไม่คิดถึงอนาคต ไม่มีความหวัง เธอมีคู่รักเป็นชาวยิว เป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด สติงโกหลงรักโซฟีในที่สุด... ก็เป็นเรื่องของความรักซึ่งพาดพิงถึงปัญหาของยิว ปรัชญา วัฒนธรรม และความรู้สึกนึกคิดของยิว ซึ่งทั้งภาพยนตร์และนวนิยายได้สอดแทรกไว้อย่างน่าสนใจยิ่ง

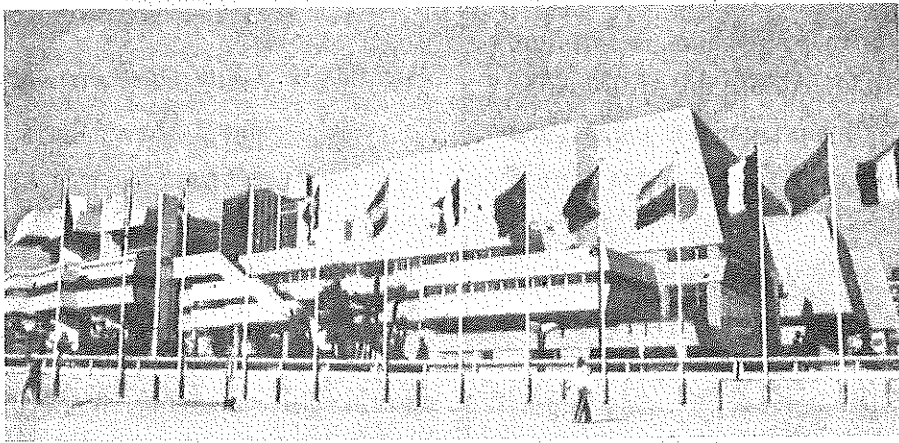
วิลเลียม สไตรอน เป็นนักเขียนยิ่งใหญ่คนหนึ่งของอเมริกา ได้รับรางวัลพูลิตเซอร์ (Pulitzer) เมื่อ พ.ศ. 2510 นวนิยายเรื่อง “ทางเลือกของโซฟี” นี้มีผู้แปลเป็นภาษาฝรั่งเศส เป็นหนังสือที่ขายดีในฝรั่งเศสมากอีกเล่มหนึ่ง

ในฉบับนี้ได้เล่าถึงการประกวดภาพยนตร์นานาชาติของอเมริกา หรือออสการ์ 83 แล้ว ยัง

ประธานาธิบดีมีเดเตอร์องค์เดินทางกลับจากปักกิ่ง ประเทศจีน
เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1983

สถานที่จัดงานการประกวดภาพยนตร์นานาชาติ ครั้งที่ 36
ณ เมืองคานส์ 7-18 พฤษภาคม 2526

เหลือสิ่งที่อยากเล่าอีกอย่างหนึ่งคือ การประกวดภาพยนตร์นานาชาติครั้งที่ 36 ณ เมืองคานส์ หรือเรียกว่า 36 Festival International du Film, Cannes ซึ่งเริ่มเปิดการประกวดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2526 สิ้นสุดการประกวดในวันที่ 18 พฤษภาคม รวมเวลาสองสัปดาห์ ประธานกรรมการตัดสินรางวัลปีนี้ก็มีใครอื่นคือ วิลเลียม สไตรอนที่เพิ่งกล่าวถึงมานี้เอง กรรมการตัดสินมีทั้งหมดรวม 9 ท่าน ล้วนเป็นเลขาธิการระดับโลกทั้งนั้น

ขณะที่เขียนเรื่องนี้ การประกวดเพิ่งเริ่มได้ไม่กี่วัน มีการประชาสัมพันธ์ภาพยนต์ทุกเรื่อง ที่เข้าประกวดอย่างแพร่หลาย ส่วนฝรั่งเศสผู้จัดงานได้เปรียบชาติอื่นที่มีสนามเชียร์อยู่ในมือเหมาะ ๆ ได้ใช้สนามเชียร์ผู้สนับสนุนของตนคือ สื่อมวลชนทุกรูปแบบ ทั้งหนังสือพิมพ์รายวันในปารีส และต่างจังหวัด นิตยสารรายสัปดาห์ รายเดือน วิทยุ

แทบทุกสถานี โทรทัศน์ทุกช่อง ไปสเตอร์โฆษณาตามสถานีรถไฟใต้ดินทุกสาย ตามซุ้มรถประจำทางทุกสาย และตามสถานที่สาธารณะอื่น ๆ อีกอย่างเคลื่อนไหวตลาด เท่าที่ดิฉันสังเกตก็รู้สึกว่าเขาเล่นภาพยนตร์เรื่อง "L'été meurtrier" หรือ "ฆาตกรรมเนื่องในฤดูร้อน" มากที่สุด ทั้ง ๆ ที่มีภาพยนตร์ฝรั่งเศสได้รับการคัดเลือกอย่างเป็นทางการส่งเข้าประกวดถึง 4 เรื่องด้วยกัน อันที่จริงคณะกรรมการผู้จัดการประกวดก็ได้ขอร้องไว้ว่า แต่ละชาติอย่าส่งเรื่องเข้าประกวดเกิน 3 เรื่อง แต่ปีนี้ประเทศฝรั่งเศสคงงอนใจจริง ๆ รักพี่เสียดายน้องขนาดหนัก ไม่สามารถตัดเรื่องใดเรื่องหนึ่งออกให้เหลือเพียง 3 เรื่องได้ จึงต้องส่งเข้าประกวดทั้งสี่เรื่อง สีสร สีแบบไม่ซ้ำกัน

การประกวดภาพยนตร์นานาชาติแห่งเมืองคานส์เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2489 รางวัลที่ให้คือ โบปาล์มทองคำ (Palme d'Or) ผู้ริเริ่ม

การประกวดภาพยนตร์นี้คือ ฟิลิป แอร์ลิ่งเช (Philippe Erlanger) บัดนี้ก็ยังมีชีวิตอยู่ โบปาล์มทองคำได้จ่ายไปแล้ว 43 กิ่ง นับตั้งแต่ พ.ศ. 2489 จนถึง 2525 บางปีก็งดจัดงาน บางปีก็ไม่มีภาพยนตร์ใดสมควรได้รับรางวัล บางปีก็ได้คะแนนยอดเยี่ยมเท่ากันสองเรื่อง เช่นเมื่อปีที่แล้ว (2525) ภาพยนตร์ที่ได้รับโบปาล์มทองคำมีสองเรื่อง ได้แก่เรื่อง Missing กำกับการแสดงโดย คอสตา-กราวาส (Costa-Gravas) กับเรื่อง Yol กำกับการแสดงโดย กือเนย์ (Y. Güney)

หลักการใหญ่ที่คนทั้งหลายเชื่อกันว่าคณะกรรมการตัดสินปาล์มทองคำยึดถือเป็นธรรมเนียมนิยม สำหรับวัดความดีเด่นของภาพยนตร์ก็คือ คุณสมบัติที่เร้าให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ (Emotion) จะเป็นอารมณ์รัก (รักฉันผู้สาว รักชาติ รักเกียรติ รักหน้าที่ รักเพื่อนมนุษย์ รักสัตว์ ฯลฯ) อารมณ์เศร้า ทุกข์โศก อารมณ์โกรธแค้น อารมณ์โลกหลง ฯลฯ ก็ได้ทั้งนั้น

ภาพยนตร์ฝรั่งเศสที่ส่งเข้าชิงโบปาล์มทองคำปีนี้ก็มีสี่เรื่องด้วยกันคือ เรื่อง "เงิน" หรือ L'Argent ของ รอแบร์ท เบรซซง (Robert Bresson) เรื่อง "ฆาตกรรมเนื่องในฤดูร้อน" (หมายถึงว่าฤดูร้อนยังทำให้เกิดฆาตกรรม) หรือ L'Été Meurtrier ของ ซอง เบกแกร์ (Jean Becker) เรื่อง "คนบาดเจ็บ" หรือ "L'Homme Blessé" ของ ปาทริส เซโร (Patrice Chéreau) และเรื่อง "แสงจันทร์บนบาทวิถี" หรือ La Lune dans le Caniveau ของ ซอง-ซากลส์ เบเนกซ์ (Jean-Jacques Beineix)

ผู้สร้างทั้งสี่คนดังกล่าวก็ล้วนคร่ำหวอดอยู่ในวงการเป็นเวลานาน ฝีมือไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน นำความหนักใจมาสู่คณะกรรมการคัดเลือกกระดุมชาติเป็นอันมาก สำหรับเรื่องที่ลุ้นกันอย่างออกหน้าออกตาก็คือ เรื่อง "ฆาตกรรมเนื่องในฤดูร้อน" ผู้แสดงนำฝ่ายหญิงก็คือ อีซาเบล อัดจานี (Isabelle Adjani) ซึ่งมีภาระต้องเร้าอารมณ์ ตั้งแต่คนพยายามให้เกิดในหัวใจผู้ชมภาพยนตร์ให้ได้ การถ่ายภาพจะต้องมีลักษณะเฉพาะ ไม่ต้องเป็นธรรมชาติก็ได้ แต่ต้องเป็นภาพยนตร์จริง ๆ เป็นภาพยนตร์

ที่มุ่งเร้าอารมณ์ตลอดเวลา ผู้ชมต้องนั่งตัวเกร็ง ตื่นเต้น ซึมเศร้า หัวใจไหวไปกับเนื้อเรื่อง

อีซาเบล อัดจานี (Isabelle Adjani) ดาราขวัญใจฝรั่งเศส

อีซาเบล อัดจานี ผู้แสดงนำในเรื่องนี้ รับบทที่เล่นยากมาก เธอต้องแสดงเป็นสาวบ้านนอกที่ฝ่าฝืนขนบประเพณี ทั้งความประพฤติ ธรรมเนียม ท่าทาง คำพูด การแต่งตัว ต้องแสดงเป็นคนอายุ 20 ปี ซึ่งมีประสบการณ์ของผู้ใหญ่ที่ทันคน ทันโลก เด็ดเดี่ยว แต่เรื่องของความรักกลับตรงกันข้าม ต้องแสดงเป็นหญิงใจง่าย เล่นรักอย่างฟุ่มเฟือย ป่าเถื่อน โหดร้าย ก้าวร้าว และมีอารมณ์ขัน...ดูช่างขัดแย้งกันไปหมด เล่นยากจริง ๆ

ตอนแรกที่ ซอง เบกแกร์ ผู้กำกับการแสดง ทาบตามให้เธอรับบทนี้ เธอปฏิเสธเพราะรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองคงแสดงบทบาทเช่นนี้ไม่ได้ แต่เบกแกร์ก็ยังรบเร้าสองสามครั้ง เธอก็ยังคงปฏิเสธด้วยเหตุผลที่ใจไม่สู้ ในที่สุดเบกแกร์ก็ยอมแพ้ต้องหาคคนอื่นแสดง และได้ลงมือถ่ายทำไปบ้างแล้ว อยู่ ๆ เบกแกร์ก็ได้รับโทรศัพท์ทางไกลจากประเทศเม็กซิโก ตอนตีสาม อีซาเบล อัดจานีซึ่งไปถ่ายหนังที่นั่น โทรศัพท์มาบอกว่า เธอตกลงใจจะเล่นบทสาวน้อยวัยยี่สิบปีที่มีลักษณะทุกอย่างขัดแย้งกันเองนั้นแล้วละ เบกแกร์ก็เลยเลิกสัญญากับคนเก่า ยอมเสียผู้ใหญ่ เพื่อให้ได้ผู้แสดงที่เหมาะสมจริง ๆ

ส่วนพระเอก หรือผู้แสดงนำฝ่ายชายในเรื่องนี้ก็คือ อแล็ง ซูซ็อง (Alain Souchan) นักร้องขวัญใจวัยรุ่นฝรั่งเศส ความสามารถในการแสดงภาพยนตร์ก็พอใช้ได้ เขาต้องเล่นบทชายหนุ่มช่าง

พิตรรถที่คลั่งรักจนสามารถทำอะไร ๆ ที่ขัดกับตัวเองได้ เป็นชายที่ถูกจูงจูงไปสู่อุบัติความหายนะ

เนื้อเรื่องย่อ ๆ ของเรื่อง "มาดามกรรณเมืองในฤดูร้อน" มีดังนี้ เอวา โบรน (Eva Braun) เป็นคนเยอรมันซึ่งแต่งงานกับคนฝรั่งเศส ตั้งภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านทางภาคใต้ของฝรั่งเศส คืบหนึ่งขณะที่เอวา โบรนอยู่บ้านคนเดียว ก็มีรถบรรทุกหลงทางเข้ามา เธอซึ่งทางที่ถูกต้องให้แต่ชายสามคนในรถบรรทุกกลับย้อนมาข่มขืนเธอ ตบตีเธออย่างทารุณ พากันกินเหล้าเมามา และเอาเหล้ากรอกปากเธอ บังคับให้เธอเต้นระบำทิมะด้วยเท้าเปล่าตามจังหวะเพลงจากเปียโนอัตโนมัติ ซึ่งรถคันนั้นบรรทุกมา แล้วคนทั้งสามก็จากไป

เอเลียน (Eliane) นางเอกเป็นเด็กที่เกิดจากการข่มขืนครั้งนี้ สามีของเธอก็ให้ความรักความเมตตาแก่เอเลียนเป็นอย่างดี เอวา โบรนกลายเป็นคนเงิบ ๆ เจ้าทุกข์ยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่ปริปาก ต่อมาสามีเธอก็ป่วยเป็นอัมพาต ได้ย้ายเข้ามาอยู่ในหมู่บ้าน เธอรับจ้างเย็บเสื้อผ้าพอมีรายได้จุนเจือครอบครัว

เอเลียนรู้เรื่องการข่มขืนอย่างทารุณที่แม่ของเธอได้รับ เธอจึงพยายามหาทางแก้แค้นแทนแม่ (และอาจจะแก้แค้นให้แก่ตัวเอง ซึ่งในทะเลเบียนเกิดแจ้งว่าบิดา—ไม่ปรากฏ) การเป็นลูกไม่มีพ่อเปรียบเหมือนขาดผลที่ฟ้าสีลงในจิตใจของเอเลียน เป็นแผลกลายที่รักษาไม่หาย เธอเรียกร้องอยากรู้จักพ่อ อยากมีพ่อ และอยากทำร้ายพ่อด้วย จึงพยายามสืบหาชายสามคนกับเปียโนอัตโนมัติ ในที่สุดก็พบว่าเปียโนหลังนี้อยู่ในโรงนาของครอบครัวแป็งปง (Pin Pon แป็งปงแปลว่าพนักงานดับเพลิง ทั้งนี้เพราะพระเอกช่วงพิตรรถเป็นพนักงานดับเพลิงอาสาสมัครด้วย) บ้าของแป็งปงเป็นคนหูตึง แต่มีจิตใจละเอียดอ่อน พยายามเข้าใจผู้อื่น มีเมตตาแม่เสียร้ายเอเลียนทั้งรักทั้งไวใจ บ้าคนนี่เองที่สังเกตเห็นว่าเอเลียนสนใจเปียโนอัตโนมัติเก่า ๆ ในโรงนา จึงเล่าเรื่องของเปียโนหลังนี้ให้เอเลียนฟัง (ไม่ทราบวันที่จริงเพียงใด) บอกว่าชายสามคนในรถชนเปียโนเป็นใครบ้าง ดังนั้นเอเลียน

จึงลงมือแก้แค้นด้วยวิธีการของเธอ แต่เธอก็ถูกช้อนกลจนปั่นป่วนไปหมด และในที่สุดก็เสียสติ ต้องเข้าอยู่ในโรงพยาบาลโรคจิต แป็งปง สามีของเธอผู้หลงรักเธออย่างมอบกายถวายชีวิต พอได้ทราบชื่อคนที่เอเลียนเชื่อว่าข่มขืนแม่ของเธอ ก็ลงมือแก้แค้นแทนเธอด้วยวิธีของเขาคือ การฆ่าภาพยนตร์เรื่องนี้ เจ้าอารมณ์หลายรส ทั้งอารมณ์รัก รักแม่ รักภรรยา รักสนุก อารมณ์ขัน อารมณ์แค้น...

สัปดาห์หน้า (นับจากที่ผู้เขียนได้เขียนตอนที่ 4) ก็จะประกาศผลการตัดสินแล้ว ไม่ทราบว่าภาพยนตร์ฝรั่งเศสเรื่องใดจะคว้ารางวัลโบลปาล์มทองคำ หรือโบลปาล์มเงิน ท่านผู้อ่านโปรดติดตามผลใน ที.อาร์. ฉบับต่อไป

สำหรับชาติอื่น ๆ ที่ส่งภาพยนตร์มาประกวด หรือเข้าร่วมเฉย ๆ โดยคณะกรรมการจะตัดสินด้วยหรือไม่ก็ได้ ก็มีหลายชาติด้วยกัน คือ ออสเตรเลีย อเมริกา สเปน อังกฤษ ญี่ปุ่น ฮังการี อินเดีย อิตาลี รุสเซีย เม็กซิโก สวิตเซอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ กาบอง รวมกับฝรั่งเศสก็มีทั้งหมด 14 ชาติด้วยกัน

อยากให้มีภาพยนตร์ไทยเข้าประกวดบ้าง...

ได้เล่าถึงภาพยนตร์ฝรั่งเศสเรื่อง "L'Argent" หรือ "พระเจ้าเงินตรา" ไปแล้วว่าได้รับรางวัลภาพยนตร์นานาชาติครั้งที่ 36 ณ เมืองคานส์ (Cannes) ได้เล่าถึงผู้กำกับที่การประกวดกระดุกเหล็กอายุ 80 ปี คุณปู่ ร็อบเบิร์ต บเรสซอง (Robert Bresson) ได้เล่าถึงเนื้อเรื่องย่อ ๆ และฉาก ยังไม่ได้เล่าถึงผู้แสดงนำหญิงชายที่น่าสนใจ ดังนั้นจึงจะเล่าในตอนนี้นี้สักเล็กน้อย

เรื่อง "พระเจ้าเงินตรา" ผู้แสดงนำฝ่ายหญิงหรือนางเอกคือ คารอลีน ล็อง (Caroline Lang) แสดงเป็นเอลีส (Elise) ภรรยาของ อีวง ตารช (Yvon Targe) ผู้แสดงนำฝ่ายชายคือ คริสเตียน ปาร์เต (Christian Partey) พระเอกแสดงเป็น อีวง ตารช

ชื่อหรือ ๆ ในภาษาไทยที่ติดใจใช้ว่า “พระเจ้าเงินตรา” นั้น อันที่จริงยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของเรื่องเท่ากับคำว่า “เงิน” เฉย ๆ เนื่องจากเงินในเรื่องนี้มีบทบาทเป็นทั้งพระเจ้าและปีศาจ เป็นพระเจ้าที่สมควรเคารพสักการบูชา เพราะได้สร้างสรรคสิ่งดีงามสิ่งใหม่หรือการเกิดใหม่ ความเจริญเติบโต ความสำเร็จ ความสมหวัง ความสุข ความสะดวกรวดเร็ว... ในขณะที่เดียวกันเงินก็มีบทบาทเป็นปีศาจหลอกหลอนให้คนประพฤติกดประพฤติชั่ว เป็นผู้ทำลายล้างผลาญคุณธรรมความดี ก่อให้เกิดความทุกข์ระทมขมขื่น ความผิดหวัง เจ็บปวดทรมาน และเป็นสาเหตุนำมาซึ่งอาชญากรรมอุกฉกรรจ์ เงินในเรื่องนี้เป็นพระเจ้าผู้บันดาลความสุขความสมหวังให้แก่หนุ่มน้อยนอร์เบิร์ต (Norbert) ผู้มีฐานะดีแต่ขาดคุณธรรม เงินในเรื่องนี้เป็นปีศาจหลอกล่ออิวง ตารช ให้เข้าสู่พฤติกรรมอาชญากร ได้ทำลายชีวิตและวิญญาณอันมั่งน่อยสงบสุขของอิวง ตารช ผู้มีฐานะยากจนคนแค่นแต่สัตย์ซื่อ

อันที่จริงภาพยนตร์เรื่องนี้เปิดโอกาสให้วิจารณ์ได้หลายด้าน ทั้งด้านความเป็นภาพยนตร์ ศิลปกรรมชนิดที่เจ็ด เนื้อหา ปรัชญา การเมือง สังคม... ทางด้านการเมือง อาจจะวิจารณ์ว่าคนรวยรังแกคนจนก็ได้ ทางสังคมจิตวิทยา อาจจะวิจารณ์ว่าความรู้สึกฝังใจเป็นสิ่งถอนขึ้นยาก ทางด้านสังคมอาชญาวิทยา อาจวิจารณ์พฤติกรรมของนักโทษอุกฉกรรจ์ก็ได้ ฯลฯ

ขอเล่าถึงผู้แสดงนำฝ่ายหญิงก่อนตามมารยาทสังคมอันดีงาม... คารอลีน ล็อง (Caroline Lang) ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นบันไดขั้นต้นที่จะนำหรือไม่นำก็ยังไม่แน่ไปสู่วงการภาพยนตร์ เธอแสดงภาพยนตร์เรื่อง “พระเจ้าเงินตรา” เป็นเรื่องแรกในชีวิต คารอลีน ล็อง เป็นบุตรสาวของท่านรัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรมฝรั่งเศสคนปัจจุบัน คือ แจ็ค ล็อง (Jack Lang) ผู้ให้เงินอุดหนุนการสร้างภาพยนตร์ เรื่องนี้เป็นจำนวนหลายล้านฟรังก์ คารอลีน ล็อง อายุเพียง 22 ปี สวย ฉลาด ว่องไว กำลังเรียนนิติศาสตร์ปีที่ 3 และทำงานด้วย ร็อบเบิร์ต แบรสซง ได้รับใบสมัครและรูปถ่ายของเธอ ได้

เรียกตัวให้ไปทดลองแสดงหน้ากล้องหลายครั้ง ในที่สุดก็ตกลงรับเธอให้แสดงบท เอลีส เธอกล่าวว่า แบรสซงชอบให้แสดงอย่างเป็นธรรมชาติ ความรู้สึกทั้งหลายที่เกิดอยู่ภายในนั้นให้ระบายออกพอสมควร ทางแวตาสีหน้า ปาก... ทำนั่ง ยืนเดิน แบรสซงก็จัดอย่างละเอียดจนเกือบจะเรียกว่า จู้จู้รำไร ถ่ายชู้ชาก บางทีตอนเดียวกันถ่ายซ้ำถึง 40 ครั้ง แสนจะเหนื่อยหน่าย การวางมือหันหน้าเอียงคอก็จัดแล้วจัดอีก พอถ่ายไปได้พักใหญ่เธอก็เริ่มเข้าใจความต้องการของผู้กำกับฯ และสามารถแสดงได้ดีจนไม่ต้องถ่ายซ้ำ ๆ เหมือนตอนแรก การทำงานกับแบรสซงครั้งนี้ทำให้เธอได้รับความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ราวกับเคยแสดงภาพยนตร์มาแล้วหลายเรื่อง

ส่วนคริสเตียน ปาร์เต (Christian Partey) พระเอกในเรื่อง ก็มีได้หลายเหล่าเท่าใดนัก ธรรมดา ๆ แต่มีท่าทางเชื่อง ๆ ซื่อ ๆ เป็นธรรมชาติ ไม่ต้องฝืนแสดง สวมกับลักษณะของตัวละครในเรื่องที่แบรสซงแสวงหา คริสเตียนทำสีหน้าหม่นหมองเจ็บช้ำภายในได้ดีมากเหลือเกิน

แต่... นั่นแหละ คนดูส่วนมากก็ไม่ค่อยชอบภาพยนตร์เรื่องนี้ เพราะมันนิ่ง ๆ ลึกลับ ๆ จนน่าเบื่อ คนดูส่วนมากคุ้นกับการแสดงแบบชัดเจนน่าสนใจง่าย ผาดโผน ว่องไว... พอมาดูหน้านิ่ง ๆ เสียงต่ำ ๆ ก็พากันเดินออกจากโรงทั้ง ๆ ที่หนังยังไม่จบ กรรมการผู้ตัดสินรางวัลก็ถูกสวดไปตามระเบียบ ถึงแม้ประธานกรรมการ วิลเลียม สไตรอน (William Styron) จะประกาศว่า

“หลักการของคณะกรรมการชุดนี้มุ่งไปสู่คุณภาพอันสูงของศิลปกรรมชนิดที่ 7 ไม่มุ่งไปสู่ความสำเร็จเชิงการค้า”

ก็ตาม คนดูส่วนมากก็ยังเรียกร้องอยากได้รับความพอใจเพื่อคนส่วนมากอยู่ร่ำไป ทำไมหนอภาพยนตร์ที่มีคุณภาพอันสูงจะต้องทำตัวให้เห็นห่างจากคนส่วนมาก... ใครช่วยตอบที

สำหรับภาพยนตร์ขนาดสั้นที่ได้รับรางวัลไบปาล์มทองคำในการประกวดภาพยนตร์นานาชาติครั้งที่ 36 ณ เมืองคานส์ปีนี้ได้แก่เรื่องที่ใช้

ชื่อยาวเหยียดว่า “Je sais que j’ai tort mais demandez à mes copains, il disent la même chose” ของ ปีแยร์ เลวี (Pierre Lévy) ดิฉันใคร่ขอแปลโดยนัยว่า “ฉันรู้ว่าฉันผิด แต่คุณลองถามเพื่อนฉันดูก็ได้ เขาก็คงพูดเป็นเสียงเดียวกัน”

ในขณะที่เสียงอื้ออึงเกี่ยวกับการประกวดภาพยนตร์เมืองคานส์ยังไม่สร่างซา ก็มีเสียงกระหึ่มโหมประกาศการประกวดภาพยนตร์นานาชาติประเภทเพ้อฝัน และนิยายวิทยาศาสตร์ครั้งที่ 13 หรือ 13e Festival International de Paris du Film Fantastique et de Science-Fiction ระหว่างวันที่ 17-27 พฤศจิกายน 2526 ณ โรงภาพยนตร์เรกซ์ (Rex) ปารีส ผู้สนใจส่งภาพยนตร์ประเภทดังกล่าวเข้าประกวด โปรดติดต่อแผนกเลขานุการ 9, rue du Midi, 92000

ดิฉันอยากเห็นหนังผี ๆ ของเราเข้าสู่สนามประกวดนี้เหลือเกิน เห็นว่าผีมือถ่ายทำการแสดง การเร้าอารมณ์และสาระมีลักษณะเฉพาะไม่ซ้ำแบบใคร ผีของไทยน่ากลัว บางทีน่ารัก ขี้เล่นขี้ล้อ มีอารมณ์ขันและสร้างสรรค์ อยากภาวนาให้ผู้กำกับหนังผีไทยสนใจการประกวดครั้งนี้เหลือเกิน

ผู้ชายกับเด็ก ๆ เป็นแฟนหนังสือและภาพยนตร์การ์ตูนประเภทเพ้อฝันและนิยายวิทยาศาสตร์ ขณะนี้ประเทศฝรั่งเศสกำลัง “ปฏิวัติ” การ์ตูนประเภทนิยายวิทยาศาสตร์เป็นการใหญ่ หลายมหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรพิเศษว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมและภาพยนตร์ประเภทเพ้อฝัน และนิยายวิทยาศาสตร์ มีตำรับตำราและนิตยสารเสริมความรู้เรื่องนี้มากมาย ถึงแม้ฝรั่งเศสยังเดินตามหลังอเมริกา แต่ก็กำลังเร่งฝีเท้าอย่างเต็มสติมผู้ที่ติดใจภาพยนตร์ อี.ที. (Extra-Terreste) ตรอน (Tron) และแก้วผลึกสีดำ (The Dark Crystal) คงตระหนักดีว่าเทคนิคการถ่ายภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ของอเมริกาล้ำหน้ามาก ผู้ชมได้รับความตื่นตาตื่นใจ และตื่นเต้นตลอดเวลา และยังมีความประทับใจที่อ่อนหวานฝากไว้จากเรื่อง อี.ที. ด้วยหลายคนเห็นว่าภาพยนตร์เพ้อฝันขวัญผยองเป็น

สิ่งไร้สาระ แต่ทางจิตบำบัดยอมรับว่าเป็นการพักผ่อนหย่อนใจที่มีคุณค่ามาก

ภาพยนตร์ฝรั่งเศสหนึ่งในสี่ที่ส่งเข้าประกวดอย่างเป็นทางการที่เมืองคานส์มีลักษณะเป็น “เพ้อฝัน” หรือ fantastique คือเรื่อง “La lune dans le caniveau” หรือ “แสงจันทร์บนบาทวิถี” ของชอชาลส์ เบเนกซ์ (Jean-Jacques Beineix) ทั้งนี้เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้เข้าหลัก “ประหลาดมหัศจรรย์” ซึ่งตรงกันข้ามกับความจริง เริ่มด้วย “แสงจันทร์” จัดเป็นสัญลักษณ์ของความฝัน ตามปกติ “แสงจันทร์” ให้ความเพ้อฝันที่อ่อนหวาน มีความรักโรแมนติก แต่ในเรื่องนี้ตรงกันข้าม กลับกลายเป็นฝันร้ายซึ่งเกิดจากความรัก เป็นฝันร้ายของพระเอกในเรื่องที่รักน้องสาวมาก น้องสาวถูกข่มขืนและเชือดคอด้วยมีดโกนตายอยู่บนบาทวิถี ซึ่งมีแสงจันทร์จากเดือนหงายฉายให้เห็นเลือดแดงฉานไหลนองถนน ความฝันร้ายนี้ฝังอยู่ในจิตสำนึกของพระเอกตลอดเวลา ไม่ว่าจะพบใคร เขามักจะหวาดระแวงว่าเป็นผู้ฆ่าน้องสาวของเขา แม้กำลังก้มลงจูบผู้หญิงที่ตนรักจิตก็ประหวัดถึงภาพน้องสาวนอนตายข้างถนน ภาพอันอเนกอนาถนี้ติดตามเขาไปทุกที่ก้าว ส่วนฉากและการถ่ายทำก็เข้าหลัก “ประหลาดมหัศจรรย์” หรือ merveilleux เต็มไปด้วยความสลัวลึกลับ เช่น ท่าเรือริมทะเลที่กว้างขวางลึกลับและลึกลับ ถนนแคบ ๆ รุงรังกับบ้านเก่า ๆ ลักษณะแปลก ๆ ผิดธรรมดา ส่วนผู้แสดงก็มีบทบาทไม่เหมือนจริงและเพ้อฝัน แทนที่หญิงสาวในสลัมได้กลายเป็นเจ้าหญิงในวัง (แบบซินเดอเรลลา) ในภาพยนตร์เรื่องนี้กลับทำให้หญิงสาวร่ำรวยในสังคมชั้นสูงหลงรักกรรมกรทำเรือหนุ่มหล่อ แล้วบังคับให้เขาเซ็นชื่อในทะเบียนสมรสเข้าทำนอง “ดอกฟ้ากับหมาวัด” นั่นเอง

เทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้ จัดได้ว่าวิเศษมากสอดคล้องกับศิลปะการแสดงและการสร้างฉาก ส่วนมากถ่ายในโรงถ่าย บางส่วนถ่ายที่ท่าเรือเมืองมาร์เซิลล์ (Marseille) ทางทิศใต้ของฝรั่งเศส การสร้างฉากในโรงถ่ายทำให้ออกใช้จ่าย

เบเนกซ์ เบเนกซ์กับการแสดง "แสงจันทร์บนนาทวิติ" ของ ซากส์ เบเนกซ์ ภายใต้อาคาร
ศิลปะที่เมือง เชียงใหม่

นักแสดง คณิศร ผู้แสดงเป็นหญิงทมิฬ ในเรื่อง
เรื่อง "แสงจันทร์บนนาทวิติ"

เงินสิ้นเปลืองมาก เรื่องนี้ใช้เงินร่วม 20 ล้านบาทรองค
นับว่าแพงมากที่สุด

ผู้กำกับการแสดง ซอก-ซากส์ เบเนกซ์ ได้
รับรางวัลภาพยนตร์ฝรั่งเศสดีเด่นประจำปี 2525
หรือ เซซาร์ 82 ภาพยนตร์เรื่อง Diva หรือ ดิวา ซึ่ง
มีลักษณะแฟนตาซิกหรือเพ้อฝันแบบเดียวกัน ดิวา
เป็นภาพยนตร์ เรื่องแรกของเบเนกซ์ เรื่อง "แสง-
จันทร์บนนาทวิติ" เป็นเรื่องที่สอง เบเนกซ์เพิ่งมี
อายุ 27 ปี เท่านั้น เป็นผู้กำกับหนุ่มพ้อหล่อเพียว
ใจกล้า เด็ดเดี่ยว ช่างคิดช่างฝันและช่างพูด เป็น
นักอ่าน เขาอ่านนวนิยายต่าง ๆ มากมาย และอ่าน
ได้รวดเร็ว ภาพยนตร์เรื่องที่สองก็ได้ดัดแปลงจาก
นวนิยายชื่อเดียวกัน เขียนโดย กูดีส์ (Goodis) เขา
ชอบเรื่องนี้เพราะมีบรรยากาศที่เกี่ยวกับความตาย
และศพ ซึ่งเข้ากับควมมลึลึบมหัศจรรย์ของศิลปกรรม
ประเภทแฟนตาซิก เขาชอบอ่านนิยายประเภทนี้

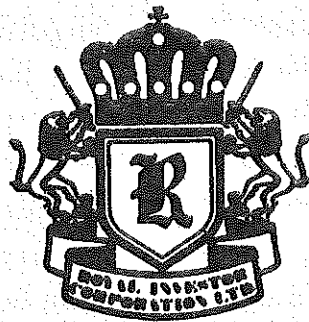
มาตั้งแต่เด็กรวมทั้งนิยายสืบสวนสอบสวน สายลับ
และนิยายวิทยาศาสตร์ และยังชอบฟังละครวิทยุ
ที่เล่นเกี่ยวกับเรื่องฆาตกรรม เรื่องผี วิญญาณ บิดา
ของเขาเองก็เป็นผู้กำกับการแสดงภาพยนตร์ที่มี
ชื่อเสียงมากของฝรั่งเศส เบเนกซ์ยอมรับว่า ภาพ-
ยนตร์เรื่องที่ 2 มีข้อบกพร่องสำคัญอย่างหนึ่งคือ
ขาดความสมดุลและความกลมกลืนกัน ระหว่างฉาก
ต่าง ๆ รู้สึกว่าแต่ละฉากเหมือนภาพเขียน แต่ละภาพ
ที่นำมาเรียงแถวกัน ขาดความสัมพันธ์กัน

จินตนาการเรื่อง "แสงจันทร์บนนาทวิติ" แล้วรู้สึก
อึดอัดกลัดกลุ้มพิกล ไม่ราบรื่นเหมือนดูเรื่อง "ดิวา"
ผู้แสดงก็เฉยเมยไม่ค่อยจะพูดจากัน ฉากที่ใคร ๆ
ว่าดีที่สุดในเรื่องก็ที่สุดก็หนักหน่วงน่ารำคาญ เป็นตอน
ที่นางรองเบลลา (Bella แสดงโดย วิคตอริยา อาบริล
Victoria Abril) นั่งต่างขาไปนินด ๆ โทษชิงช้าชน
ตัวตั้งรถเก่า ๆ ดังกิ้งก้าง สำยกันไปมายั่ววนพระเอก

เซรารด์ (Gérard) แสดงโดย เซรารด์ เดอปาร์ดีเยอ (Gérard-Depardieu) กรรมกรท่าเรือรูปร่าง ล่ำสันสุดหล่อ สิ่งที่ดีฉันชอบในภาพยนตร์เรื่อง “ดิวา” และ “แสงจันทร์บนบาทวิถี” คือ การเล่นสี ทั้งสีเนียน สีของแสงจันทร์ สีเลือด สีเสื้อผ้า สีต่าง ๆ ของสิ่งที่นำมาเข้าฉาก งดงามแปลก กลมกลืนกันบ้าง ตัดกันบ้าง เน้นความหนักเบาราวกับเขียนภาพเขียน ของจิตรกรชั้นยอด

เนื้อเรื่องของ “แสงจันทร์บนบาทวิถี” ยากที่จะย่อให้ท่านฟัง เพราะอันที่จริงเป็นเรื่องที่ไม่ค่อย มีเนื้อมิตแต่ความคิดความฝัน ความพะวงสงสัย เปิดฉากด้วยน้องสาวของเซรารด์เดินอยู่บนถนนหน้าบาร์ มิกาดิอของท่าเรือ ถูกผู้ชายเดินตาม ต่อจากนั้นก็ เป็นภาพศพหญิงสาวเสื้อผ้าขาดวิน มีรอยเชือดคอ เลือดไหลนอง ในมือมีมิดโกน ก่อให้เกิดความสงสัย ว่าเธอฆ่าตัวตายเพราะถูกข่มขืน หรือผู้ข่มขืนเป็นผู้ฆ่า ส่วนเซรารด์พี่ชายเห็นศพน้องสาวแล้วรู้สึกเศร้า ขมขื่นและโกรธแค้น ตั้งใจจะหาคนฆ่าน้องสาวให้ได้

เห็นใครก็คิดว่าเป็นผู้ร้าย มีหนุ่มลูกเศรษฐีเบื่อสังคม คนรวยสะอาดสะอาดเข้ามานั่งในบาร์สกปรกยุ่งเหยิง ของท่าเรือ น้องสาวเศรษฐีหรือนางเอกชื่อ ลอเรตตา (Loretta แสดงโดย นัสตาสเซีย คินสกี Nastassia Kinski) ผู้มีความงามสดชื่นเปล่งปลั่งเหมือนดอกไม้ ไร่แรกแย้ม ได้มาตามพี่ชายให้กลับบ้าน พี่ชายซึ่งนั่งโต๊ะเดียวกับเซรารด์ พอได้เห็นเซรารด์ ลอเรตตาก็หลงรักทันที ส่วนเซรารด์ก็มีผู้หญิงอยู่แล้ว เป็นลูกสาวของแม่เลี้ยงชื่อเบลลา (Bella แสดงโดย วิกตอเรีย อายริล Victoria Abril) พอได้เห็นลอเรตตาก็คิดจะตีจาก เพราะเขาเองก็อยากเปลี่ยนชีวิตที่จำเจ อยู่แถวท่าเรือ ไปอยู่คฤหาสน์สะอาดงดงาม แต่ความฝันร้ายที่เกิดจากน้องสาวตายอย่างเนรอนาถ ได้ทำให้เขา “ไม่มีอารมณ์” ที่จะแสดงความรักอย่างจริงจังต่อลอเรตตา ถึงแม้จะจดทะเบียนสมรสแล้วเขาก็กลับมาบ้านเดิม คงจะตามหาผู้ฆ่าต่อไป ...ตอนจบปล่อยให้ผู้ชมภาพยนตร์แต่งต่อเอาเองตาม อธิบาย

บริษัท รอยแอสอินเวสท์เตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
ROYAL INVESTOR CORPORATION LIMITED.

Sinthorn Bldg. 4th Flr. 132 Wireless Rd. Bangkok 10500
 Tel. 2500210-3, 2520215 ext, 400-404
 Tly. 84055 ROYAL TH

ปาล์มทองคำครั้งที่ 36

ณ เมืองคานส์

“วีรวัฒน์”

ระหว่างที่อยู่เมืองเกรอ-นอบล์ ตอนบ่าย ๆ มักจะว่าง ก็พากันออกล่าภาพยนตร์เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ฆ่าเวลา และฝึกฝนการใช้ภาษา ช่วงวันจันทร์ถึงศุกร์ ผู้มีบัตรนักศึกษา-นักเรียนจะเสียค่าเข้าชมภาพยนตร์ในราคาพิเศษราว 16-19 ฟรังก์ แต่ละโรงให้ราคาต่างกันเล็กน้อย ส่วนวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุด ไม่มีราคาพิเศษ ทุกคนต้องเสียค่าชมเท่ากันราว 26-30 ฟรังก์

โรงภาพยนตร์ที่เกรอ-นอบล์ส่วนมากเป็นโรงเล็ก ๆ จอเล็ก ๆ แต่ละโรงจะแบ่งเป็นห้องย่อย ๆ 2-6 ห้อง แต่ละห้องฉายแต่ละเรื่อง เวลาต่างกัน นิดหน่อยตามความสั้นยาวของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง รายการฉายภาพยนตร์ของทุกโรงได้พิมพ์ลงในโปสเตอร์แผ่นใหญ่ ๆ ปิดประกาศไว้ทั่วไป สำหรับในมหาวิทยาลัยก็มีติดไว้ตามแผงโฆษณาในห้องอาหารนักศึกษา หรือ เรสโต และตามทางเข้าออกของตึกต่าง ๆ ที่มีผู้คนผ่านไปมา ๆ นอกจากนี้ก็มีปรากฏในหนังสือพิมพ์ “เฮบโด” หรือ Hebdo ของเมืองเกรอ-นอบล์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายโฆษณาและประกาศต่าง ๆ ส่วนบทความกับเรื่องภาพยนตร์ ดนตรี ละคร กีฬา และอื่น ๆ นั้น เป็นสิ่งที่พ่วงเข้าไปหนังสือพิมพ์ “เฮบโด” ออกเป็นรายสัปดาห์ แจกฟรี ปกติมักจะเปลี่ยนรายการภาพยนตร์ในวันพุธ

ตามกลุ่มหอพักนักศึกษามักจะมีโรงภาพยนตร์กว้าง ๆ ไม่ค่อยสะดวกสบายนัก พร้อมทั้งจะเปลี่ยนเป็นโรงละคร โรงเต้นรำ โรงดนตรี-เพลง หรือห้องจัดงานเลี้ยงได้ “ชมรม” ต่าง ๆ ของนักศึกษาจะขออนุญาตมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมเป็นการถาวรทั้งปี ตามโรงดังกล่าวนี้ จะมีภาพยนตร์ดี ๆ แปรก ๆ

มาฉายให้ดู ค่าเข้าดูก็มีหลายราคา ตั้งแต่ 5-12 ฟรังก์

หอบู-แอส (Ouest) ที่คิดค้นพักอยู่ก็มีโรงเอกประสงค์ดังกล่าว เคยไปดูสอง-สามเรื่อง เป็นภาพยนตร์ดี ๆ ทั้งนั้น ส่วนมากไม่ใช่ภาพยนตร์สำหรับประชาชนทั่วไป ดูเสร็จแล้วก็คุยกันถึงเรื่องที่อยู่ บางทีเจ็ดวันแล้วยังคุยไม่จบ เพราะมีสิ่งที่เราให้คิดให้ค้นหาให้เข้าใจ... เยอะแยะไปหมดระหว่างที่คุยกัน บางครั้งเราก็ได้คิดในสิ่งที่มองข้ามไป บางครั้งเราก็ให้ข้อคิดในสิ่งที่คู่คุยของเราไม่ได้คิด นับเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดกัน และเสริมความคิดที่มีอยู่แล้วให้รอบด้านกว้างขวางขึ้น

อันที่จริงสิ่งที่นักศึกษาทั่วไปทำในยามว่างนั้นมีมากมายนอกเหนือการดูภาพยนตร์ เช่น ละคร ดนตรี กีฬา การท่องเที่ยว การฟังบรรยาย-อภิปราย บูม (Boum) โทรทัศน์ วิทยุ อาหารการกิน เข้าห้องสมุด ฯลฯ แต่ละคนก็เลือก “ฆ่าเวลา” ไปตามอัธยาศัยของตน โดยเฉพาะตามกำลังทรัพย์และรสนิยม เท่าที่สังเกต นักศึกษาเกรอ-นอบล์ ใช้เวลาสำหรับการกีฬามากที่สุด บางคนยอมประหยัดอาหารเพื่อจะได้มีเครื่องปั่นเขาคอบชูด เครื่องเล่นสกีคอบชูด บางคนก็ซื้อเครื่องเสียง ไฮไฟ-สเตอริโอคอบชูด พอเปิดฟังครั้งหนึ่งก็ก็กักออกไปทิ้งหอยังกับมีวงดนตรี ซิมโฟนี คอนเสิร์ตมาเล่นจริง ๆ

สำหรับ “บูม” นั้น คืองานเต้นรำของคนวัยหวาน จัดว่าเป็นงานอดิเรกที่โปรดปรานที่สุดของนักศึกษาเกรอ-นอบล์ เฉลี่ยแล้วจะมีทุกคืนในบริเวณมหาวิทยาลัยหรือคองปูล (Campus) ตั้งแต่ต้นปีการศึกษาจนแม้ขณะนี้ ขณะที่กำลังเตรียมตัว

สอบล้ออย่างเคร่งเครียด เหตุผลที่จัดบูมตอนต้นปีก็คือความเหงา เปิดภาคเรียนใหม่ ๆ นักศึกษายังเป็นคนแปลกหน้าของซึ่งกันและกัน ดังนั้นจึงยังหาเพื่อนไม่ได้ เหงา จึงได้จัดบูมแก้เหงาให้รู้จักกันไว้ ใครถูกใจใครก็คบเป็นเพื่อนกันต่อไป พอรู้จักกันแล้วก็จัดบูมต่อไปอีกหลาย ๆ ครั้ง เพื่อรักษาความสัมพันธ์เชื่อมเอาไว้ไม่ให้เสื่อมคลาย เพื่อนัดฉันคนหนึ่งเรียกว่าเป็นการ “กระชับเกลียวสัมพันธ์ให้เป็นแห่งเดียวกัน” พอถึงเวลาสอบกั๊กกะแนและสอบล้อก็ยิ่งจัดบูมถี่ขึ้นอีกเป็นอันมาก อ้างเหตุผลว่า เป็นการผ่อนคลายความเครียดของประสาทที่เกิดจากการดูหนังสือมาก ๆ

ด้วยเหตุผลที่แสนดีดังกล่าว นักศึกษาจึงจัดบูมในกิจอย่างสวยงามอาคารสม่เสมอไม่ลดละเก็บเงินค่าร่วมงานถูกบ้างแพงบ้างตามยถากรรม ดิฉันไม่เคยร่วมงานบูมกับเขาเลย เพราะไม่ได้อยู่ในวัยหวาน และสังขารคงไม่ให้ ได้แต่แฉลบไปแอบดูว่าเขาสนุกสนานกันอย่างไร ก็แอบเห็นว่า ส่วนมากใช้ดนตรีจากแผ่นเสียงเพลงฮิต ๆ ใหม่ ๆ บ้าง ใช้เทปเพลงบ้าง เปิดให้ดังมาก ๆ ดังที่สุดเท่าที่จะดังได้ ถ้าดังไม่พอ พวกก็เอากลองมาตีร้อยอย่างสนั่นหวั่นไหว ผู้มาร่วมงานไม่มีแม้แต่นาทีเดียวสำหรับคุยกัน ถ้ามีใครพยายามจะคุยกันให้ได้ก็ต้องตะโกนอย่างแรง ไม่กินห่านาที่ก็สิ้นเสียงไปตามระเบียบ เพลงจบแล้วก็ไม่กลับที่ ยืนคอยเพลงใหม่ที่ขึ้นมาอย่างรวดเร็วไม่เกิน 30 วินาที อันที่จริงก็ไม่มีที่จะกลับ ในโรงบูมของเขามีเก้าอี้สอง-สามตัววางไว้ โต๊ะก็ไม่มีข้างฝาห้องมีบาร์เครื่องดื่มอ่อน ๆ ไม่มีเหล้า ดังนั้นจึงไม่ค่อยมีคนเมาก่อเรื่องร้ายแรงดนตรีถึงแม้จะดังกึกก้องก็ไม่รบกวนคนอื่น เพราะห้องจัดงานในหอพักเก็บเสียงได้ดียิ่งดิฉันชอบการรักษาเขตขอบของการใช้สิทธิส่วนตัวเช่นนี้มาก สนุกเต็มที่เท่าที่ต้องการ แต่ไม่ทำร้ายคนอื่น ไม่รบกวนคนอื่น ไม่ละเมิดสิทธิส่วนตัวคนอื่นซึ่งก็มีเหมือนตนไม่ค่อยคิดว่า “ถ้าฉันต้องการ ท่านก็ต้องการด้วย ถ้าฉันไม่ต้องการ ท่านก็ไม่สิทธิต้องการ”

สำหรับอาหารการกินนั้น ดิฉันถนัดที่สุดถนัดทั้งเป็นผู้ทำและผู้รับประทาน มาถึงเมืองเกรอ-

นอบล์แรก ๆ ยังไม่รู้จักแหล่งอาหารสด ราคาถูกต้องสำรวจเป็นการใหญ่ด้วยการเดินมาก ๆ จนพุ่งยุบไปเอวกลับมา นึกดีใจจริงที่ว่า อ้อ...เอวของเราที่หายไปปลายปีที่แท้แอบมารอพบพุงที่เฝื่อง แล้วพุงก็พุดกับเอวว่า “เอวจำพุงลาก่อน” ฟังดูไพเราะมาก

ครั้งนี้ขี้ไป...ขี้ไป ก็พบว่านี่ก็อร่อย นั่นก็น่าทาน ผักนี้ใช้ต้มน้ำมันแทนผักนึ่งไฟแดงได้ เส้นนี้ใช้แทนขนมจีนได้ แป้งนี้ใช้ทำแทนแป้งปอเปียะได้ ฯลฯ ทดลองไปกินไปจนพุงกลับมาหาเอว ต่างชิงชัยกันพลวัน ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ บั้นปวนไปหมด

เพื่อนร่วมชั้นคนหนึ่งมีแฟนเป็นคนฝรั่งเศส เชิญดิฉันกับเพื่อน ๆ ร่วมลิบคนไปกินข้าวที่บ้าน พอไปถึงก็ให้ดื่มอ๊อบเปริติฟ (Aperitif) ทานกับแกล้ม ต้มไปคุยกันไปราวหนึ่งชั่วโมงแล้วก็ขงกันเข้าไปแน่นในครัว รับประทานอาหารอย่างหนึ่ง ยืนบ้างนั่งบ้างแล้วแต่ใครจะสามารถหาที่ทางสำหรับร่างกายของตัวเองได้ เสร็จแล้วก็กลับออกมานั่งในห้องรับแขก เจ้าของบ้านคนฝรั่งเศสก็ชวนเล่นเกมส์ต่าง ๆ ที่ลิบสมอง ลองปัญญา พอเริ่มแข่งก็กรูเข้าไปในครัว รับประทานอาหารอีกอย่างหนึ่ง เสร็จแล้วก็ออกมาเล่นเกมส์ต่อในห้องรับแขก แต่เป็นเกมส์ใหม่ไม่ซ้ำกับเมื่อครั้ง บ้างที่ก็ร้องเพลงร่วมกัน เจ้าของบ้านหรือแฟนของเพื่อนเป็นวิศวกรซึ่งเล่นดนตรีได้หลายอย่าง เช่น กีตาร์ เบนโจ แมนโดลิน ไวโอลิน... ส่วนมากเป็นเครื่องสาย ดังนั้นการร้องเพลงที่มีดนตรีประกอบจึงออกรสออกชาติสนุกสนานมาก พอเหน็ดเหนื่อยทั่วกันดีแล้วก็กรูเข้าไปในครัวรับประทานอาหารอีกอย่างหนึ่ง...ซ้ำ ๆ และสลับกันเช่นนี้ จนถึงของหวานและกาแฟ ซึ่งรับประทานในห้องรับแขก เล่นเกมส์กันต่อไปจนเกือบตีสอง จึงยอมปล่อยให้ผู้รับเชิญกลับบ้าน ใครมีรถก็พาเพื่อนไปส่ง เจ้าของบ้านก็เอารถออกขับไปส่งเพื่อน ๆ ของแฟนทุกคน ใช้เวลาในการรับประทานอาหารครานั้นราว 8 ชั่วโมง นับเป็นการฆ่าเวลาที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ได้ข่าวมาแล้ว ผลการตัดสินรางวัลไบपाल์มทองคำในการประกวดภาพยนตร์ที่เมืองคานส์ครั้ง

ที่ 36 ประกาศเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 19 พฤษภาคม 2526 ดังนี้

รางวัลไบपाल์มทองคำ สำหรับภาพยนตร์ยอดเยี่ยมประจำปี 83 คือเรื่อง “La Ballade de Narayama” หรือ “บทเพลงแห่งนารายะมะ” ของ โชเฮ อิมามูระ หรือ Shohei Imamura ญี่ปุ่น

รางวัลพิเศษของคณะกรรมการตัดสินได้แก่ เรื่อง “The Meaning of Life” หรือ “ความหมายของชีวิต” ของ เทอร์รี่ โจนส์ กับ มอนตี ไพธอน หรือ Terry Jones, Monty Python อังกฤษ

รางวัลผู้แสดงนำชายยอดเยี่ยมได้แก่ เจียง-มาริยา โวล็องท์ หรือ Gian—Maria Volonte ในเรื่อง “La Mort de Mario Ricci” หรือ “ความตายของมาริโอ ริชชี” ของ โคลด กอแรตตา หรือ Claude Goretta สวิตเซอร์แลนด์

รางวัลผู้แสดงนำหญิงยอดเยี่ยมได้แก่ อันนา ซีกุลลา หรือ Hanna Schygulla ในเรื่อง “L’Histoire de Pierra” หรือ “เรื่องของเป็ยรา” ของ มาร์โก แฟร์เรี หรือ Marco Ferreri อิตาลี

รางวัลภาพยนตร์สร้างสรรค์ยอดเยี่ยม ได้คะแนนเท่ากันสองเรื่อง ได้แก่เรื่อง “Nostalgie” หรือ “เสว้า” ของ อ็องเดร ทาร์กอฟสกี หรือ Andrei Tarkovski รัสเซีย-อิตาลี กับเรื่อง “L’Argent” หรือ “พระเจ้าเงินตรา” ของ รอแบร์ท แบรสซง หรือ Robert Bresson ฝรั่งเศส

โปสเตอร์โฆษณาภาพยนตร์ฝรั่งเศส “พระเจ้าเงินตรา”

รางวัล(ชมเชย) ของคณะกรรมการได้แก่ เรื่อง “Khari” หรือ กริ “เสริจรุระแล้ว” ของ มรินัล เซน หรือ Mrinal Sen อินเดีย

รางวัลศิลปกรรมยอดเยี่ยมได้แก่เรื่อง “Carmen” หรือ “คาร์เมน” ของ การ์โลส โซรา หรือ Carlos Saura สเปน

รางวัลการถ่ายภาพยอดเยี่ยม—กล้อง ถ่ายภาพทองคำได้แก่เรื่อง “La Princesse” หรือ “เจ้าหญิง” ของ ปาล แอร์โดสส์ หรือ Pal Erdoss ฮังการี

ก็เป็นอันว่าภาพยนตร์ฝรั่งเศส “ติด” เรื่องเดียว คือ เรื่อง “L’Argent” ที่ดิฉันขอใช้ชื่อภาษาไทยหุ ๆ หน่อยว่า “พระเจ้าเงินตรา”

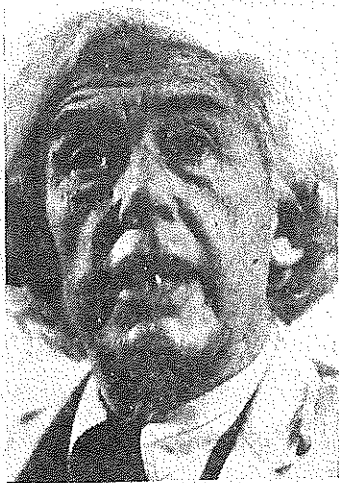
มีเสียงวิจารณ์แฉว่ามาว่าภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมนั้นเป็นม้ามืดที่มีดสนิทที่เดียวไม่ค่อยมีคนคาดฝันมาก่อนไม่ค่อยมีคนเชียร์ เพราะส่งเข้ามาแบบ “ร่วมรายการ” ซึ่งคณะกรรมการจะพิจารณาหรือไม่ก็ได้

ดิฉันเองก็กำลังมองหาว่าเรื่อง “บทเพลงแห่งนารายะมะ” ของญี่ปุ่น ที่ได้รางวัลไบपाल์มทองคำปี 83 นี้ จะเข้าฉายในโรงภาพยนตร์ใดบ้าง รอจนกว่าจะมาถึงโรงที่เก็บค่าเข้าชมถูก ๆ หน่อย ราคาบัตรก็ใกล้เคียงกับที่เกรอ-นอบส์คือราว ๆ 26—30 ฟรังก์ ส่วนนักเรียนนักศึกษา คนว่างงาน คนสูงอายุ ฯลฯ ที่ได้รับลดหย่อนก็เสียค่าชมราว ๆ 16—19 ฟรังก์ แล้วแต่โรงภาพยนตร์จะเป็นผู้กำหนด จนถึงวันนี้ก็ยังหารายการภาพยนตร์ญี่ปุ่นเรื่องนี้ไม่พบ ดังนั้น จึงขอเล่าถึงภาพยนตร์ฝรั่งเศส “พระเจ้าเงินตรา” “L’Argent” ซึ่งได้รับรางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยม

ก่อนอื่นสิ่งนำเล่าถึงคือโปสเตอร์โฆษณาภาพยนตร์เรื่อง “พระเจ้าเงินตรา” มีลักษณะสมบูรณ์มากในเชิงสื่อความหมายด้วยภาพและตัวอักษร สดส่วนและการใช้สีเข้ากันได้ดีเน้นอย่างเดียวกัน สะดุดตา ประทับใจ และเร้าความอยากรู้อยากเห็น ได้เป็นอย่างดี ธนบัตรใบละห้าร้อยที่มีคนจับบิดแล้วเกิดเลือดไหลลงมา สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

ใหญ่ของภาพยนตร์ ทำให้เอยากรู้จริง ๆ ว่าธนบัตรใบนี้ทำให้เกิดการเล็ดตกยางออกได้อย่างไร

ผู้กำกับการแสดงของภาพยนตร์เรื่อง “พระเจ้าเงินตรา” คือ รอแบร์ท แบรสซง (Robert Bresson) ผู้คร่ำหวอดในวงการภาพยนตร์ฝรั่งเศสและระหว่างชาติ เคยขึ้นสู่ความมีชื่อเสียงสูงสุดแล้วในปี 1975 กับ 1977 หรือ พ.ศ. 2518 กับ 2520 ได้รับรางวัลผู้กำกับยอดเยี่ยมทั้งสองปีทีกล่าวมาแล้ว บัดนี้แบรสซงก็ย่างเข้าสู่วัยชรา ผมหงอกเต็มศีรษะ แต่ความคิดทางการสร้างภาพยนตร์ยังคงใหม่ล้ำหน้าอยู่เสมอ ดังจะเห็นได้จากภาพยนตร์ที่เขาสร้างขึ้นทุกครั้งจะต้องให้สิ่งใหม่แก่วงการภาพยนตร์เป็นสิ่งที่ใหม่ที่เกิดจากพื้นฐานเก่าตามสไตล์ดั้งเดิมของเขา

รอแบร์ท แบรสซง ผู้กำกับเรื่อง “พระเจ้าเงินตรา”

สไตล์การสร้างภาพยนตร์ของแบรสซงที่สำคัญที่สุดคือ ความรุนแรงที่ไม่ตะตา อธิบายได้ว่าแบรสซงชอบสร้างภาพยนตร์ที่แสดงถึงความรุนแรงในด้านต่าง ๆ เช่น ความคิดที่รุนแรง ความรู้สึกที่รุนแรง การกระทำที่รุนแรง แต่เป็นความรุนแรงตามธรรมชาติ ตามที่เป็นจริง มิได้เน้นให้เด่นชัดเกินไปดังที่นักแสดงส่วนมากทั้งในวงการละครและภาพยนตร์นิยมทั่วไป (สไตล์นี้ตรงกันข้ามกับของ เบกเกอร์ Jean Becker ผู้สร้างเรื่อง ฆาตกรรมเนื่องในฤดูร้อน *L'Été Meurtier* ซึ่งจะเน้นความรุนแรงด้วยเสียงสีและอื่น ๆ อย่างชัดเจนมาก โดย

ให้เหตุผลว่า เขาต้องการนำหนักเพื่อประทับใจผู้ชมภาพยนตร์)

แบรสซงต้องการให้ผู้ชมภาพยนตร์ เข้ามาอยู่ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ประกอบกันเข้าเป็นภาพยนตร์โดยไม่รู้สึกที่กำลังชมภาพยนตร์ พาผู้ชมไปทุกหนทุกแห่ง มีส่วนรับรู้ สังเกต คิด รู้สึก...ไปกับภาพยนตร์ ไม่มีอะไรคอยเตือนผู้ชมว่า “อย่าเชื่อ เพราะมันเป็นแค่ภาพยนตร์และการแสดงเท่านั้น” ดังนั้นตอนที่พระเอกรู้ว่าถูกหลอก แทนที่จะตะโกน กู้ออกอย่างโกรธแค้นหรือตะคอกเอา ๆ กลับใช้เสียงต่ำ ๆ ครางออกมาอย่างหดหู่ยิ่ง แสงที่ใช้ก็เป็นสีน้ำเงินกับสีเขียวที่ฉายแวบเข้ามาพร้อมกัน แล้วก็ตัดภาพพระเอกให้หายไป ไม่มีดนตรี เยียบสนิทปล่อยให้ผู้ชมรู้สึกบาดเจ็บลึกซึ่งอยู่ครู่หนึ่ง แล้วจึงเริ่มปูพื้นอารมณ์ไปสู่อีกฉากหนึ่ง นับเป็นการเล่าเรื่องเป็นตอน ๆ อย่างฉับไว ไม่เสียเวลา ดังนั้นภาพยนตร์ของแบรสซงจึงไม่เคยยาวมาก

สำหรับเรื่อง “พระเจ้าเงินตรา” นี้ใช้เวลาฉายเพียง 90 นาทีเท่านั้น จบก็ไม่รู้ตัว เจ้าหน้าที่เข้ามาร้องบอกว่า “ทางออกอยู่ทางซ้ายมือ” ผู้ชมภาพยนตร์จึงลุกขึ้นตามกันต้อย ๆ ออกจากโรงภาพยนตร์ไป นักวิจารณ์ผู้หนึ่งบอกว่า แบรสซงอยากบอกเราว่า “เรื่องนี้ยังไม่จบ แต่ผู้เล่าหยุดพูด”

เนื้อเรื่องของ “พระเจ้าเงินตรา” ได้รับความประทับใจจากนวนิยายของ เล-อง ตอลสตอย (León Tolstói) เรื่อง “ธนบัตรปลอม” (Faux billet) เปิดเรื่องด้วยการปลอมเด็กหนุ่ม-วัยรุ่นผู้หนึ่งออกมาในฉากที่ประตูห้อง (ฉากของแบรสซงมักจะมี “ประตู” หรือทางเข้าและทางเดินประมาณ 80%) เด็กหนุ่มหรือ นอร์แบร์ท (Norbert) เปิดประตูห้องทำงานของบิดาซึ่งอยู่ภายในบ้าน (แสดงฐานะร่ำรวยของครอบครัว) ขอเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือน และขอเพิ่มอีกเล็กน้อย บิดาให้แต่เงินเดือนตามปกติ ไม่สนใจว่านอร์แบร์ทอยากได้เงินเพิ่มเพื่อเหตุผลอะไร ปลอมยให้ นอร์แบร์ทแก้ปัญหาลอง แล้วบิดาก็ก้มหน้าทำงานบนโต๊ะของตนต่อไปอย่างไม่อึ้งขังขบ นอร์แบร์ทพบมารดาที่ขอเงินมารดา แต่มารดาที่รีบร้อนจะออกไปธุระข้างนอก นอร์แบร์ทต้องการ

เงินไปใช้หนี้ ความจำเป็นทำให้นอร์แบร์ที่ต้องหันเข้าพึ่ง “เพื่อน” ผู้หนึ่งซึ่งมักจะมีเงินไม่ขาดมือ ดังนั้นจึงโทรศัพท์ไปหาเพื่อนซึ่งใช้ธนบัตรปลอมใบละ 500 ฟรังก์ เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้นอร์แบร์ ทั้งสองนำธนบัตรปลอมไปซื้อกรอบรูปที่ร้านขายอุปกรณ์การถ่ายรูป ภรรยาเจ้าของร้านรับเงินไว้ (ฉากตอนนี้เรารู้สึกใจหายใจคว่ำหรือ *Suspenses* ได้ดีมาก ความลึกลับกับความกล้าของเด็กหนุ่มทั้งสอง ความระแวงสงสัยว่าธนบัตรจะปลอม กับความไว้วางใจ เพราะเด็กหนุ่มแต่งตัวดีแสดงฐานะร่ำรวยของหญิงเจ้าของร้านซึ่งต้องธนบัตร แล้วจึงเป๊งมายังเด็กทั้งสอง...) จากจุดเริ่มของการสะพัดธนบัตรปลอมนี้เรื่องปุง ๆ ต่าง ๆ ก็เกิดตามมา ผู้ที่ได้รับเคราะห์กรรมไม่ใช่ผู้เริ่มเรื่อง แต่กลายเป็นคนดี ๆ ที่มีสัมมาอาชีวะ คือ อิวง ตารซ (Yvon Targe) คนขับรถส่งน้ำมันมาซูท์ (mazout) สำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิงในเครื่องทำความอบอุ่นในบ้านเจ้าของร้านถ่ายรูปเห็นเป็นโอกาสเหมาะสำหรับกำจัดแบงก์ปลอมที่ภรรยารับไว้ โดยจ่ายค่าน้ำมันมาซูท์ให้แก่อิวง อิวงนำธนบัตรนี้ไปใช้ในร้านอาหารและถูกตำรวจจับ ถูกซักถามว่าได้เงินนี้มาได้อย่างไร อิวงก็อ้างเจ้าของร้านถ่ายรูป แต่ใครจะยอมรับให้ไ้ ดังนั้นอิวงจึงถูกข่าระโทษ (ทั้ง ๆ ที่ไม่มีโทษจะข่าระ) และถูกไล่ออกจากงาน

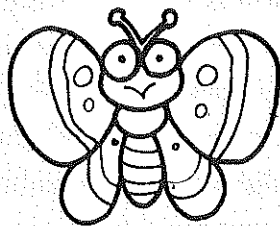
ไม่มีงานก็ไม่มีเงิน แต่ภาระเลี้ยงดูภรรยายังมีอยู่ ดังนั้นจึงเข้าร่วมการปล้นธนาคาร อิวงทำบาปไม่ขึ้น คราวนี้ต้องโทษอยู่ในคุกนานถึงสามปีระหว่างนั้นบุตรเล็ก ๆ ของเขาถึงแก่ความตาย ภรรยา ก็ทอดทิ้งเขาไป ในคุกมีนักโทษการเมืองวัยสูงอายุ

พยายามชักจูงให้เข้าร่วมพรรคการเมือง แต่เขาก็ไม่สนใจ ในที่สุดก็พยายามฆ่าตัวตาย ก็ไม่สำเร็จอีก เขารู้สึกเจ็บใจที่ “เงิน” ที่คนทั้งหลายบูชากันหนักหนาเป็นต้นเหตุให้เขาต้องสูญเสียสิ่งที่มีค่าในชีวิต อยากจะแก้แค้น “เงิน” ให้ได้ ในที่สุดเขาก็หันโทษออกจากคุก เผอิญพบหญิงสูงอายุ ซึ่งเพิ่งเบิกเงินจากธนาคารมีธนบัตรเต็มกระเป๋า จึงเดินตามไปจนถึงบ้าน

ฉากที่บ้านหญิงสูงอายุผู้นี้แสดงถึงภาพชีวิตที่สงบเรียบง่ายแบบชนบทตรงกันข้ามกับฉากภายในคุกและในเมือง ผู้ชมภาพยนตร์ต่างก็เดาว่าน้ำใจไมตรีที่หญิงชราต้อนรับเลี้ยงดูให้อยู่กินแก่อังคังทำให้เขาลืมความแค้น “เงิน” กลับเนื้อกลับตัวใหม่ เริ่มดำเนินชีวิตที่เหลืออยู่ให้ดีงาม...

แต่คาดผิด เพราะบาดแผลจาก “เงิน” แแบ่งก็ปลอมนั้น ไม่ใช่แผลธรรมดาที่รักษาให้หายได้ แต่กลายเป็นแผลเรื้อรังและเป็นมะเร็งที่เกาะกินใจลามไปตลอดร่างกาย อิวงใช้ขวานฆ่าพ่อของหญิงสูงอายุและทุกคนในครอบครัวที่นาร์กนี รวมทั้งหญิงสูงอายุเสร็จแล้วก็มอบตัวแก่ตำรวจ

จากการฆ่า ก็เห็นแต่ไฟดับวูบลง ได้ยินเสียงของตกลงสู่พื้น เห็นข้างฝาที่มีเลือดสีแดงสดกระเด็นสาดขึ้นไป ไม่มีอะไรรุนแรงกว่านั้น ผู้สร้างต้องการใช้เพียง “สัญลักษณ์” แห่งจินตนาการเพื่อนำผู้ชมไปสู่ความลึกลับเงื่อนงำของพฤติกรรมแห่งการแสดงออกของเพื่อนมนุษย์เท่านั้น พฤติกรรมการต่อสู้ระหว่างความดี (Le Bien) กับความเลว (Le Mal) ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์

Julio Iglésias

ครเนอร์ชุปเปอร์สตาร์

ขวัญใจสาวแก่แม่มายทั่วโลก

จีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์

เมื่อไม่กี่เดือนมานี้ ประเทศไทยได้มีโอกาสต้อนรับนักร้องซ็อกก้องโลกชาวสเปนวัย 45 ปีผู้นี้ สื่อมวลชนต่างพากันลงข่าวเรื่องการแสดงของเขา ราคาบัตรเข้าชมก็นับว่าไม่แพงเกินไปนัก คนไทยจำนวนไม่น้อยจึงมีโอกาสได้พบตัวจริง ฟังเสียงซิ่ง ๆ และลีลาการร้องเพลงอันยอดเยี่ยมของเขา น่าเสียดายที่เขาจัดการแสดงเพียงรอบเดียวเท่านั้น

พูดถึง Julio แล้วใครจะเชื่อว่า จากเด็กหนุ่มซึ่งมีชีวิตในวัยปลายวัยรุ่นในแก้อีรตเซินอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุหนานถึง 16 เดือน และประสบกรรมหนัก ๆ ในชีวิตหลายครั้งจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในอาชีพอย่างที่หาคคนในอาชีพเดียวกันทัดเทียมได้ไม่มากนัก Julio เกิดในตระกูลของศัลยแพทย์ชื่อดังคนหนึ่งของกรุงมาดริด เขาเป็นบุตรชายคนที่ 2 ชีวิตในวัยเด็กมีความสมบูรณ์พูนสุขเช่นเดียวกับบุตรหลานของครอบครัวที่มีฐานะมั่งคั่งโดยทั่วไปในสเปน เมื่อชีวิตเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เขาสนใจกีฬาฟุตบอลอย่างแท้จริงจนถึงกับตั้งความหวังไว้ว่าจะเป็นนักฟุตบอลอาชีพให้ได้ ต่อมาเมื่ออายุประมาณ 19 ปี เขาขับรถปอร์เช่ของขวัญจากบิดาด้วยความเร็วถึง 180 กม./ชม. และเกิดอุบัติเหตุตกคว่ำ ผลจากอุบัติเหตุครั้งนั้น ทำให้เขาต้องถูกผ่าตัดกระดูกสันหลังเกือบจะพิการตลอดชีวิต ชีวิตในรถเข็นตลอด 16 เดือน เป็นช่วงที่เจ็บปวด เฝ้ายเหงาและสิ้นหวัง เขาเริ่มติดกีตาร์อย่างจริงจังตั้งตอนนั้นเอง การถูกจำกัดพื้นที่ให้อยู่ในความกว้างยาวของพาร์ตเมนต์เท่านั้นช่วยฝึกให้เขาเป็นคนอดทนและสุภาพ ซึ่งถึงแม้ว่า

Julio ราชาเพลงรักอันอมตะผู้ครองใจสาวแก่แม่มายทั่วโลก ขณะนี้เขาจะร่ำรวยมหาศาลและประสบความสำเร็จอย่างสูงเขาก็กังรักษาคุณสมบัติทั้ง 2 ประการนี้ไว้ได้เสมอ ในห้องชุดแห่งเดียวกันนี้เขาต้องพบกับความเจ็บปวดในชีวิตอีกหลายครั้ง และ 2 ครั้งที่สำคัญที่สุดก็คือเมื่อบิดาของเขาถูกลักพาตัวไป และเมื่อ Isabel Preysler ภรรยาสาวสวยตัดตัดสินใจทิ้งเขาและลูกหญิงชาย 3 คนให้อยู่กันตามลำพัง โดยเธอเลือกทางชีวิตใหม่ของเธอเอง เขาแทบจะหมดกำลังใจแต่ก็อดสู้ห้ำเลี้ยงลูกทั้ง 3 คนเรื่อยมา ซึ่งในขณะนี้ลูกสาวคนโต Chabeli อายุ 17 ปีแล้ว ขณะที่ Julio José น้องชายอายุ 15 ปี และคนสุดท้าย Enrique อายุ 13 ปี และบัดนี้ชีวิตของเขาก็ไม่เฝ้ายเหงาอีกต่อไปแล้ว เพราะเมื่อประมาณเกือบปีมา

*อาจารย์โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย บางเขน กทม.

Julio และบุตรธิดาทั้งสาม Chabeli 17, Julio José 15 และ Enrique 13.

Dasy Nunez นางงามบราซิล 1986 ผู้อยู่ในหัวใจของ Julio เสมอไม่ว่าเขาจะหลับหรือตื่น

นี่เองเขาได้พบรักใหม่กับสาวสวยอายุ 22 ปี ซึ่งมีตำแหน่งเป็นนางงามบราซิลปี 1986 เธอคือ Dasy Nunez ทั้งสองพบกันที่เมือง Rio de Janeiro และตั้งแต่นั้นจนบัดนี้เขาทั้งสองก็ไม่เคยพรากจากกัน เธอเป็นความสดชื่น ความรักและความหวังใหม่ใน

ชีวิตของเขา เธอมีอาชีพเป็นดารารายแก้วของบราซิล การที่ Julio มีความสัมพันธ์กับอดีตนางงามบราซิลนี้เองทำให้เขาต้องใช้ความระมัดระวังเกี่ยวกับเรื่องการตัดสินใจแต่งงานกับเธอ เพราะถ้าตัดสินใจผิดคะแนนนิยมของเขาในบราซิลคงต้องลดน้อยลงไปอย่างแน่นอน ตลอดเวลาที่ผ่านมา ทุก ๆ วันเสาร์ เขาจะส่งเครื่องบินไอพ่นส่วนตัวไปรับสาวคนรักไปอยู่ด้วยกันช่วงสุดสัปดาห์ พอถึงเช้าวันจันทร์ ทั้งสองก็แยกย้ายไปประกอบธุรกิจของตน เขากล่าวกับผู้สื่อข่าวถึงเดซี่ว่า “ผมรักเธอ อยากอยู่ใกล้ตลอดเวลา เดซี่ก็รู้ว่าเธอมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของผม หากจะมีการตัดสินใจครั้งสำคัญเมื่อไหร่ เธอจะต้องเป็นคนตัดสินใจ ถึงเวลานั้นผมจะได้หายใจว่าเหว่เสียที แม่ผีเสื้อน้อยของผม”

Julio และ Dasy ผู้กำลังมีความรักหวานชื่นกันอยู่ในขณะนี้

Julio ได้รับการกล่าวขวัญว่าเป็นนักร้องเพลงรักที่เป็นขวัญใจของสาวแก่แม่ฝ่ายและหนุ่ม ๆ ที่กำลังตกอยู่ในห้วงรักทั่วโลก เพลงของเขาได้รับความนิยมสูงสุดใน 54 ประเทศ ที่พูดภาษาสเปน อังกฤษ และฝรั่งเศส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา อัลบั้มเพลง 28 ชุดของเขาขายได้ถึง 160 ล้านชุด และในปี 1982 อัลบั้มชุด 1100 Bel Air Place ของเขาขายได้ถึง 50 ล้านชุดภายในเวลา 3 เดือน ว่ากันว่าเขา “ดัง” กว่านักร้องเพลงรัก “ครูเนอริ” ชูปเปอร์สตาร์รุ่นก่อน ๆ หลายคนทีเดียว นักร้อง “ครูเนอริ” ซึ่งหมายถึงนักร้องเพลงรักซึ่งร้องเพลงบนเวทีโดยใส่อารมณ์และความรู้สึกได้อย่างลึกซึ้ง

ที่สุดในสมัยก่อน ๆ เท่าที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดี ได้แก่ Nat King Cole, Dean Martin, Ricky Nelson, Paul Anka ฯลฯ แต่ซูเปอร์สตาร์ที่ดังที่สุดและยังมีชีวิตอยู่ก็คือ Francis Albert Sinatra หรือที่คนทั่วไปเรียกง่าย ๆ ว่า Frank Sinatra และด้วยวัยสูงถึง 74 ปี เขาก็ยังคงสละตำแหน่งครูเนอรัซูเปอร์สตาร์ให้แก่ Julio แนนอน นอกจากประสบความสำเร็จในการออกอัลบั้มเพลงชุดต่าง ๆ แล้ว เขายังเคยได้รับรางวัล Grammy (รางวัลตุ๊กตาทอง) สำหรับเพลงลาติน-อเมริกัน ซึ่งรางวัลนี้เป็นความฝันอันสูงสุดของนักร้องทุกคน จากความสำเร็จที่เข้ามาสู่ชีวิตของเขาอยู่เรื่อย ๆ นี้เองส่งผลให้ฐานะของ Julio กลายเป็นอภิมหาเศรษฐีในปัจจุบันชีวิตของเขาเพียงพร้อมหมดแล้ว ทั้งความสุขในครอบครัว ความรัก และความสำเร็จในการทำงาน เขาคงจะมี

ผลงานใหม่ ๆ ออกมาสู่วงการเพลงต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าแฟนเพลงจะเสื่อมความนิยมในตัวเขาและเขาก็กลายเป็นอดีตครู เนอรัซูเปอร์สตาร์...แต่วันนั้นจะมีวันมาถึงแหละหรือ...คงจะอีกนานกว่าที่เขาจะ“ตก” นักข่าวบางคนเคยตั้งคำถามว่า Julio จะเคยรู้จักคำว่า “ไม่สำเร็จ” บ้างไหม เพราะเพลงที่ชุด ๆ ก็ได้รับการต้อนรับจากบรรดาแฟนเพลงเป็นล้าน ๆ ชุด ว่ากันว่า อัลบั้มเพลง 28 ชุดของเขาที่ขายได้ถึง 160 ล้านชุดนั้น แฟรงค์ ซินาตรา ต้องใช้เวลาถึง 5 ทศวรรษที่เดียวกว่าจะทำได้สำเร็จระดับนี้... Julio ราชาเพลงรักซึ่งมีความเป็นอมตะ เขาจะอยู่ในความนิยมของแฟนเพลงผู้โหยหาความรักไปอีกนานเท่าไรนอ อาจจะมีอีก 10 ปี 20 ปี หรือตลอดกาลก็ได้ ใครจะรู้

...เก็บความจาก Julio IGLESIAS : Deux conquêtes de plus : Miss Brésil et la Chine populaire.

นิตยสาร Jour de France No. 1737 (16—22 avril 1988)

D.S. CAFÉ

ปากซอยสุขุมวิท ซอย 5 โทร. 251-8333
เชิญชิมอาหารฝรั่งเศสขนานแท้

เช่น เบ็ดอบส้ม Canard à l'orange
เนื้อแกะอบ Gigot d'Agneau
หอยแมลงภู่อบ Moules farcies
ชาวเวอเครวต์ หรือ ชูครูท Choucroûte Garnie
ขนมเค้กยุโรปหลายชนิด

ฝีมือเจ้าของร้าน บรรยากาศกันเอง

ราคาย่อมเยา

บทเพลง

แห่งชีวิต

ถึงกาลเวลาจะล่วงเลยผ่านไปนาน Jean Ferrat, Aznavour, และ France Gall ก็ยังเป็นดวงดาราจรัสแสงในจักรวาลเพลงฝรั่งเศส ถ้าใครยังไม่เคยได้ยินเพลงของทั้งสามก็น่าจะลองชวนชายฟัง ถ้าหาฟังไม่ได้ ก็อ่านเนื้อเพลงไปก่อน รับรองว่าโลกทัศน์ของท่านจะสดใสสว่างขึ้นมากทีเดียว...

RACONTE – MOI LA MER...

(Chanson de Jean Ferrat)

Raconte – moi la mer
Dis – moi le goût des algues
Et le bleu et le vert
Qui dansent sur les vagues...

La mer c'est l'impossible
C'est le rivage heureux...
C'est le matin paisible
Quand on ouvre les yeux...
C'est la porte du large
Ouvrte à deux battants...
C'est la tête en voyage
Vers d'autres continents...
C'est voler comme Icare
Au devant du soleil
En fermant sa mémoire
A ce monde cruel

La mer c'est le désir
De ce pays d'amour
Qu'il faudra découvrir
Avant la fin du jour...

Raconte – moi la mer
Dis – moi ses aubes pâles
Et le bleu et le vert

Où tombent les étoiles...
La mer c'est l'inconnu
Du paradis perdu
Le jardin de l'enfance
Où rien ne chante plus...
C'est l'écume et le sable...
Toujours recommencés,
Et la vie est semblable
Au rythme des marées...
C'est l'infinie détresse
Des choses qui s'en vont
C'est tout ce qu'il vous reste
A la morte saison...
La mer c'est le regret
De ces pays d'amour
Que l'on cherche toujours
Et qu'on n'atteint jamais

Raconte – moi la mer
Dis – moi le goût des algues
Et le bleu et le vert
Qui dansent sur les vagues

หวังว่าเพลงบทนี้คงสมอารมณ์ผู้ที่ชอบชีวิตทะเล อีสราภาพ และธรรมชาติ ความจริง สหายๆทะเลก็มีรสอร่อยดี

LA BOHEME

(Chanson d'Aznavour)

Je vous parle d'un temps
Que les moins de 20 ans
Ne peuvent pas connaître
Montmartre en ce temps là
Accrochait ses lilas

Jusque sous nos fenêtres
Et si l'humble garni
Qui nous servait de nid
Ne payait pas de mine
C'est là qu'on s'est connu
Moi qui criais famine
Et toi qui posais nue.

La Bohème, la Bohème,
Ça voulait dire on est heureux
La Bohème, la Bohème,
Nous ne mangions qu'un jour sur deux.

Dans les cafés voisins
Nous étions quelques uns
Qui attendions la gloire
Et bien que miséreux
Avec le ventre creux
Nous ne cessions d'y croire
Et quand quelque bistrot
Contre un repas chaud
Nous prenait une toile
Nous récitons des vers
Groupés autour du poêle
En oubliant l'hiver.

La Bohème (bis)
Ça voulait dire "Tu es jolie"
La Bohème (bis)
Et nous avions tous du génie.

Souvent il m'arrivait
Devant mon chevalet
De passer des nuits blanches
Retouchant le dessin
De la ligne d'un sein
Du galbe d'une hanche
Et ce n'est qu'au matin
Qu'on s'asseyait enfin
Devant un café — crème
Epuisés mais ravis...
Fallait — il que l'on s'aime
Et qu'on aime la vie!...

La Bohème (bis)
Ça voulait dire "on a 20 ans"

La Bohème (bis)
Et nous vivions de l'air du temps.

Quant au hasard des jours
Je m'en vais faire un tour
A mon ancienne adresse
Je ne reconnais plus
Ni les murs ni les rues
Qui ont vu ma jeunesse
En haut d'un escalier
Je cherche l'atelier
Dont plus rien ne subsiste
Dans ce nouveau décor
Montmartre semble triste
Et les lilas sont morts.

La Bohème (bis)
On était jeune, on était fou,
La Bohème (bis)
Ça ne veut plus rien dire du tout.

บทเพลงนี้กล่าวถึงชีวิตเสรีของคนที่ชอบ
ความเปลี่ยนแปลง จึงมีโอกาสดำเนินความพิศดาร
ต่าง ๆ สถานที่ต่าง ๆ... มีสองสามสำนวนที่ควร
อธิบายคือ ne pas payer de mine = ทำทางยากจน,
une nuit blanche = คืนที่นอนไม่หลับ, vivre de
l'air du temps = ชีวิตที่ปราศจากเงิน, ยากจน

CHARLEMAGNE

(France Gall)

Qui a eu cette idée folle
Un jour d'inventer l'école? (bis)
C'est ce sacré Charlemagne
Sacré Charlemagne!
De nous laisser dans la vie
Que les dimanches, les jeudis (bis)
C'est ce sacré Charlemagne
Sacré Charlemagne!
Ce fils de Pépin le Bref
Nous donne beaucoup d'ennuis
Et nous avons cent griefs
contre, contre, contre lui.
Qui a eu.....Sacré Charlemagne!

Participes passés,

4 et 4 font 8

Leçons de Français, de Mathématiques

Que de (bis) travail (bis)

Sacré, Sacré Charlemagne!

Il aurait dû caresser

Longtemps sa barbe fleurie (bis)

Au lieu de nous ennuyer

Avec la Géographie (bis)

Oh! oh! Sacré Charlemagne

Sacré Charlemagne.

Il n'avait qu'à s'occuper

De batailles et de chasse;

Nous ne serions pas obligés

D'aller chaque jour en classe.

Il faut apprendre à compter

Et faire des tas de dictées. (bis)

Oh! oh! Sacré Charlemagne

Sacré Charlemagne

Participes passés (bis)

4 et 4 font 8 (bis)

Leçons de Français (bis)

de Mathématiques (bis)

Que de (bis) travail, (bis)

Sacré, Sacré, Sacré Charlemagne!

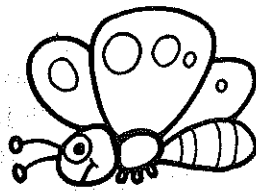
Car sans lui dans notre vie,

Il n'y aurait que des jeudis..... (bis)

Oh! oh! Sacré Charlemagne

Sacré Charlemagne!

เพลงเด็ก ๆ เพลงนี้ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ของพระเจ้าชาร์ลมาญ โอรสของ Pépin le Bref ทรงสร้างโรงเรียนให้เด็ก ๆ เรียนหนังสือและอนิจจา เด็กในบทเพลงนี้รู้สึกไม่ค่อยชอบวิชาในโรงเรียนเสียเลย กลับบ่นว่าถ้าไม่มีพระองค์ พวกเขาจะมีแต่วันหยุดซึ่งเป็นวันที่ไม่มีการเรียนในโรงเรียน นี่แหละนะ ชีวิตที่อาจพ้นจากการที่หวังดีต่อผู้อื่น!

เพลงยอดนิยมในทศวรรษ 80

ALLO MAMAN BOBO

*Paroles d'Alain Souchon
Musique de Laurent Voulzy*

*Je marche tout seul le long de la ligne de chemin
de fer*

Dans ma tête y'a pas d'affaire

*Je donne des coups de pieds dans une petite
boîte en fer*

Dans ma tête y'a rien à faire

Je suis mal en campagne

Je suis mal en ville

Peut-être un petit peu trop fragile

Allo, Maman, bobo

Maman comment tu m'as fait, je suis pas beau

Allo, Maman, bobo (bis)

Traîne fumée, je me retrouve avec mal au coeur

J'ai vomi tout mon quatre- heures

Fête, nuits folles avec les gens qu'ont du bol

Maintenant que je fais du music hall

Je suis mal à la scène

Je suis mal en ville

Peut-être un petit peu trop fragile

Allo, Maman, bobo

Maman comment tu m'as fait, je suis pas beau

Allo, Maman, bobo (bis)

Moi je voulais les sorties de port à la voile

La nuit barrer les étoiles

Moi, les chevaux, le revolver et le chapeau clown

La belle Peggy du saloon

Je suis mal en homme dur

Je suis mal en petit coeur

Peut-être un petit peu trop rêveur

Allo, Maman, bobo

Maman comment tu m'as fait, je suis pas beau

Allo, Maman, bobo (bis)

*Je marche tout seul le long de la ligne de chemin
de fer...*

Disque RCA PL 37137 1977

พอพันวัยรุ่นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จิตใจก็เริ่มซึมเศร้า
สุขุม แถมยังเจ็บปวด เหนื่อยหน่าย สิ้นหวัง สิ้นพลัง
จะเยี่ยวยาหัวใจ เพลงของ Souchon บทนี้ได้ออด
หัวใจของคนที่เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ออกมาตีแผ่ ช่างยาก
เย็นเหลือเกินที่จะเป็นผู้ใหญ่กับเขาเสียที

ภาษาในบทเพลงนี้ มีทั้งภาษาเด็ก ภาษาพูด
และภาษากวีที่ใช้การเปรียบเทียบแบบ métaphore
บทแรก บอกลักษณะอาการของเด็กคือ
ที่หงอยเหงา และขาดเป้าหมายของชีวิต rails de
chemin de fer เป็นการเปรียบเทียบกับการเดินทาง
ชีวิต lignes vides : รางรถไฟที่ไม่มีรถแล่น ก็คือ
ชีวิตที่ปราศจากจุดหมาย

บทที่สอง มีภาษาเด็กหลายแห่ง คือ mal
au cocur, mon quatre- heures หมายถึงการไม่
ปรับตัวให้สอดคล้องกับชีวิต

บทที่สาม กล่าวถึงการไม่สามารถปรับตัว
ให้สมกับเป็นผู้ใหญ่ทั้ง ๆ ที่ปรารถนาเหลือเกินที่จะ
มีความรับผิดชอบในชีวิตของตน

สุดท้ายนี้ขอฝากชีวิตประวัติด้อย ๆ ของนักร้อง
ยอดนิยม พร้อมกับผลงานอื่น ๆ ของเขาดังนี้

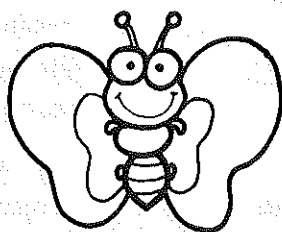
Alain Souchon, né au Maroc en 1945,
a vécu son enfance de fils de professeurs dans
divers collèges de province où il fut un élève

distract. Barman en Angleterre, il y a découvre à 20 ans les Beattles, les Rollins Stones, et la guitare. C'est en 1973, après une période de "vaches maigres" qu'il commence à se faire connaître et surtout rencontre Laurent Voulzy avec lequel il travaille vraiment en symbiose.

Gros succès en 1974 d'un disque RCAF-PLIOO4, avec surtout "J'ai 10 ans". En 1976 Bidon (30 cm RCAFPLIO177) avec la chanson titre "J'suis bidon" très significative, et "Le monde change de peau" et "S'asseoir par terre". En 1977 "Jamais content" (30 cm RCAPL37137) marque la maturité du style Souchon - Voulzy. Titres tous intéressants, particulièrement du point de vue de l'approche de société. "Poulailler's song", "Y a d'l'a rumba dans l'air", "Allo, Maman bobo" et "Le petit chanteur".

En 1980, "Rame" (30 cm RCAZL37403). avec "On s'aime pas", "Jonasz", "marchand de sirop", "Petit", "Tout me fait peur", "Rame", "On s'ennuie", "Aurore", "Manivelle" et "Courrier"; c'est une anthologie du mal de vivre façon 1980. Dans un esprit qui rappelle celui du roman d'analyse français, Souchon y épingle avec une lucidité résignée, des petites sottises, le vide des relations humaines, le creux des mots à la mode, la fatigue de vivre sans rien qui vaille vraiment la peine que l'on s'y attache.

"Retourne dans ta piaule
Même si tu miaules
Le monde s'en fout
Tu vois pas qu'on s'aime pas?"

เพลงไทยฝรั่งเศส

รวบรวมโดย ประมาณ ลีศิริเสริญ*

ก่อนอื่นขอแจ้งให้สมาชิก ส.ค.ศ.ท. หรือผู้ที่สนใจและชอบร้องเพลงฝรั่งเศสว่าท่านสามารถไปร่วมร้องเพลงได้ทุกวันพุธ เวลา 17.00-19.00 น. ณ ห้องนิทรรศการ สมาคมฝรั่งเศส (ALLIANCE FRANÇAISE) ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ โดย M. Jean - Pierre BRICMAN** เป็นผู้สอนและเล่นดนตรีประกอบ ทั้งนี้โดยไม่ต้องเสียค่าบริการใด ๆ ทั้งสิ้น แต่มีเนื้อเพลงมอบให้และบริการอัดเพลง

ให้ฟรีสำหรับท่านที่สนใจโดยนำเทปคาสเซ็ทเปล่าไปด้วย สำหรับนักดนตรี สมาคมฝรั่งเศสจะจัดโน้ตเพลงให้แก่ท่านในราคาเพลงละ 10 บาท ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ โปรดโทรศัพท์ติดต่อสอบถามได้ที่ 286 3841

ผลงานเกี่ยวกับการแปลเพลงไทยเป็นภาษาฝรั่งเศสของ M. Jean - Pierre BRICMAN ในขณะนี้ มี 4 เพลงดังนี้

1. สบาย สบาย

สบาย สบาย ถูกใจก็คบกันไป
เพราะฉันเป็นคนไม่สนอะไร
ไม่เคยคิดทวงใจใคร สบาย สบาย
หากเราจะคบกันไป
ฉันขอเพียงความรักและจริงใจ
ไม่เคยต้องการอะไร สบาย สบาย
แล้วเธอก็คงเข้าใจ
เรานั้นจะอยู่ เรียนรู้กันไป
จะทุกข์ จะสุขเพียงไหน สบาย สบาย
แม้วันใดที่ใจเธอเปลี่ยน
ไม่เห็นจะแปลก เมื่อรู้จากปาก ว่าคิดจะจากฉันไป
ก็คงเข้าใจ ว่าเธอต้องไป ก็คงเสียใจและคงเสียตาย
แต่ก็ยังสบาย
หากเธอจะทิ้งกันไป เพราะฉันเป็นคนไม่ฝืนใจใคร
ก็คงเลิกกรากันไป แบบสบาย (ซ้ำ)

Ça va, ça va
Allez viens avec moi
Dans la vie, je ne m'en fais pas
Les soucis, je n'en veux pas
Ça va, ça va
Si tu es comme moi
Tu aimes l'amour et la joie
Des autres, tu n'te soucies pas
Ça va, ça va
Oui, je vois bien dans tes yeux
Que nous pourrons vivre toi et moi
Heureux ou malheureux
Ça va, ça va
Et si un jour tu veux me dire
Que notre amour s'arrête là
Je ne t'en voudrais pas
On se quittera
On oubliera Et tu verras
Que tout continuera
Car pour moi ça va
Et si pour toi ça va
Je t'en prie prends - moi dans tes bras
Doucement chante avec moi
Ça va, ça va

* อาจารย์ประจำโรงเรียนเทพกษัตรวิทยาลัย

**DIRECTEUR DE L'ALLIANCE FRANÇAISE

2. ด้วยรักและผูกพัน

หากเราต้องจากกัน จะเป็นด้วยเหตุใด
เก็บความคิดที่คล้ายกันกับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
นั้นไว้

หากวันไหนที่เธอ เกิดเจออะไรทุกข์ภัย
หากเธอนั้นเดือดร้อนใจ จะเป็นเรื่องใด
ที่ทำให้เธอท้อแท้

ขอเพียงแต่เขียนมา ขอเพียงส่งเสียงมา
จะไปหา จะไปในทันใด จะไปยื่นเคียงข้างเธอ
ไปอยู่ดูแลเป็นเพื่อนเธอ ให้เธอหมดความกังวลใจ
จะไปในทันใด จะตรงไปจะใกล้ไกล

ถ้าหากเป็นเธอจะรีบไป ให้เธอได้ความสบายใจ (ซ้ำ)
โปรดจงรู้ว่า มี อยู่ตรงนี้อีกคน กับชีวิตที่วุ่นวาย
จะมีผู้คนที่คนที่ เป็นมิตรแท้

Si l'on doit se quitter
Après s'être aimés
Sache que je garderai
Mon amitié
Pour toi, à tout jamais

Si la vie te fait pleurer
Que tu es esseulée
Il ne faudra pas hésiter
A m'appeler
Pour toi, je reviendrai
Un simple signe
Ou quelques lignes
Et je viendrai

Je viendrai près de toi
Je te prendrai dans mes bras
Si tu as besoin de moi
Je t'en prie, appelle – moi
Je viendrai sans tarder
Je te consolerais
Tes larmes je sécherai
Près de toi, je resterai

3. เพียงคำเดียว

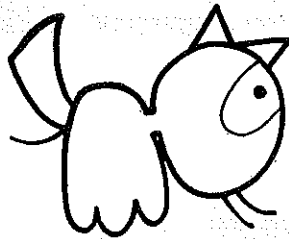
เพียงคำเดียวที่ปรารถนา
อยากฟังให้ชื่นอร่า ใจพะว้าพะวัง
นานเท่านั้นที่คอยจะฟัง
คำนี้คำเดียวที่หวัง
จะฟังจากปากดวงใจ
คำคำนี้มีค่าใหญ่หลวง
ที่รัก ที่แค้น ที่หวงเพียงดังดวงฤทัย
ที่ไม่เคยเฉลี่ยกับใคร
แต่แล้วที่บอกเข้าไป เพื่อให้เจ้าตอบเช่นกัน
มีหลายคราที่เคย
เหมือนเจ้าจะเอ่ยเปิดเผยเฉลยคำนั้น
โอแล้วโยอัถอัน มีกล้าจ่านรรจ์ กลับตื่นกลับตื่น
ทรวงใน

Rien qu'un petit mot de toi
Mot qui me comblerait
De bonheur et de joie
Si pour ce mot il fallait
Toute une éternité
Vois – tu je t'attendrais
Ce petit mot de ton coeur
Serait le seul bonheur
De toute ma vie
Je le garderais secret
Et te déclarerais
Mon amour passionné

4. ดอกไม้ให้คุณ

ขอมอบดอกไม้ในสวน นี้เพื่อมวลประชา
จะอยู่แห่งไหน จะใกล้ จะไกล จนสุดขอบฟ้า
ขอมอบความหวังตั้งดอกไม้ผลิ
สดใสนานา
เป็นกำลังใจให้คุณ
เป็นกำลังใจให้เธอ
เป็นสิ่งเสนอให้มา
ดวงตะวันทองแสง มีถอยแรงสักครา
เป็นเปลวไฟที่ไหม้ฉาน
เป็นสายธารที่ชุ่มป่า
เป็นจุดจแผ่นฟ้าทาทน

Je viens vous offrir les fleurs
de mon jardin
Le jardin de l'amitié
Où que vous soyez
Ou loin, ou près, à l'infini
Je vous offre les fleurs
de mon jardin
Aussi fraîches que l'espoir
Celui d'un monde meilleur
Sans haine sans violence et sans pleurs
Où nous vivrons enfin heureux
Les rayons du soleil
réchaufferont nos coeurs
Ils apaiseront nos douleurs
Et feront durer ce bonheur
Jusqu'à la fin des temps

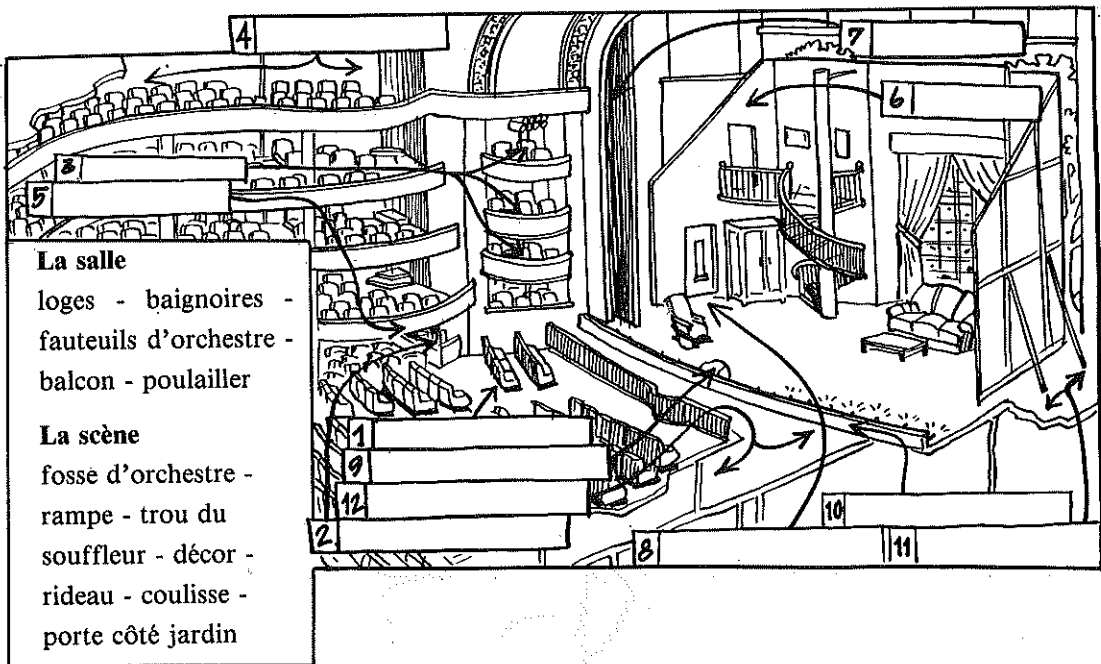
Enrichir le vocabulaire de vos élèves: Spectacle

รวบรวมโดย "สิทธา"

เพื่อให้สอดคล้องกับ thème ของวารสารที่ว่า La vie : fenêtre sur les spectacles จึงขอเสนอศัพท์สำนวนเกี่ยวกับการแสดง การฟังและการดูเพื่อนำไปดัดแปลงเป็นแบบฝึกหัดหรือข้อทดสอบภาษาฝรั่งเศส สำหรับลูกศิษย์ของท่านดังนี้

A. Le monde du spectacle

1. Voici l'intérieur d'un théâtre. Complète avec les mots encadrés.

2. Il y a toutes sortes de spectacles:

L'opéra, la comédie, les ballets, les variétés, la tragédie, le concert.

Ecris ce que tu choisis...

● si tu veux voir:

une pièce gaie → _____

de la danse → _____

un drama → _____

● si tu veux écouter:

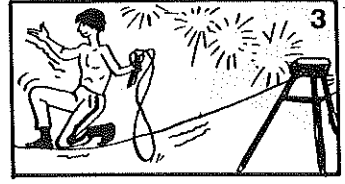
de la musique et un grand ténor → _____

des chansons à la mode → _____

un orchestre → _____

3. Ecris ces mots sous le dessin qui convient le mieux:

acrobate, jongleur, équilibriste, illusionniste, funambule, prestidigitateur.

4. Ce ne sont pas des vedettes, mais on peut grère se passer d'eux.

Intervient si le comédien a une absence : le

O	U					R
---	---	--	--	--	--	---

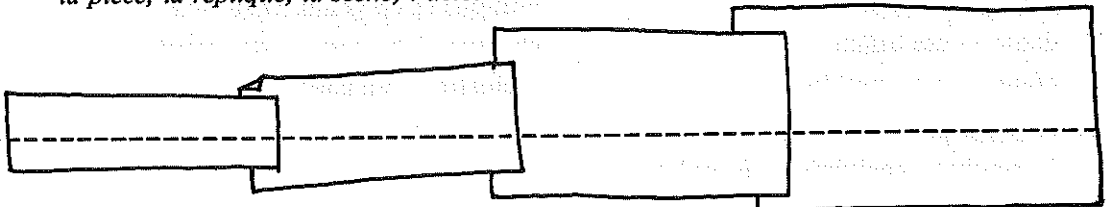
Intervient si le comédien est absent : la

O	U			U	R	E
---	---	--	--	---	---	---

5. Du plus court au plus long, place sur ce schéma tous les éléments qui forment un texte de théâtre:

la pièce, la réplique, la scène, l'acte.

6. Entoure l'expression qui correspond au dessin.

un acte de courage
un acte de décès
la fin du dernier acte

le théâtre des opérations
un coup de théâtre
le théâtre de Molière

passer à tour de rôle
un rôle superbe
un petit rôle

7. Voici des extraits de journaux. Quel critique a écrit chacun d'eux ?

① L'ovation du public a duré cinq minutes.

② Disons-le, c'est un four !

④ Molière a tout simplement été massacré.

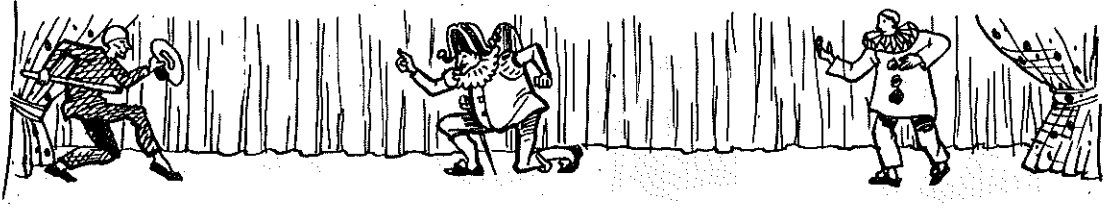
③ Madame Bella brûle les planches.

⑥ Se mettre ainsi dans la peau du personnage, c'est rare !

⑤ Elle ne passe vraiment plus la rampe.

Ces personnages sont célèbres depuis très longtemps. Ecris leur nom.

1. _____ 2. _____ 3. _____

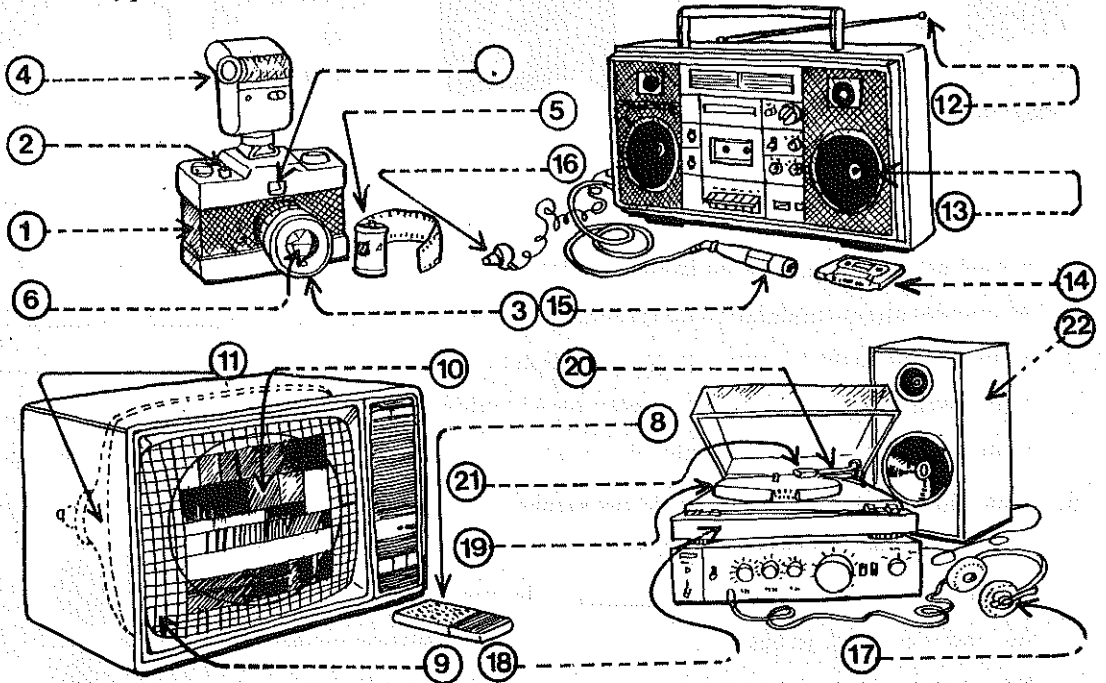
เฉลยแบบฝึกหัด

<p>1. 1. fauteuils d'orchestre
3. loges
5. balcon
7. rideau
9. trou du souffleur
11. coulisses</p> <p>2. pièce gaie — une comédie;
danse — des ballets;
drame — une tragédie;</p> <p>3. 1. jongleur
3. acrobate, équilibriste, funambule</p> <p>4. le souffleur, la doublure</p> <p>5. ตามลำดับ la réplique, la scène, l'acte, la pièce</p> <p>6. ตามลำดับ un acte de courage, le théâtre des opérations, un rôle superbe</p> <p>7. le critique satisfait : 1, 3, 6; le critique mécontent 2, 4, 5</p> <p>8. 1. Arlequin
3. Pierrot</p> | <p>2. baignoires
4. poulailler
6. décor
8. porte côté jardin
10. rampe
12. fosse d'orchestre</p> <p>musique et un grand ténor — un opéra;
chansons à la mode — des variétés;
orchestre — un concert.</p> <p>2. illusionniste, prestidigitateur.</p> <p>2. Polichinelle</p> |
|---|--|

B. Images et sons

1. Complète les schémas avec les mots suivants:

*flash, écran, cassette, casque, boîtier, micro, platine, tube, viseur, objectif, bras, antenne
téléscopique, pellicule, haut-parleur, tête de lecture, écouteur, diaphragme, mire, télécom-
mande, plateau, déclencheur, enceinte.*

2. Réponds aux questions.

Une photo au $1/100^{\circ}$ de seconde, est-ce *une pause* ou *un instantané* ?

Une photo plus grande que le négatif, est-ce un *développement* ou un *agrandissement* ?

Manceuvrer l'objectif pour avoir une image nette, est-ce *mettre au point* ou *cadrer* ?

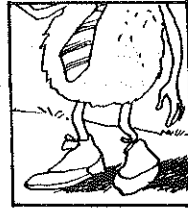
A la télévision, quand l'image et le son ne vont pas ensemble, y a-t-il défaut de *coproduction* ou de *synchronisation* ?

Une émission qui prend l'événement sur le vif, est-elle *en direct* ou *en différé* ?

Une photo transparente projetée sur écran, est-ce *une diapositive* ou un *développement* ?

3. Sous chaque photo, écris l'observation du spécialiste :

sous-exposée, floue, surexposée, mal cadrée.

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

4. A quel appareil penses-tu en lisant ces mots ?

- grandes ondes-modulation de fréquence-station : 1 _____
- vidéo-club-arrêt sur image-programmation : 2 _____
- eurovision-présonorisation (ou:play-back)-petit écran : 3 _____
- micro-enregistrement-cassette : 4 _____

5. Complète ces phrases avec l'un de ces verbes :

capter, captiver ou capturer.

La police vient enfin de _____ les malfaiteurs.

Sur ondes courtes, je peux _____ une émission canadienne.

Avec ce reportage, il a réussi à _____ ses auditeurs.

6. Jeu du perroquet

Relie deux par deux les phrases qui ont le même sens.

On multiplie les programmes.

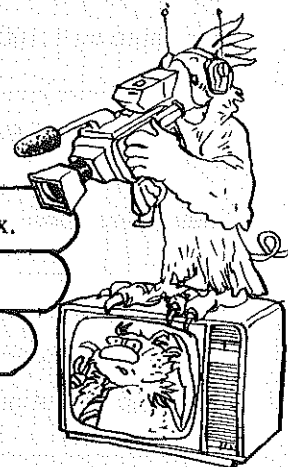
Il y a des parasites.

Un journaliste est à Paris,
l'autre à Londres.

C'est une émission en duplex.

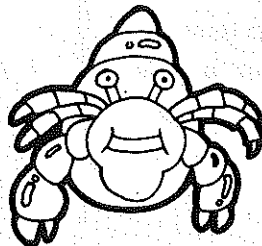
C'est la télévision par câble.

La réception est brouillée.

เฉลยแบบฝึกหัด

1. 1. boîtier
2. déclencheur
3. objectif
4. flash
5. pellicule
6. diaphragme
7. viseur
8. télécommande
9. écran
10. mire
11. tube
12. antenne télescopique
13. haut-parleur
14. cassette
15. micro
16. écouteur
17. casque
18. platine
19. plateau
20. bras
21. tête de lecture
22. enceinte
2. un instantané, un agrandissement, mettre au point, défaut de synchronisation, en direct, une diapositive
3. 1. floue 2. sous-exposée 3. mal cadrée 4. surexposée
4. 1. poste de radio 3. téléviseur
2. magnétoscope 4. magnétophone
5. la police vient enfin de capturer ;
je peux capter;
il a réussi à captiver
7. On multiplie les programmes → télévision par câble.
Il y a des parasites → réception est brouillée.
Un journaliste est à Paris, l'autre à Londres → émission en duplex.

เกร็ดน่ารู้

อัจฉรา โชติบุตร

1. **ถาม** เวลาพูดแล้วลื่นพันกัน จนสลับพยางค์ แม้ในภาษาไทยเองก็เกิดขึ้นได้บ่อย ๆ เช่น “เข้ากินผัดผัก เป็นกินผักผัด” พูดเร็ว ๆ ต่อกันหลายครั้ง จะสลับเป็นเข้ากินผักผัด เป็นกินผัดผัก” ในภาษาฝรั่งเศสมีปรากฏการณ์เช่นนี้ไหม เรียกว่าอย่างไร

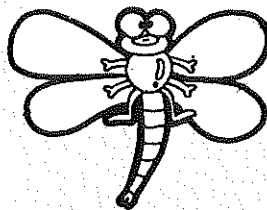
ตอบ ภาษาฝรั่งเศสมีปรากฏการณ์ทางภาษา (พูด) แบบนี้เช่นกัน เรียกว่า contrepèterie (n.f.) (v.contrepéter) เวลาพูดแล้วสลับพยางค์หรืออักษร เสียงพยัญชนะหรือสระ ในพยางค์ที่เปลี่ยนอาจมีความหมาย ตัวอย่างเช่น “Femme folle à la messe” เวลาพูดสลับพยางค์จะเป็น Femme molle à la fesse (Petit Robert) “Les épîtres de saint Paul” เวลาพูดสลับพยางค์จะเป็น Les épaules de saent Pitre.” D.F.C. – Larousse.

2. **ถาม** ในบทเรียน Sans frontière เล่ม 1 มีสำนวน faire le tonneau แปลว่าอะไร

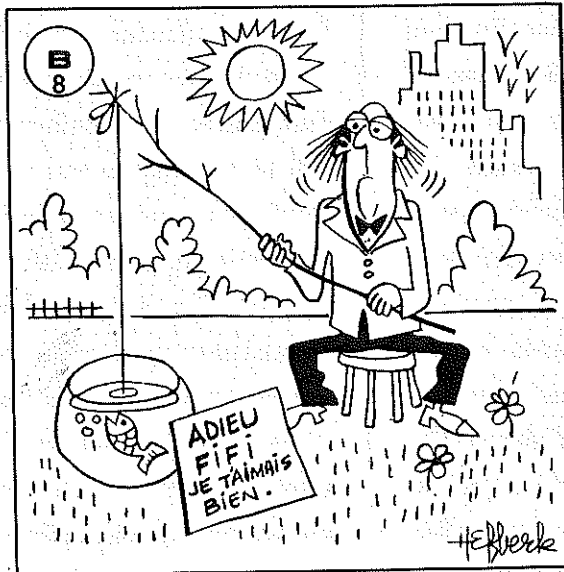
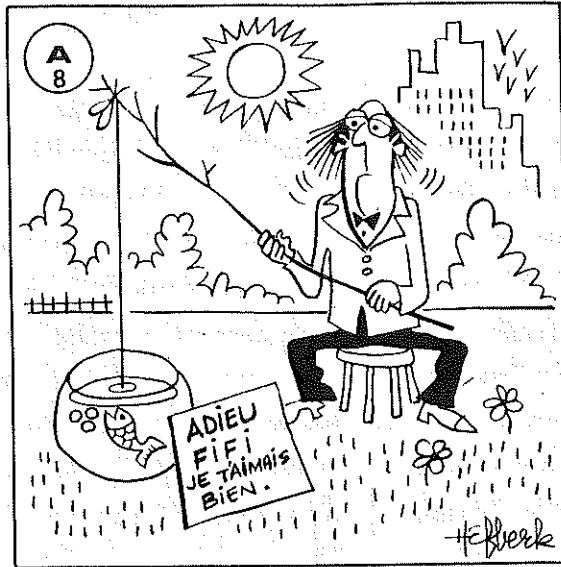
ตอบ สำนวน faire le tonneau ใช้กับรถยนต์ หมายถึงรถคว่ำหลายตลบ ตัวอย่างเช่น La voiture a fait plusieurs tonneaux sur la pente du ravin (Petit Robert) นอกจากนี้ยังมีสำนวนต่อเนื่อง demi-tonneau

3. **ถาม** กรุณาอธิบายความหมายของสำนวน mettre en quarantaine

ตอบ mettre en quarantaine หมายถึงการกักกันผู้โดยสาร สินค้าหรือสัตว์เลี้ยงที่เดินทางจากประเทศอื่น มาถึงท่าก่อนเข้าเมือง หากต้องสงสัยว่าจะเป็นพาหะนำเชื้อมาด้วย จำนวนเวลาที่กักกันโดยประมาณ 40 วัน บางประเทศถือเป็นกฎเข้มงวด หากผู้โดยสารที่มาจากประเทศที่เป็นแหล่งโรคระบาด หรือสัตว์เลี้ยงเช่นแมว สุนัข นก ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนสร้างภูมิคุ้มกัน มีหลักฐานยืนยันแน่นอนจะถูกกักกันไว้ก่อน จนเป็นที่แน่ใจว่าไม่เป็นพาหะนำเชื้อโรค แล้วจึงปล่อยให้เข้าเมืองได้อีกนัยหนึ่ง สำนวนนี้อาจใช้ในความหมายเดียวกับคำภาษาอังกฤษว่า บอยคอต ก็ได้ คืออาการที่คนรอบข้างมีนตึง ทำเมินเฉย ไม่คบค้าสมาคมกับคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคน ตัวอย่างเช่น “Nous fîmes tous deux mis en quarantaine. Personne, ni en récréation ni en classe, ne nous adressa plus la parole.”

Le dessin truqué

Ces deux dessins paraissent identiques et pourtant ils ne le sont pas. Le dessin B a été modifié en dix points par rapport au dessin A. Pouvez-vous, en moins de trois minutes, retrouver les dix points modifiés ?

Modifications dessin B par rapport au dessin A : Point sur le I de adieu supprimé ; Pétale supplémentaire fleur de droite. Tige en plus sur branche. Mèche de cheveux en moins. Nœud papillon différent. Pantalon plus court à droite. Bulles dans aquarium plus petites. Brin d'herbe en plus à gauche. Barrière de gauche différente. Bouton sous nœud papillon manquant.

SOLUTION

๑ ในแวดวงผู้สอนภาษาฝรั่งเศส

จรัสลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์

สวัสดิ์คะ ท่านสมาชิกที่เคารพรัก ชาวแรก
ในฉบับนี้คือเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคมศกนี้ สมเด็จพระ-
เจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา องค์นายกิตติม-
ศักดิ์ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีทูลเกล้าฯ ถวาย
หนังสือ “มาลัยวรรณกรรม” ซึ่งได้รับการแปล
เป็น 2 ภาษา ผู้ที่นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายคือ พณฯ
Ivan Bastouil ทั้งนี้เนื่องในวโรกาสที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ
60 พรรษา และฉลองความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศส
300 ปี ที่โรงแรม Meridien President ในงานนี้
มีผู้มีเกียรติไปร่วมงานอย่างคับคั่ง ... 14 กรกฎาคม
วันสำคัญคือวันชาติฝรั่งเศส ก็เช่นเคยทุกปีแหละคะ
ทางสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสก็จัดงานฉลองขึ้น
ในบริเวณทำเนียบของท่านเอกอัครราชทูต ตั้งแต่
18.00-20.00 น. มีกรรมการจาก ส.ค.ศ.ท. ไป
ร่วมงานหลายท่าน งานของเขาแกรนด์จริง ๆ ค่ะ...
สมุดภาพมรดกวัฒนธรรมไทยซึ่งสมาชิกรอคอย
มานานหลายเดือน คราวนี้ทราบกำหนดออกแน่นอน
แล้วคะ ไม่เกินเดือนสิงหาคมนี้แหละคะ สำหรับ
บางสถาบันอาจมีโอกาสดำสั่งจองแล้วด้วยนะคะ
สมาชิกหลาย ๆ ท่านในต่างจังหวัดถ้าต้องการเป็น
เจ้าของหนังสือเล่มนี้ซึ่งพิมพ์โดยใช้กระดาษดี สี
สวยเยี่ยม และที่เหนือกว่านั้นก็คือนี้อาสาสาระเรื่อง
ศิลปกรรมของไทย 3 ภาษา คือไทย ฝรั่งเศส และ
อังกฤษ ราคาขายเพียงเล่มละ 100 บาทเท่านั้นคะ
สั่งซื้อโดยตรงจากสมาคมฯ โดยทางธนาณัติ ถึง
ผศ.วงจันทร์ พิษยนิติศาสตร์ เھرรัญญิก สั่งจ่าย
ปท.หน้าพระลาน เท่านั้นนะคะ ค่าส่งคงตกประมาณ
เล่มละ 10 บาทคะ รายได้ทั้งหมดโดยเสด็จพระราช-
กุศลเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา (เรื่องนี้สมาชิก
ต่างจังหวัดฝากถามมา เพราะคงเดินทางมาซื้อที่

เอเซียบึก ไม่ไหวแน่นอนคะ ดิฉันจะเรียนแจ้งใน
คอลัมน์นี้ในฉบับหน้าคะถ้ามีวิธีที่จะสั่งซื้อได้สะดวก
กว่านั้นะคะ)... ได้พบเพื่อน ๆ อาจารย์ที่ได้รับทุน
printemps'88 และเดินทางกลับมาแล้วเป็นเวลา
รวม 2 เดือน ต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าพอใจศูนย์ที่
Lyon และทุกอย่างเรียบร้อยดี ชอบสิ่งที่ได้รับการ
อบรมมามาก คงจะได้ใช้ประโยชน์ในชั้นเรียนของ
ตนเองแน่ ๆ ต้องขอขอบคุณ ส.ค.ศ.ท. ทำให้มีโอกา
สได้ไปฝรั่งเศส พังแล้วปลื้มแทนคณะกรรมการ
ทั้งหมดคะ เราก็ดีใจคะว่าทาง ส.ค.ศ.ท.จัดสิ่งที่ได้
ให้ประโยชน์จริง ๆ ... สำหรับทุน 9 เดือน สิงหาคม
นี้ก็จะทราบแล้วนะคะว่าใครจะเป็นคนเก่งของเรา
ท่านสมาชิกที่จะลงสนามสอบแข่งขันคนเตรียมพร้อม
กันเต็มที่นะคะ ขอให้โชคดีทุกท่านคะ ... ระหว่าง
วันที่ 18-20 กรกฎาคม 2531 มหาวิทยาลัยศิลปากร
ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส และสำนัก
ฝรั่งเศสปลายบูรพาภิศ ได้จัดการประชุมทาง
วิชาการระดับชาติฝรั่งเศส-ไทย ครั้งที่ 1 เรื่อง
ดินแดนไทยจากยุคประวัติศาสตร์ตอนต้นจนถึง
คริสต์ศตวรรษที่ 15 (Premier Symposium Franco-
Thai “La Thaïlande des débuts de son
histoire au XVème siècle”) เป็นการประชุมที่
น่าสนใจมาก ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านจากสำนัก
ฝรั่งเศสปลายบูรพาภิศเดินทางมาเสนองานวิจัย
เนื่องในการประชุมนี้โดยเฉพาะ เช่นศาสตราจารย์
ดร. Jean Boisselier, ศาสตราจารย์ Claude
Jacques, Dr. François Bizot etc. ผู้เสนอผลงาน
วิจัยฝ่ายไทยก็ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้าน
โบราณคดีและประวัติศาสตร์เป็นอย่างดี ผลการ
ประชุมเป็นที่น่าพอใจคะ มีเรื่องที่น่าสนใจอีกเช่น
ศรีเทพและลักษณะเฉพาะ, เขมรในประเทศไทย :
ข้อมูลที่ปรากฏในจารึก, เราอาจพูดถึงศิลปะสมัยก่อน

พระนครในประเทศไทยได้หรือไม่, ฟูนัน, ประวัติ
ลัทธิเถรวาทในประเทศไทย ฯลฯ ท่านที่สนใจต้องการ
เอกสารไว้ศึกษา คงหาซื้อได้ที่มหาวิทยาลัย
ศิลปากรนะละ ราคาเล่มละ 200 บาทถ้วนละ เย็บ
เล่มสวยงามทีเดียว ธิบ ๆ หน่อยนะละ ข้าอาจ
หมดคะ ... มีเพื่อนอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษากระบี่
มาว่าตอนนี้กลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ กำลังตื่นตัวในการ
จัดอบรมครูด้านวิชาการและกิจกรรม โดยเรียกว่า
“Journée pédagogique” ได้รับความช่วยเหลือ
ด้านวิทยากรจาก B.A.L. และหน่วยศึกษานิเทศก์
สายวิชาภาษาฝรั่งเศส ได้รับทั้งความรู้และผลิตผล
และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพใน
ชั้นเรียน เลยเกิดมีความต้องการจะขอเข้าอบรม
ข้ามกลุ่มกันขึ้นด้วย คงจะลำบากคะ แต่เพียงอาจารย์

ทุกท่านในกลุ่มก็เข้าไป 40-50 คนแล้ว ดิฉันรู้สึก
ยินดีมากคะเพราะเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ทาง
วิชาชีพแก่ครูระดับมัธยมศึกษาเลยต้องขออนุญาต
เรียนเชิญอาจารย์ทุกท่านในแต่ละกลุ่มโรงเรียน
ให้เข้ารับการอบรมโดยพร้อมเพรียงกันนะละ...
สำหรับเรื่องโครงการศึกษาและทัศนศึกษาภาค
ฤดูร้อนในประเทศฝรั่งเศสซึ่งสมาคม ฯ จัดไปแล้ว
2 ครั้งในปี ค.ศ. 1987 และ ค.ศ. 1988 และประสบ
ผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจนั้น มีผู้สนใจถามไถ่กันมาว่า
ปีหน้าทาง ส.ค.ศ. จะจัดหรือไม่ ตอนนี้คงยังตอบ
ไม่ได้คะ ต้องรอมติจากที่ประชุมใหญ่ก่อน ประมาณ
ตุลาคมหรือพฤศจิกายนท่านคงจะพอได้ทราบคะ
อดใจรอหน่อยนะละ ... ขออนุญาตจบเพียงเท่านี้
แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าคะ

ด้วยความปรารถนาดี จาก

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด

รัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการคลัง

142 อาคารธนาคารกสิกรไทย สาขานักสลิ้ม ชั้น 7-8 ถนนสลิ้ม ททท. 10500

โทร. 234-7440-9 234-7660-9 234-1981-9

ดำเนินกิจการมากกว่า 30 ปี ตามหลักการประกันภัยสากล
บริการรับประกันวินาศภัยทุกประเภท

- ประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก
- ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง
- ประกันเครื่องบิน
- ประกันรถยนต์
- ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล
- ประกันภัยสำหรับกระจก
- ประกันโจรภัย
- ประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก
- ประกันอุบัติเหตุและภัยพิบัติจากเครื่องจักร
- ประกันความซื่อสัตย์
- ประกันขนส่งเงิน
- ประกันอุบัติเหตุระหว่างเดินทาง
- ประกันการเสียดังทุกชนิดของผู้รับเหมา
- ประกันภัยสำหรับเงิน
- ประกันภัยเงินค่าทดแทนคนงาน
- และอื่น ๆ

นางจงกลณี อันทระสาธา ประธานกรรมการ

นางวไล ทิพนธ์ กรรมการผู้จัดการ

ข่าวจากเลขานุการ

ส.ค.พ.ท.

ประมาณ ลีศิริเสริญ*

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2531 มานี้ สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยได้มีคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดใหม่คือชุดที่ 6 ซึ่งมีรายชื่อพระนาม และรายนาม ตลอดจนที่อยู่ ที่ทำงาน ทั้งภาษาไทย และภาษาฝรั่งเศส ดังนี้:—

หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ ที่ทำงาน ของคณะกรรมการบริหาร สคพท. ชุดที่ 6 (2531—2532)

ชื่อ—ตำแหน่ง	โทรศัพท์ที่บ้าน ที่ทำงาน	ที่อยู่ ที่ทำงาน
* สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา องค์นายกิตติมศักดิ์	258 73 51 258 73 50 (คุณจงรักษ์)	-10 สุขุมวิท 43 (ซอยแสงมุกดา) เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10110
1. นางธิดา บุญธรรม อุปนายก ข้าราชการ	บ. 511 26 27, 513 38 87 จ. 221 61 11 ต่อ 253 (ชั้น 4)	-172 ซอยอลาดิน พหลโยธิน บางเขน กทม. 10900 -คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กทม. 10200
2. นางสาวประมาณ ลีศิริเสริญ เลขานุการ ครูโรงเรียนเอกชน	บ. 513 42 81 จ. 252 32 66	-140/30 ซอยภาวนา 1 (ศรีสโมสร) ลาดพร้าว 41 เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900 -กรุงเทพมหานครบัณฑิตวิทยาลัย 588 ถนนเพชรบุรี ตรงข้ามโรงพยาบาลเมโทร เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
3. นางสาวอรรฉวี บ้านสวัสดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการ ข้าราชการ	บ. 277 23 67 จ. 311 17 86	-66/18 ค. ซอยรุ่งเรือง ถนนสุทธิสาร เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 -โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สุขุมวิท 62 กรุงเทพฯ 10250
4. นางวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์ เหรียญก ข้าราชการ	บ. 279 39 12 จ. 221 61 11 ต่อ 256 (ชั้น 2)	-35 ซอยอารี 5 ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10400 -คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ 10200
5. นางสาวสุธาสิณี ผลวิมลนะ ผู้ช่วยเหรียญก ข้าราชการ	บ. 286 07 48 จ. 225 18 47	-53 ซอยพระพิณิจ ถนนสวนพลู ย่านนาวา กรุงเทพฯ 10120 -คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กทม. 10200

*อาจารย์ประจำโรงเรียนกรุงเทพมหานครบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อ—ตำแหน่ง	โทรศัพท์ที่บ้าน ที่ทำงาน	ที่อยู่ ที่ทำงาน
6. นางมลฤดี ปาลสุข นายทะเบียน ครูโรงเรียนเอกชน	บ. 587 71 21 (จ-ศ) 377 29 40 (ส-อ) จ. —	-431 ถ.ประชาราษฎร์ สาย 2 บางโพ แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10800 -โรงเรียนพณิชยการสากล สีแยกบางโพ ถนนประชาราษฎร์ สาย 1 แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10800
7. นางสาวจีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณะ ผู้ช่วยนายทะเบียน ข้าราชการ	บ. 589 32 05 จ. 523 76 12, 523 61 61 ต่อ 2828	-132 ซอย 4 ถนนเทศบาลรังริ่งรัชได้ ประชาานิเวศน์ 1 บางเขน กรุงเทพฯ 10900 -โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ถนนพหลโยธิน คลองถนน บางเขน กรุงเทพฯ 10220
8. นางอรพรรณ รัตนภาพ ประชาสัมพันธ์ ครูโรงเรียนเอกชน	บ. 531 07 99, 531 24 23 จ. 241 27 12	-550/9 ซอยแอนนกันซ์ 28 ถนนพหลโยธิน ดอนเมือง กรุงเทพฯ 10220 -โรงเรียนนวมวิทาลัย ถนนราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
9. นางพรทิพา ทวารบุตร ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์ ข้าราชการ	บ. 243 43 33 จ. 465 00 70	-99/5 ตรอกกวดน้อยนพคุณ ถนนพิชัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10500 -โรงเรียนศึกษานารี ถนนประชาธิปไตย กรุงเทพฯ 10600
10. นางสิทธา พินิจภูวดล สารานุกร ข้าราชการ	บ. 424 15 52 จ. 318 08 60	-511/108 ถนนจรัลสนิทวงศ์ 77 กรุงเทพฯ 10700 -คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก กรุงเทพฯ 10240
11. นางอุไร พลกล้า สมาชิกสัมพันธ์ ข้าราชการ	บ. 278 01 12 จ. 278 48 61	-31 ซอยอารี 3 ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10400 -หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400
12. นางมธุรส สาขลวิจารณ์ จงชัยกิจ ผู้ช่วยสมาชิกสัมพันธ์ ข้าราชการ	บ. 394 31 10 จ. 579 15 41	-581 ม.7 สยามนิเวศน์ ถนนเทพารักษ์ ลำโรงเหนือ สมุทรปราการ 10270 -ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10903
13. นางสาวอัจฉรา ไชติบุตร ปฏิคม ข้าราชการ	บ. 514 22 35 จ. 579 55 68, 579 36 24	-9/94 ลาดพร้าว 64 เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10310 -ภาควิชาภาษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10903

ชื่อ-ตำแหน่ง	โทรศัพท์ที่บ้าน ที่ทำงาน	ที่อยู่ ที่ทำงาน
14. นางสาวนิรมล ตัญญาแสนสุข ผู้ช่วยปฎิคม ข้าราชการ	บ. 437 22 09 จ. (034) 242 987 ต่อ 42	- 4631 วัดทองนพคุณ คลองสาน กรุงเทพฯ 10600 - ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทัพแก้ว นครปฐม 73000
15. นางสาวชวณี เสนิงค์ ณ อรุณา บรรณารักษ์ ข้าราชการ	บ. 466 18 34 จ. 236 57 55	- 42 ถนนเทศบาลสาย 3 แขวงวัดกัลยาณ์ กรุงเทพฯ 10600 - โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม สีพระยา บางรัก กรุงเทพฯ 10500
16. นางกุลศักดิ์ ฉายางาม กรรมการ ข้าราชการ	บ. 513 28 87 จ. 579 55 68	- 386/9 ซอยเฉลิมสุข พหลโยธิน 28 บางเขน กรุงเทพฯ 10900 - ภาควิชาศิลปาชีพ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10903
17. นางสาวประภา งานไพโรจน์ กรรมการ ข้าราชการ	FLAT Rm. 202 579 92 41 จ. 579 15 41	- ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10903
18. นางจงกล สุขเวทย์ กรรมการ ข้าราชการ	บ. 377 23 51 จ. 278 48 61	- 102/24 โอหาร 1 คลองจั่น กรุงเทพฯ 10240 - หน่วยงานนิเทศน์ กรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400
19. นายกรกช อุบัติร์นรากร กรรมการ ครูโรงเรียนเอกชน	บ. — จ. 511 33 37, 511 07 14	- 210 ลาดพร้าว 26 แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900 - โรงเรียนเซนต์จอห์น แผนกสามัญ ถนนวิภาวดีรังสิต ปากทางลาดพร้าว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900
20. นางสาวชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์ กรรมการ ข้าราชการ	บ. 589 64 27 จ. 222 38 43	- 541/11 พงษ์เพชร 11 แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900 - โรงเรียนแบบญอมราชาลัย 126 ถนนศิริพงษ์ แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

MEMBRES DU COMITÉ EXÉCUTIF DE L'ATPF 1988-1989

NOM	TÉLÉPHONE	RÉSIDENCE ET BUREAU
* SON ALTESSE ROYALE LA PRINCESSE GALYANI VADHANA (PRÉSIDENTE HONORAIRE)	258 73 51 258 73 50 (KHUN CHONGRUX)	10 SUKHUMVIT 43 (SOI SAENG-MOOKDA) BHRAKANONG, BANGKOK 10110
1. Mme Thida BOONTHARM (VICE-PRÉSIDENTE)	-511 26 27 513 38 87 -221 61 11 ext. 2623-4	-172 SOI ALADIN, PHAHOLYOTHIN, BKK. 10900 -FACULTY OF LIBERAL ARTS, U. THAMMASART, BKK. 10200
2. Mlle Pramann LEESIRISEARN (SECRÉTAIRE GÉNÉRALE)	-513 42 81 -252 32 66	-140/30 SOI PAOWANA 1 (SRISAMOSORN) LAADPRAOW 41, BANGKHEN, BKK. 10900 -BANGKOK BUSINESS COLLEGE, 588 PETCHBURI ROAD, BKK. 10400
3. Mlle Orawanee PANSAWASDHI (SECRÉTAIRE CÉNÉRALE ADJOINTE)	-277 23 67 -311 17 86	-66/18 C. SOI RUNGROUNG, SUTHISARN ROAD, HUAYKWANG, BKK. 10310 -PRAKANONGPITTAYALAI SCHOOL, SUKUMVIT 62, PRAKANONG, BKK. 10250
4. Mme Wongchan PINAINITISATRA (TRÉSORIÈRE)	-279 39 12 -221 61 11 ext. 256	-35 SOI AREE 5, PHAHOLYOTHIN ROAD, BKK. 10400 -FACULTY OF LIBERAL ARTS, U. THAMMASART, BKK. 10200
5. Mlle Suthasinee PHALAVADDHANA (TRÉSORIÈRE ADJOINTE)	-286 07 48 -225 18 47	-53 SOI PRAPINIT, SUANPLU ROAD, BKK. 10120 -FACULTÉ D'ARCHÉOLOGIE, SECTION DE FRANÇAIS, U. SILPAKORN, BKK. 10200
6. Mme Monridee PALASUK (CHARGÉ DES INSCRIPTIONS)	-587 71 21 377 29 40 —	-431 PRACHARAT ROAD 2, BANGSUE, DUSIT, BKK. 10800 -SAKOL COMMERCIAL SCHOOL PRACHARAT ROAD 1, BANGPO, BANGSUE, DUSIT, BKK. 10800
7. Mlle Chiranglak SAKUNTALAK (CHARGÉ DES INSCRIPTION- ADJOINTE)	-589 32 05 -523 76 12 523 61 61 ext. 2828	-132 SOI 4, TESSABAAN RANG RAK TAI ST. PRACHANIWES 1, BANGKAEN, BKK. 10900 -RITTIYAWANNALAI SCHOOL, 171 PHAHOLYOTHIN ROAD, BANGKAEN, BKK. 10220
8. Mme Aurawarn RATTANAKARN (RELATIONS PUBLIQUES)	-531 07 99 531 24 23 -241 27 12	-550/9 ANNEX 28, PHAHOLYOTHIN ROAD, BKK. 10220 -VAJIRAVUDH COLLEGE, 197 RAJVITHEE ROAD, BKK. 10300
9. Mme Pornnipa THAVARAPUTTA (ADJOINTE DES RELATIONS PUBLIQUES)	-243 43 33 -465 00 70	-99/5 TROK WATNOINOPPAKUN, PICHAI ROAD, DUSIT, BKK. 10500 -SUKSANARI SCHOOL, PRACHATIPOK ROAD, BKK. 10600
10. Mme Sidtha PINITPOUVADOL (ÉDITRICE)	-424 15 52 -318 08 60	-511/108 CHARAL-SNIDWONG ROAD 77, BKK. 10700 -FACULTY OF HUMANITIES, U. RAMKHAMHAENG, BKK. 10240

NOM	TÉLÉPHONE	RÉSIDENCE ET BUREAU
11. Mme Urai POLKLA (RELATIONS ENTRE LES MEMBRES)	-278 01 12 -278 48 61	-31 SOI AREE 3, PHAHOLYOTHIN ROAD, BKK. 10400 -SUPERVISORY UNIT IN SAMSEN SCHOOL, RAMA 6 ROAD, BKK. 10400 (= BUREAU DES INSPECTIONS, DÉPARTEMENT DE L'ÉDUCATION GÉNÉRALE, MINISTÈRE DE L'ÉDUCATION.)
12. Mme Maturros SACHOLVIJARNA CHONGCHAIKIT (RELATIONS ENTRE LES MEMBRES ADJOINTES)	-394 31 10 -579 15 41	-581 M. 7 SIAM NIWET, THÉPHARAK ROAD, SAMRONG-NUA, SAMUTPRAKARN 10270 -SECTION DE L'ÉDUCATION, FACULTÉ DES SCIENCES DE L'ÉDUCATION, U. KASETSART, BKK. 10903
13. Mlle Achara CHOTIBUT (ACCUEIL)	-514 22 35 -579 55 68 579 36 24	-9/94 LADPRAO 64, BANGGAPI, BKK. 10310 -FACULTÉ DES SCIENCES HUMAINES, U. KASETSART, BKK. 10903
14. Mlle Niramom TANYASAENSOOK (ACCUEIL ADJOINT)	-437 22 09 -(034) 242 987 ext. 42	-4631 WAT THONG NOPPAKUN, KLONGSARN, BKK. 10600 -FACULTÉ DES LETTRES, U. SILPAKORN, NAKORN PATHOM 73000
15. Mlle Chavaneé SENIWONGSE NA AYUDHYA (BIBLIOTHÉCAIRE)	-466 18 34 -236 57 55	-42 TESSABAAN SAI 3 ROAD, KANLAYA, BKK. 10600 -SATREEMAHAPRUTARAM SCHOOL, BANGRUK, BKK. 10500
16. Mme Kulasak CHAYA-NGAM (COMITÉ)	-513 28 87 -579 55 68	-386/9 SOI SHALERMSOOK, PHAHOLYOTHIN 28, BANGKEN, BKK. 10900 -FACULTÉ DES SCIENCES HUMAINES, U. KASETSART, BANGKHEN BKK. 10903
17. Mlle Prapha NGANPHIROCHANA (COMITÉ)	-579 92 41 Flat Rm.202 -579 15 41	-4/224 MOUBANKSAHAKORN KHEHASATAN 4, KLONGKHUM, BANGKAPI, BKK. 10240 -FACULTÉ DE PÉDAGOGIE, U. KASETSART, BANGKHEN, BKK. 10903
18. Mme Chongkonn SUPAVEJ (COMITÉ)	-377 23 51 -278 48 61	-102/24 OLARN 1, KLONG-JAN, BKK. 10240 -BUREAU DES INSPECTIONS, DANS L'ÉCOLE SAMSEN, RAMA VI ROAD, BKK. 10400
19. M. Korakoj UPADHUMNARAKORN (COMITÉ)	— -511 33 37 511 07 14 ext. 119	-210 LAADPRAOW 26, BANGKHEN, BKK. 10900 -SAINT JOHN COLLEGE, LAADPRAOW, BANGKHEN, BKK. 10900
20. Mlle Chatchareewan CHAIYAWAT (COMITÉ)	-589 64 27 -222 38 43	-541/11 PHONG-PET 11, BANGKHEN, BKK. 10900 -ÉCOLE BENJAMARACHALAI 126 SIRIPHONG, PHRANAKORN, BKK. 10200

A PROFESSIONAL AND INDEPENDENT LOSS ADJUSTER

UNITED SURVEYORS + ADJUSTERS CO., LTD.
87 ANUMANRAJTHON LANE,
DEJO ROAD, BANGKOK 10500, THAILAND
TEL. 2338461 2338501 2354115
2350022 2354465

FOR : — CASUALTY FIRE MARINE INSURANCE LOSS ADJUSTER
— MARINE HULL + CARGO SURVEY
— MARINE CARGO SUPERINTENDENCE
— WEIEHING + MEASUREMENT

กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

BANGKOK BUSINESS COLLEGE

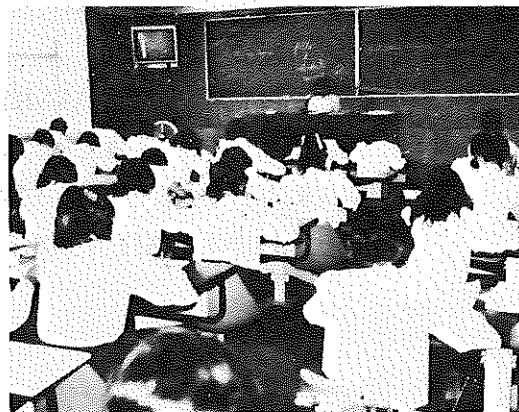
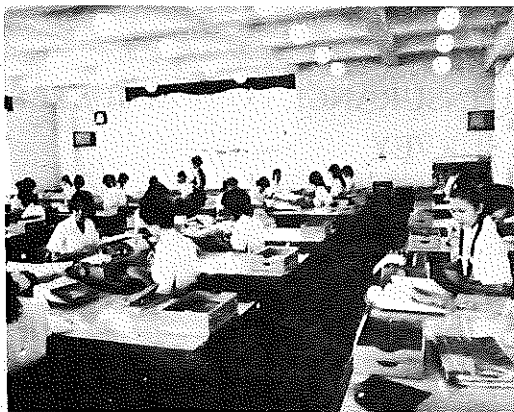
588 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ ตรงข้ามโรงพยาบาลมิตรเมโทร โทรศัพท์ 251-9852, 252-0067, 252-7049

588 PETCHBURI ROAD, BANGKOK 10400. THAILAND TELEPHONE 251-9852, 252-0067, 252-7049

เปิดสอนหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัทไซโนเวส เอ็นเตอร์ไพรส์เซส จำกัด

ชั้น 7 อาคารสิบุญเรือง 1

เลขที่ 283 ถนนสีลม

เขตบางรัก กทม. 10500

โทร. 234 8638-39

234 4007

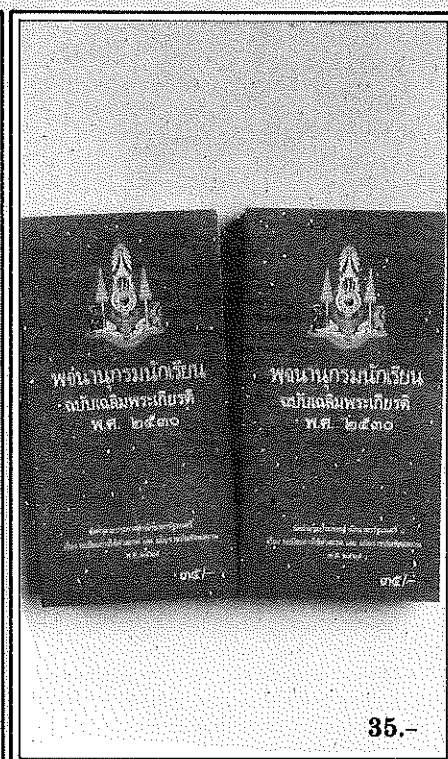
234 0383

* โดยได้รับพระบรมราชานุญาต

พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ*

200.-

35.-

วางจำหน่ายแล้ว ตามร้านหนังสือทั่วประเทศ

จัดพิมพ์จำหน่ายที่

วัฒนาพานิช สรรพบุรุษ

216-222 ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ 10200 โทร. 2229394 • 2225371 • 2225372

ผู้ผลิตหนังสือเรียนมาตรฐาน